

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zaključ nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 0432/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSILNA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABIS. POST. GR. 1/50%

Nove kartice **BANCOMAT**
s plačilnim servisom **POS**

MOJA BANKA V ŽEPNEM FORMATU.

PETEK, 28. JULIJA 1995

Dežela pred novim zasukom?

SANDOR TENCE

Dezelni svet Furlanije-Juljske krajine je v dveh letih doživel tri vlade, tri različne politične koalicije in tri predsednike. Piero Fontanini je bil odraz volilnega zmagovalca Severne lige, ki je tudi v nasi deželi čez noč postala prva stranka. Kratkotrajni politični "feeling" med Ljudsko stranko in DSL je omogočil izvolitev Renza Travanutu, odbor Alesandre Guerre pa je spet sad novih ravnesij, tokrat sodelovanja med Ligo, Ljudsko stranko in Berlusconijevimi pristasi. Novosti in spremembe pa niso prinesle pričakovane stabilnosti, a kvečjemu zaostreno nestabilnost in stalne napetosti med zavezniki.

Tudi sedanja deželna vlada pa je, kot kaže, prisla do zadnje postaje. Proračunske spremembe so bile odobrene takorekoč za silo, v bistvu s tihim privoljenjem opozicije, ki ni nikoli resneje pritiskala na krhko in prepirljivo večino. Da ima odbor stete tedne pa so s svojimi glasovalnimi izjavami dokazali sami predstavniki večinskih sil, začensi z Ljudsko stranko in Severno ligo. Napovedali so, da bo jeseni prislo do sprememb, čeprav ni nikomur jasno, kaksne bodo v resnici te spremembe. Soglasali so le, da tako ne more več naprej.

Od treh vlad, ki so se po volitvah leta 1993 vrstile na celu Dezele, je sedanja tista, ki ima oziroma je imela za sabo največ svetovalcev in torej številčno najmočnejšo koalicio. Od vseh treh pa je politično gledano najsibkejša in podvržena vetrovom, ki vse pogosteje pihajo v palati na Oberdanovem trgu.

Furlanija-Juljska krajina ni več kot nekoč srečni otok sredi razburkanega morja. Takrat so bili casi drugačni, razmere v državi in v sami deželi so se krepko spremenile in spremenila se je tudi vloga deželne uprave, ki, kljub vsemu, ostaja zelo pomembna.

Nestabilnost ni prinesla nič dobrega in nihče si ne dela utvar, da je stabilnost za vogalom. Za to bo treba najbrž počakati na volitve, za kar pa je nujno potreben nov volilni zakon. Prehod v stabilnost pa lahko v teh pogojih zajamci le verodostojna in učinkovita deželna vlada.

Dežela odobrila proračun 1995

TRST - Dezelni svet je po maratonski razpravi odobril zakon o proračunskih spremembah. Zanj je glasovalo 30 svetovalcev, proti pa jih je bilo 28, predsednik skupščine Cruder ni glasoval, en svetovalec pa je oddal belo glasovnico.

Vse kaže, da bo jeseni prislo do radikalnih zamenjav pri vodenju dezelne vlade. To so potrdili tudi načelniki svetovalskih skupin nekaterih večinskih strank.

Na 4. strani

V Trstu srečanje SKGZ in ZSO

TRST - Na včerajšnjem srečanju Slovenske kulturno gospodarske zveze in koroške Zveze slovenskih organizacij so v Trstu izmenjali mnenja in ocene o novem položaju, v katerem sta se znašli obe manjšini. Obenem so poudarili, da bodočnost Evrope »ni v zaostrovanju odnosov med sosednjimi državami ampak v ustvarjanju ozračja sožitja in sodelovanja, v katerem naj ima manjšinsko vprašanje mesto, ki mu pripada«.

Na 3. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / ZARADI MEDNARODNEGA LICEMERSTVA

Mazowiecki je vrnil mandat, v Bihaću se nevarno zapleta

Vsak trenutek bi lahko posegla redna hrvaška vojska

SARAJEVO - Včeraj je Tadeusz Mazowiecki, ki je raziskoval kršenje človekovih pravic v bivši Jugoslaviji, nepreklicno odstopil zaradi licemerskega odnosa mednarodne skupnosti do bosanskega konflikta.

Sklep ameriškega senata o odpravi embarga za dostavo orožja Muslimanom je obsodila večina evropskih držav in seveda Rusija, le bosanski premier Silajdžić je glasovanje senata označil kot »božji glas«. Medtem pa prihaja v bihaskem zepu zaradi srbske ofenzive do dramatičnega zapleta, ker je neposredni vojaški poseg Zagreba le vprašanje časa.

Na 15. strani

Konec tedna poletni eksodus

RIM - Val tropske vročine, ki je v prejšnjih dneh zajela Apeninski polotok, bo popustila že danes. To bo se najbolj razveselilo tiste, ki se opravljajo na dopuste proti morju in v hribe, saj bodo od jutri zaprte velike tovarne severnih mest.

Promet in vročina sta tudi glavna po-

ročitelja onesnaženja, ki so ga zabeležili v vseh večjih mestih. Genovska in neapeljska občinska uprava sta sta se odlocili, da zapreta mestne ulice za promet, saj se je stopnja ozona nevarno povzpela do meje, ki jo izvedenci ocenjujejo za kritično.

Na 2. strani

Poskus umora in samomor

TRST - Na Opcinah, v Ul. Biancospino, se je sinoci pripetila tragedija, ki se le po naključju ni končala se bolj krvavo. Giorgio Lubiana, 44-letni uslužbenec ACT, je namreč pozvonil pri vratih stanovanja, kjer sedaj z drugim moskim živi njegova bivša žena. Ko je moski stopil na dvorišče, je začel vanj streljati, vendar ga ni zadell in si je takoj zatem nedaleč stran

sam sodil: pistolo si je pomeril v glavo in se ustrelil. Ko so ga našli, je bil že mrtev. Ob njem sta bili dve pistoli, a se nekaj jih je imel doma, vse so bile regularno prijavljene. Včeraj se je marsikdo spraseval, kaj je Lubiano privedlo do takega početja. Z ženo Marino Predonzani sta se locila že pred desetletjem, medtem se je sam poročil z neko Albanko, s katero naj

bi imel tudi otroka. Z bivšo ženo se v zadnjih letih sploh nista srečala. Slednja se je nedavno preselila k Lucianu Ferlugu, ki že dolgo prebiva v Ul. Biancospino. Pred časom je ovdoval, ostal je sam z otrokom, kateremu se je posvetil, ga izsolal in sedaj je pri vojakihi. Lubiane sploh ni poznal.

Na 5. strani

Danes odprtje parkirišča pred sodno palačo

Od danes premore trzasko mestno središče skoraj 700 parkirnih mest več. Danes zjutraj bodo namreč odprli novo podzemsko parkirišče pred sodno palačo.

Na 6. strani

BRESCIA / ZADEVA DI PIETRO

Tudi inšpektorja na seznamu preiskovanih oseb

BRESCIA - Brescianska preiskava o Antoniu Di Pietru ni skopa s presenečenji. Včeraj se je namreč izvedelo, da sta med preiskovanimi osebami tudi sef inšpektorjev pravosodnega ministrstva Ugo Dinacci in inšpektor Domenico De Biase. Dinacci je na zahtevo bivšega pravosodnega ministra Alfreda Biondija odredil, De Biase pa vodil tajno preiskavo o Di Pietru.

Po novicah, ki so pronicile iz brescianskih krogov, sta Dinacci in De Biase osumljena zlorabe svojih pristojnosti. Baje je to povezano z dejstvom, da

nista zaslislala Di Pietra, ko sta vodila preiskavo o njem, čeprav zakon izrecno predpisuje, da je med inšpekcijo treba zaslislati tudi sodnika.

Tajna preiskava o Di Pietru se je začela le nekaj dni preden je milanski tozilec zapustil sodstvo, končala pa nekaj dni potem z zaključkom, da sodnik ni krsil zakonskih predpisov. Brescianski tozilec Fabio Salamone, ki raziskuje zadevo, najbrž želi ugotoviti, ali je med inšpektorsko preiskavo in Di Pietrovim odstopom kaksna vzročna povezava.

Na 2. strani

POBUDA NOVINARJEV
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vrnite nam Narodni dom!

»Soglašamo s pobudo Primorskega dnevnika in podpiramo akcijo, da bi dosegli vrnitev Narodnega doma.« Tako so nam pisali potomci primorskih Slovencev, ki so bili med fašizmom prisiljeni v emigracijo in so si ustvarili nov dom v Argentini, kjer so tudi postavili temelje slovenskemu kulturnemu delovanju, ki se danes nadaljuje v okviru društva Triglav.

Na 4. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Res zasuk na trgu dela?

V letošnjem aprilu je bilo število zaposlenih v Italiji za eno desetinko odstotka višje kot v marcu.

Stran 2

Dosjeji Sisdeja burijo duhove

Parlamentarni odbor za nadzor tajnih služb zahteva od predsednika vlade, naj se izreče o dosjejih Sisdeja z zaupnimi podatki o političnih osebnostih.

Stran 3

Še o razsodbi Ustavnega sodišča

Slovenski politični predstavniki precej različno ocenjujejo razsodbo ustavnega sodišča o volilnih okrožjih trzasko Pokrajine.

Stran 6

Zaenkrat ne bo selitve

Nizja srednja sola Ivana Trinka v Gorici ostaja v sedanjih prostorih v Kapucinski ulici.

Stran 8

Illycaffé in Brescialat za uvod doma

Včeraj je italijanska zveza kosarkarskih društev objavila spored A1 in A2 lige, ki se bosta začeli 17. septembra Trzaski Illycaffé in goriski Brescialat bosta v 1. kolu igrala doma.

Stran 18

NOVICE

Februarja nov način preverjanja draginje

RIM - Zavod ISTAT bo korenito preuredil kosarico dobrin in storitev, katerih cene upošteva pri ugotavljanju, kako se gibljejo življenjski stroški, ki jih ima povprečna delavska ali uradniska družina. Od februarja 1996 dalje bo preverjanje draginje slonelo na trendu v dvanajstih in ne več desetih vzorčnih mestih, vsak 25. dan v mesecu bodo objavili indeksi cen na drobno v prejšnjem mesecu in napoved indeksov za pričujoči mesec, predvsem pa bodo v kosarico vnesli tudi cene blaga, ki ga prodajajo v velikih distribucijskih centrih zunaj mest in v hard diskontih; ne samo, v postev bodo prišli tudi stroški za letovanje, pri sezonskih cenovnih spremembah pa - poleg sadja in zelenjave - se oblačila in solske knjige.

Komemoracija ob drugi obletnici atentata v Ul. Palestro

MILAN - Milanski župan Marco Formentini se je včeraj spomnil žrtev bombnega atentata, v katerem so leta 1993 življenje izgubili trije gasilci in emigrant iz Maroka. »Ne smemo dopustiti, da bi resnica ne prišla na dan,« je med drugim pozval Formentini, ki se je spomnil tudi drugih krvavih atentatov. Po maši so predstavniki krajevnih oblasti položili vence k spominski plošči.

Senat potrdil odpravo popravnih izpitov

RIM - Senat je potrdil dekret, s katerim so letos prvič odpravili popravne izpite za dijake visjih srednjih sol v Italiji. Določilo je bilo sprejeto z dvema popravkoma. Dijaki, ki bodo ob koncu leta neocenjeni, bodo lahko polagali neke vrste dodatne izpite pred začetkom naslednjega solskega leta; podporni pouk bo postal sestavni del rednega pouka in bo torej vplival na oceno.

Razgibana tiskovna konferenca

RIM - Vittoriu Sgarbiju se je spet posrečilo, da je v rimskih palacah »poživil« vzdusje. Tiskovna konferenca, ki jo je sklical palaci Montecitorio, se je delno krila s sorodno pobudo predstavnikov Komunistov za enotnost (krila, ki je izstopilo iz SKP). Sgarbi in poslanka Marina Bolognesi, ki je sklicala drugo srečanje z novinarji, sta si najprej segla v roko, nato pa je opazka Bolognesijine kolegice Rite Comissio izzvala nesorazmerno reakcijo Sgarbija. Redarjem je nazadnje vendarle uspelo pomiriti poslance.

Družinska tragedija: umor in samomor pred očmi otrok

VICENZA - Zakon Nicolina Sudira in Marine Gulgiotto je bil, po prvih pričevanjih, miren in srecen. Družinsko idilo pa je krvavo prekinil umor žene in samomor, za katerega se je včeraj odločil 37-letni Nicolino. V prisotnosti obeh hčerk je mož ustrelil soprogo, ki je baje sklenila, da se odseli in s sabo vzame obe deklici. Starejša je po tragičnem dogodku stekla do sosedice, ki je nato obvestila policijo. Oče je otrokoma zapustil pismo, v katerem pojasnjuje svojo gesto.

RIM / PO PODATKIH ZAVODA ISTAT ZA APRIL

Zaposlenostni trend se počasi zboljšuje

Seganje po dopolnilni blagajni je upadlo

RIM - Vse kaže, da se raven zaposlenosti v Italiji spet polagoma dviguje. Analitiki zavoda ISTAT so včeraj potrdili, da se je stevilo delovnih moči v velikih industrijskih podjetjih, torej tistih, ki zaposlujejo več kot 500 oseb, aprila letos pomnožilo za 0,1% v primerjavi z marcem; gre za malenkostno zboljšanje, a vendar. Enoletni obračun izgleda seveda nekoliko drugačen, saj je indeks zaposlenosti se negativen, čeprav malce spodbudnejši: v letošnjem aprilu je v primerjavi z lanskim upadel za 4,7%, medtem ko se je povprečna bruto plača povišala za 4,1%, a za ravno toliko je narasla tudi povprečna cena dela za vsakega posameznega delavca.

Ce izvzamemo delojemalce, ki so v dopolnilni blagajni, je konjunkturna stopnja zaposlenosti aprila znasala -0,1% nasproti marcu, toda -1,1% v primeri z lanskim aprilom. Stevilo opravljenih delovnih ur je upadlo za 5,7%, prav tako pa se je zmanjšalo stevilo ur, ki so jih delavci prebili v dopolnilni blagajni, in sicer za 63,7%, spričo ce-

sar je bilo mogoče pridobiti 5 milijonov delovnih ur v prid proizvodnje.

Na področju terciarnih dejavnosti je bila povprečna bruto plača aprila letos za 8,4% visja kot v lanskem aprilu, cena dela pa za 9,7% visja. Obenem se je stevilo zaposlenih skrcilo za 4,3%, medtem ko se je mesec poprej znižalo za 4,5% nasproti lanskemu marcu. Stevilo opravljenih delovnih ur je padlo za 1,3%, stevilo ur dopolnilne blagajne pa je zdrknilo za 71,2%.

Zavod ISTAT je včeraj objavil tudi podatke o gibanju letošnjih junijskih plač na industrijskem področju, kakor so predvidene v delovni pogodbi. V primerjavi z majem so se povzpele za 0,1%, v primeri z lanskim junijem pa za 2,8%. Istatovi strokovnjaki pripisujejo to prvenstveno učinkom nove kolektivne delovne pogodbe za uslužbenke ministrstev, torej prve takšne pogodbe za javne nameščence po letu 1991. Zboljšanje prejemkov je zlasti zaznavno na bančniškem in zavarovalskem področju, najmanj pa v kmetijstvu in v industrijskih panogah.

POLETJE / PROMET IN VROČINA

Nevšečnosti poletnega vrveža in toplih dni

Za konec tedna napovedujejo dva milijona vozil na avtocestah

Prazen Trg Plebiscito v Neaplju, ker so središče zaprli za osebni promet (Ap)

RIM - Vročina, promet, onesnaženje zraka v največjih italijanskih mestih. Torej se je vendarle začelo poletje, tisto pravo, ki prinaša gnečo na plazah in znojenje nesrečezev, ki se niso odpotovali proti letovišcarskim krajem.

Tropska vročina, ki je v prejšnjih dneh zajela Apeninski polotok, bo - tako napovedujejo meteorologi - popustila že danes. Poletne plohe in nevihte bodo razbremenile najprej severne dežele, nato pa bo sledil splošni padec temperature. Novice se po vsej verjetnosti se najbolj veselijo tisti, ki načrtujejo za prihodnje dni bolj ali manj dolgo potovanje do morja ali gor: po podatkih izvedencev naj bi se med koncem tedna zgrnila na italijanske avtoceste kaka dva milijonov vozil na dan, do 1. avgusta pa jih bo približno vsega skupaj dvanajst milijonov. Velike tovarne severnih

mest bodo od jutri zaprte, domaći in tuji letovisčarji pa bodo naskočili znane turistične kraje. Pristojno ministrstvo je odredilo prepoved vožnje za težka vozila, ki bodo morala počakati na noč od sobote na nedeljo oz. na nedeljsko polnoč. Turistom bo vsak dan stalno na razpolago telefonska številka 06 - 4363.2121, na kateri bodo v več jezikih dobili vse potrebne informacije o stanju na italijanskih avtocestah.

Promet in vročina sta tudi glavna povzročitelja onesnaženja, ki so ga zabeležili v vseh večjih mestih. Genovska in neapeljska občinska uprava (na sliki) sta sta se odločili, da zapreta mestne ulice za promet, saj se je stopnja ozona nevarno povzpela do meje, ki jo izvedenci ocenjujejo za kritično. Ozon povzroča hujše težave tudi v na Dolomiti, kar je pritegnilo pozornost pristojne evropske komisije.

REFERENDUMI

Malo za šalo, malo za res: predlogi tednika Cuore

RIM - Se vam po junijskih referendumih zahoče dodatne porcije zapletenih, birokratsko izrezljanih vprašanj in volilnic vseh možnih mavričnih barv? Potemtakem morate nujno pristopiti k pobudi satirnega tednika Cuore, ki po zgledu Pannelle zbira podpise za dodatnih osemnajst referendumov. Kasačjsko sodišče je bilo hoces nočes prisiljeno, da prizna zakonsko polnopravnost predloženih referendumov: uradni list je objavil vest in zbiranje se je začelo. In do tu se nekako gre. Zdrava pamet pa se nepriizvno upre, ko izve za kakovost predlogov. Novinarji zahtevajo odpravo rdeče luci na semaforju, matematike v soli, poštnih znamk; med najsodobnejšimi predlogi so rehabilitacija lože P2, odprava kazni za tatvine in korupcijo, ukinitve televizije. Po sledi referendumov o razporoki in o splavu bomo v kratkem glasovali tudi za liberalizacijo izvenzakonskih razmerij.

Da gre za potegavščino, o tem ni dvoma; da je tisto, kar je za hudomušne novinarje potegavščina, za marsikaterega (resnega!) politika vsakodnevno opravilo, pa tudi ni dvoma.

PROMET / PO PODATKIH PROMETNE POLICIJE

»Žive bombe« sobotnih noči

Zaradi vinjenosti so julija skoraj 800 voznikom odvzeli dovoljenje

RIM - Kljub temu, da so v poletnih mesecih dodatno okrepili nadzorstvo nad prometom, podatki Opazovalnice sobotnih pokolov, ki jo je pri prometni policiji maja lani uvedel takratni notranji minister Roberto Maroni, ne obetajo nič dobrega. V juliju so v nočeh od petka na soboto in od sobote na nedeljo ustavili 12.611 vozil. Test, ki doloca stopnjo alkohola v krvi, je pokazal, da je bilo na skoraj tri tisoč voznikov in kar 179 jih je preslo dovoljeno mejo, od katerih je bilo 153 tako vinjenih, da se skorajda niso zavedali svojih dejanj. Zaradi vinjenosti in prekomerne hitrosti, ki sta nedvomno glavna vzroka številnih prometnih nesreč, so v juliju italijanskim nočnim voznikom odvzeli 779 vozniskih do-

voljenj, 217 avtomobilskih dokumentov in zaplenili 57 vozil.

Podatke, ki jih je zbrala Opazovalnica, so obdelali glede na spol, starost, stopnjo alkohola v krvi in časovne pasove. Razčlemba je pokazala, da problem vožnje v vinjenem stanju zadeva tudi ženske, čeprav je primerov veliko manj kot pri moških, saj je bilo na 179vinjenih voznikov le 9 žensk. Tako ženske kot moški, ki največ pijancujejo, imajo več kot 30 let. V 454 primerih je bilo 56 pozitivnih moških, žensk pa na 32 kar 3. Mlajši vozniki so se tokrat izkazali za bolj previdne. Presenetili pa so podatki o kritičnosti časovnih pasov. Najbolj kritičen čas ni več med polnočjo in 4. uro, ko je bilo nadzorstvo strožje, ampak od 4. do 6. ure.

NEW YORK / VČERAJ OGNJENI KRST

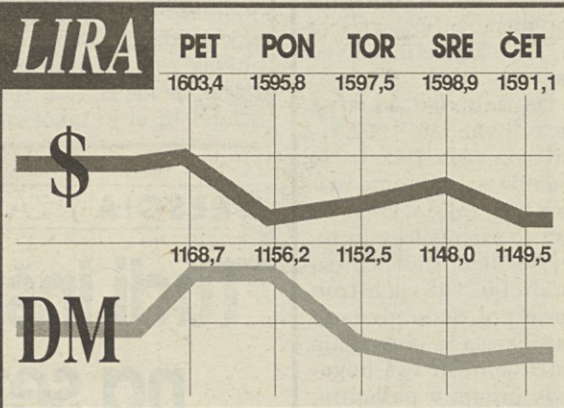
Delnice holdinga STET odslej tudi na newyorški borzi

Vredne so od 2,57 do 3,2 dolarja

NEW YORK - Telekomunikacijski holding STET je prodril na Wall Street, torej na najpomembnejšo svetovno borzo vrednostnih papirjev. Navadne delnice so včeraj zjutraj veljale 3,2 dolarja in varčevalne 2,57 dolarja, sicer pa sloni kotizacija v New Yorku na American Depositary Shares (ADS), ki zajemajo po deset delnic.

Ob tem ognjenem krstu na New York Stock Exchangeu so seveda priredili slavje, ki so se ga poleg ameriških finančnikov udeležili predsednik IRI Michele Tedeschi, predsednik STET Biagio Agnes in holdingov poverjeni upravnik Ernesto Pascale. Kakor veleva običaj, je prvih tisoč Stetovih delnic kupil Tedeschi, ki je pristanek na Wall Streetu označil kot važen korak naprej v postopku za popolno privatizacijo holdinga in za njegovo internacionalizacijo, brez katere ni mogoče biti kos tekmecem na finančnem in tehnološkem področju.

Preustroj Steta, ki deluje pod okriljem Irija, se je začel leta 1992 s preoblikovanjem v delniško družbo. »Od tedaj smo v okviru privatizacijskega procesa že veliko storili,« je povedal Tedeschi ameriskim partnerjem, »saj smo se že odpovedali številnim kapitalnim deležem v bankah, jeklarskih družbah in tovarnah jestvin.« Predsednik Steta je dodal, da odpade na holding več kot petina kapitala na italijanski borzi in da ga je že dobrih 53% v zasebnih rokah.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

BRESCIA / PREISKAVA O DI PIETRU

Tudi inšpektorja preiskovani osebi

Ugo Dinacci in Domenico De Biase sta osumljena zlorabe svojih pristojnosti

BRESCIA - Brescianska preiskava o zadevi Di Pietro ni skopa s presenečenji. V ospredju pozornosti brescianskih preiskovalcev so inšpektorji pravosodnega ministrstva, ki so po nalogu bivšega pravosodnega ministra Alfreda Biondija vodili inspekcijo na milanskem tožilstvu in preiskavo o Antoniu Di Pietru. Brescianski tožilec Fabio Salamone je sefa inšpektorjev Uga Dinaccija in inšpektorja Domenica De Biaseja vpisal v seznam preiskovanih oseb. Oba sta obtožena zlorabe svojih pristojnosti.

Kaze, da je obtožba povezana z dejstvom, da med tajno preiskavo o Di Pietru ne De Biase ne njegov nadrejeni Dinacci nista zaslišala milanskega sodnika. De Biase, ki je sicer zaključil, da Di Pietro ni kršil zakona, je začel preiskavo 29. novembra, potem ko je predsednik zavarovalne družbe MAA Giancarlo Gorrini ovadil inšpektorjem Di Pietra. Ze naslednjega dne je De

Biase zaslišal nekaj Gorrinijevih sodelavcev, 6. decembra pa je Di Pietro napovedal, da zapuša sodstvo. Samo nekaj dni potem je De Biase koncal preiskavo z zaključkom, da Di Pietro ni kršil zakona.

To zaporedje vzbuja sum, da je Di Pietro odstop povezan s tajno preiskavo, ki jo je odredil tedanji pravosodni minister Biondi. O tem je najbrž prepričan sodnik Fabio Salamone, ki je v prejšnjih dneh zaslišal oba inšpektorja in ju namerava najbrž spet pozvati v Brescia. Dinacci in De Biase sta včeraj v pogovoru z novinarji izjavila, da imata mirno vest, Dinacci pa dodal, da Di Pietro ni bil zaslišan, ker se je izkazalo, da je nedolžen.

Toda tudi Salamone je na seznamu preiskovanih oseb v Caltanissetti, kjer je služboval pred prihodom v Brescia. Tožilec je sklenil, da preide v protiofenzivo in včeraj je formalno vložil ovadbo zoper tožitelje.

TRST - »Evropska perspektiva ni v zaostrovanju odnosov med sosednjimi državami, ampak v ustvarjanju ozračja sožitja in sodelovanja, v katerem naj ima manjšinsko vprašanje mesto, ki mu pripada. K temu lahko bistveno prispeva tudi odprt in v ustvarjalno komunikacijo z večinskimi narodi usmerjen koncept manjšinske politike, za katerega se gre vsekakor zavzemati«.

V to osnovno misel bi lahko strnili rezultat včerajšnjega srečanja med delegacijama Slovenske kulturno gospodarske zveze iz FJK in Zveze slovenskih organizacij na Koroskem, ki sta ju vodila Klavdij Palcic in Marjan Sturm (foto Balbi/KROMA) in je potekalo na sedežu SKGZ v Trstu.

Med manjšinskima organizacijama poteka že dolgotrajno tradicionalno sodelovanje na podlagi številnih skupnih pogledov, včerajšnje srečanje pa je bilo tudi priložnost za razpravo in soočanje o številnih na novo postavljenih vprašanjih, ki jih doživlja dinamika manjšinske politike v Italiji in na Koroskem. Gre sicer za različne politične okoliščine, iz katerih pa je mogoče potegniti več vzporednic, ki so lastne obema manjšinama.

Rojaki iz Koroske so obrazložili stališča ZSO, ki za jesen pripravlja svoj občni zbor, na katerem bodo med drugim sprejete tudi nove smernice Zveze, na podlagi obračuna in ocene nekajletne manjšinske politike na Koroskem. ZSO se v tem okviru vsekakor zavzema za spostovanje pluralnosti in različnih opcij, ki so prisotne med koroskimi Slovenci, pri čemer odklanja poskuse nekega posiljenega poenotenja, ki bi znotraj manjšine pomenili neproduktivno merjenje mo-

ci. Se zlasti gre pri tem odklanjati vsakršen poskus izvajanja vplivov in delitev na manjšino s strani Slovenije. So pa predstavniki ZSO tudi mnenja, da je kakih 5 let trajajoča zaostrena razprava o organiziranju znotraj manjšine zelo škodovala, ker je v pomembnih trenutkih odvrnila pozornost od stvarnih problemov manjšine ter znižala raven pogovorne kulture med različno opredeljenimi Slovenci, kar gre po oceni ZSO vsekakor premostiti.

Predstavniki SKGZ so koroskim gostom orisali položaj Slovencev v deželi Furlaniji Julijski krajini, ki je v zadnjih letih se zlasti v obdobju demokratske vlade v Italiji dosegel kar nekaj kritičnih točk z velikim pritiskom na manjšinske ustanove ter na manjšinsko gospodarstvo, ki je dobilo serijo težkih udarcev tudi zaradi neogovornega obnašanja nekaterih političnih in medijskih dejavnikov iz matice. Predstavniki SKGZ so to

minulo kritično obdobje ocenili po eni strani kot rezultat političnih zasukov v Italiji, po drugi pa kot posledico revansizma, ki so ga spodbujala nekatera strankarska in sektaska gledanja v Sloveniji, nazadnje pa je manjšina za to plačala ceh.

Delegaciji SKGZ in ZSO sta na srečanju imeli niz skupnih ugotovitev, med temi predvsem to, da je Slovenija v zadnjem obdobju zavzela nekaj stališč, ki so za manjšine izven njenih meja izrednega pomena. Odločen korak naprej v tem smislu predstavlja jo poglabljene teze, ki so prisle do izraza na nedavnem posvetu v slovenskem parlamentu, s katerimi je država zakolicala novo raven odnosov do manjšin in to je pot, po kateri gre po oceni obeh organizacij vsekakor nadaljevati.

Predstavniki SKGZ in ZSO so bili soglasni tudi v oceni, da dolgoročna vizija manjšine ne prenese zgolj folklornega koncepta, ki slo-

ni predvsem na jeziku in pe-tju, temveč se mora manjšina razvijati v pogojih, da bo lahko celovito prispevala k sooblikovanju življenja ter gospodarske in kulturne podobne prostora ob meji. V tem smislu sta delegaciji SKGZ in ZSO poudarili pomen manjšinske politike, ki je sposobna presegati ozke etnične meje, kajti dolgoletne izkušnje tako v Italiji kot na Koroskem dokazujejo, da kompleksnih manjšinskih vprašanj ni mogoče reševati z enim zamahom. Predvsem pa je za manjšinsko vprašanje z odprto politiko potrebno pridobiti čimveč razumevanja pri dejavnih večinskih narodov.

Ob zaključku srečanja je bil sprejet dogovor o nekaterih skupnih pobudah na področju kulture in izobraževanja, se zlasti v zvezi z nekaterimi projekti, ki jih ima na programu celovska univerza pod pokroviteljstvom Sveta Evrope.

RIM / ZAHTEVA NADZORNEGA ODBORA

Predsednik Dini naj se izreče o zaupnih dokumentih Sisdeja

RIM - Predsednik parlamentarnega odbora za nadzor tajnih služb Massimo Brutti (Progresisti) je pozval premiera Dinija, naj se izreče o (ne) zakonitosti zaupnih listin Sisdeja s podatki o 21 političnih in drugih osebnostih, ki jih je odboru izročilo rimsko sodstvo. Gre za vrsto fasciklov, ki zadevajo Oscarja Luigija Scalfara, Irene Pivetti, Umberta Bossija, Leoluca Orlanda, Luciana Violanteja, Giovannija Spadolinija, Bettina Craxija, Claudia Martellija, Mina Martinazzolija, Giuseppeja Ayalo, Pina Arlacchija, Nicola Mancina in druge. Listine omenjajo nevarnost atentatov nanje, vsebujejo pa tudi podrobnosti,

ki sploh ne spadajo med informacije, katerih zbiranje je v pristojnosti agencur.

Zadevo je sprožil julija lani tedanji notranji minister Maroni, ko je v poslanski zbornici prvič omenil obstoj fasciklov in poudaril, da »početje nekaterih agentov Sisdeja ni bilo v skladu z uradnimi predpisi«. Brutti je potem zaman prosil za pojasnila Berlusconi in stikrat samega Maronija; le-ta se je odzval 13. januarja letos, torej stiri dni pred prisego Dinijeve vlade, vendar s skupim poročilom na treh straneh. »Ko bi nam sodstvo ne izročilo listin, bi se zdaj nič ne vedeli za početje Sisdeja,« trdi Brutti.

Jože Pirjevec

Vidov dan

Odlomek iz knjige »Jugoslavija 1918-1992«

Dvom o veljavi teh obljub je vzbujalo že Titovo odločno zavračanje monarhi-je in vlade, ki bi ji načeloval Aubasich. Churchill pri tem ni skrbela samo bodočnost Jugoslavije, pač pa vse bolj tok dogodkov v podonavsko balkanski Evropi. Jasno je namreč bilo, da hoče imeti Stalin v tem prostoru proste roke in da se ne bo oziral na britanske interese, toliko bolj, ker je v dveh tednih, med 23. avgustom in 8. septembrom, dosegel v njem nekaj odločilnih uspehov. Konec avgusta je v Romuniji padla pronacistična vlada generala Antonesca, kralj Mihael pa je ponudil Sovjetski zvezi ter zahodnim zaveznikom prekinitev sovražnosti. Nekaj dni zatem je bila Rdeča armada že v Bukaresti. 5. septembra so Sovjeti napovedali vojno Bolgariji, ki se ni skušala niti braniti, pač pa je z nenadnim zasukom napovedala vojno Nemčiji, svoji dočerašnji zaveznici. Skratka, Rdeča armada je v štirinajstih dneh napredovala za dobrih petsto kilometrov, zaobjela Srbijo z vzhoda in povsem spremenila odnose sil na Balkanu.

Tito je proslavil prihod jugoslovanskih čet na jugoslovanske meje z manifestom, v katerem je navdušeno pozdravil »dolgo pričakovani dan«, obenem pa sprejel prelomno odločitev: odsel bo v Moskvo, da skupaj s Stalinom uskladi intervencijo Rdece armade v Srbiji in tako z enim dejanjem doseže dvoje, oblast nad ključnim ozemljem za prevlado v Jugoslaviji ter zmago revolucije. Njegovo potovanje, bolje rečeno pobeg z Visa, je v največji tajnosti pripravil Ranković, šef pravkar ustanovljenega Oddelka za zaščito naroda (Ozna), v noči med 18. in 19. septembrom. Ko so nekaj dni zatem Britanci opazili, da je njihov visoki gost dobesedno odletel, so reagirali z nejevoljo in glasnim protestom, toda vaje jugoslovanskih dogodkov so jim že usle iz rok.

Na sovjetski dakoti je Tito najprej poletel v Craiovo v Romuniji, kjer je bil glavni štab maršala Tolbuhina, od tam pa v Moskvo. Sledili so pogovori s Stalinom, o katerih je malo podatkov, ker so potekali na stiri oči. Tito je kasneje izjavil, da sta razpravljala tako o političnih

kot o vojaških problemih. Stalin je v zvezi z monarhijo in uvajanjem socializma v Jugoslaviji se priporočal previdnost, po drugi strani pa je bil pripravljen sprejeti zahtevo za intervencijo v Srbiji, kamor naj bi sovjetske cete prisle kot zaveznice in ne kot osvoboditeljice. Sporazum za obkolitev Madžarske z juga, ki so ga predstavili kot koncesijo vrhovnega partizanskega poveljnika So-vjetom, je bil podpisan 28. septembra in je začel veljati takoj. Da bi koordiniral operacijo, v kateri naj bi po izrecni Stalinovi volji sodelovali tudi Bolgari, se je Tito 5. oktobra vrnil v Craiovo, kjer je ostal do srede meseca, medtem ko je Rdeča armada preko Vojvodine nezadržno napredovala proti Beogradu. Na predvečer napada na glavno mesto je Tito skusal prepričati Ruse, naj dovolijo, da njegovi borci prvi vkorakajo vanj. Toda maršal Tolbuhin je bil gluha za te zahteve in je Jugoslovonom nazadnje dovolil le to, da so se povzpeli na sovjetske tanke in tako 20. oktobra z Rdečo armado zavzeli Beograd.

(Nadaljevanje sledi)

TRST / ZASEDAL MSO FJK-SLO

Za pravičnejšo delitev dela na mejnih območjih

Priprave na evropsko mobilizacijo

TRST - Včeraj je zasedalo v Trstu predsedstvo Meddeželnega sindikalnega odbora za Furlanijo-Julijsko krajino in Slovenijo, v katerem so predstavniki CGIL, CISL, UIL, Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacije sindikatov '90 Slovenije. Na sestanku, ki sta ga vodila sopredsednika MSO Roberto Treu (-CGIL) in Boris Mazalin (Konfederacija '90), so začrtali program mobilizacijskih pobud, s katerimi bodo vsi meddeželni sindikalni odbori 15. septembra pritiskali na Evropski parlament, naj sprejme nekatere ključne zahteve v prid delovnih ljudi na mejnih območjih.

Gre za to, da se izdajo specifična zakonska določila v oporo obmejnim de-

lojemalcem, da se vsem meddeželnim sindikalnim odborom dovoli soodločanje pri političnih izbirah mejnih deželnih vlad in soudeležba pri izkoriščanju razvojnih mehanizmov, kot sta Interreg in Eures, in da se uresnicijo normativi za delovni in brezposelnostni režim ter izdajo natančna pravila za urejanje delovnega trga.

Dne 15. septembra bo MSO FJK-SLO sklical pri mejnem prehodu Rabu-jez-Skofije novinarsko konferenco, na kateri bo predstavil lastne norme za urejanje dela na dezel-nih in slovenskih tleh, s katerimi naj bi med drugim preprečili izkoriščanje delavcev in krivice, ki bi se lahko pojavile zaradi različne cene dela tostran in onkraj meje.

4.

MAGDA ŠTURMAN

Obisk pri rojakih v daljni Avstraliji (16)

Po sledih iskalcev opalov - V Coober Pedyju imajo stanovanja v rovin

Glavna in pravzaprav edina asfaltirana cesta, ki deli Avstralijo od severa do juga točno na dva dela, je Stuart Highway. Ime je dobila po Johnu Donalu Stuartu, ki je leta 1862 kot prvi evropski izvidnik prečkal kar 3200 km dolgo pot od Adelaide na južni strani, do Darwina na severni obali. Po njegovih stopinjah so nekaj let pozneje posadili kole za telegrafsko povezavo. Stuart Highway se je razvijala zelo počasi. Zadnji kos ceste so asfaltirali sele pred nekaj leti.

Iz Alice Springs sem se z avtobusom odpeljala po skoraj ravni Stuartovi cesti, sredi enolice pokrajine, proti jugu. Polagoma se je slika, ki sem jo opazovala skozi okno, spreminjala. Ze tako malostne drevesa so se bolj redčila, prav tako tudi trava.

Po devetih urah vožnje sem zvečer izstopila v Coober Pedyju, mestecu, ki je znano po proizvodnji opalov. Cesta je bila prašna in zaznala sem zelo suh zrak. Bila sem edina potnica, ki sem tu izstopila. Dva para, ki sta cakala na avtobusni postaji, sta brz stopila k meni. Takoj sem ugotovila, da so to lastniki mladinskih hotelov in da so si med seboj v konkurenci. V takih primerih lahko ceno prenočišča zelo znižajo! In res je bilo tako: hitrejši je bil lastnik po rodu Italijan. Konkurenčni par, bili so to izseljenci iz Istre, je začel protestirati čes, da mu konkurenca vedno pobere vse goste. Pozneje mi je italijanski par povedal, da je kreganje z Istrani na dne-

vnem redu. Italijanska lastnika sta me peljala v njihov hostel in me odvedla v podzemsko prostoro, kjer so bila ležišča.

Naslednje jutro sem se odpravila po mestecu. Stopala sem po prašni glavni cesti, kjer ni bilo videti niti najmanjše rastline. Ob cesti je stalo nekaj enonadstropnih stavb, v katerih so bile trgovine, banke in restavracije, stanovanj pa malo. Sprasevala sem se, kje ljudje sploh živijo, saj je v mojem vodniku zapisano, da tu živi okrog 2000 ljudi. Odgovor je nenavaden: ljudje živijo pod zemljo. To pove tudi samo ime mesta. Coober Pedy izhaja iz besed "kupa piti", ki v jeziku tamkajšnjih staroselcev pomeni "podzemski domovi belih ljudi".

Stanovati pod zemljo je nekaj edinstvenega. Zapršene rove in rudnike, v katerih so v preteklosti kopali opale, so prebivalci spremenili v udobna stanovanja. V podzemskih prostorih se nahajajo tudi hoteli, hosteli, cerkev, nekaj trgovin, ipd. Razlog za podzemsko stanovanje je zelo visoka temperatura tega predela Avstralije, ki včasih doseže 50° C. V zimskih nočeh pa temperatura lahko pade tudi pod ničlo. Drugi razlog so prašne nevihte, ki večkrat zajamejo to področje, pa tudi nadležne muhe, ki stalno isčejo dragoceno vlago predvsem na človeškem telesu.

Podzemlje v Coober Pedyju je najbolj bogato središče opalov na svetu. Več kot 80 odstotkov svetovne proizvodnje te rudnine je prav v Avstraliji.

Opal je silikatni kamen, iz katerega izdelujejo nakit in druge okrasne izdelke. Glede na njihovo barvo oz. obsevanje svetlobnih žarkov, so različno cenjeni. Črni in kristalni, prozorni opal sta najdražja, svetli in nekrystalni pa sta najbolj poceni.

Ležišče opalov so v Coober Pedyju prvič odkrili leta 1915. Odkril ga je Jim Hutchison, ko je s sinom na tem področju neuspešno iskal zlato. Novica se je hitro razširila in kmalu je na to področje prispelo na stotine nadobudnih iskalcev opalov. Nastalo je naselje Coober Pedy. V medvojnem in povojnem obdobju so se sem zatekli številni izseljenci iz Nemčije, nekdanje Jugoslavije, Grčije, posebno pa iz Italije. V zadnjih letih so se v Coober Pedyju pojavili številni trgovci iz Hong Konga, ki opale kupujejo. Opal je ena redkih kamnin, katerega vsakdo koplje po svoje. Zato so se razvili številni majhni rudniki. S tem poklicem pa se le redkokdo obogati. Iskanje opalov je tudi tvegan poklic in veliko odvisi od sreče. Zaradi nevezdrnega podnebja je veliko ljudi tu ostalo le nekaj let, s prihranki si je potem kupilo kako farmo v kakem prijetnejšem kotičku Avstralije.

Kamen, iz katerega rezejo opal, se nahaja nekaj metrov pod površjem zemlje, v obliki vodoravnih in tudi navpičnih žil. Nekoc so kopali navpične rove s pomočjo cepina in lopate. Danes se poslužujejo posebnih strojev, ki zvrtajo meter široke navpične luknje in avtomatično prenesejo zemljo na površje. Po približno starih metrih globine kopljejo vodoravne podzemne rove. Da lažje zmorejo nabavo stroja, se rudarji povežejo med seboj v nekatere majhne zadrage.

Ce je danes življenje v tem mestu tako nevljudno, je bilo za prve iskalce opalov res neznosno. Vode takrat sploh ni bilo, naravnega izvira v neposredni bližini tudi ne. Povprečne letne padavine dosežejo komaj 10 mm dežja. Do leta 1987 so vodo prevžali s cisternami iz južnih krajev Avstralije. Od takrat dalje je začel delovati zelo drag sistem vodnjakov. Zaradi tega je voda v Coober Pedyju dražja kot drugje.

Na glavni ulici je bilo veliko trgovin z opali. V Coober Pedyju je cena opalov najnižja, kar jih je mogoče dobiti.

Pogled na okolico mesta je nenavaden: na stotine meter do dva visokih kupčkov zemlje je posejanih na pustih tleh. Blizu vsakega kupčka je približno štiri metre globoka luknja, ki pravzaprav predstavlja vhod v rudnik. V širši okolici je ze puscava, kjer je celo najmanjša rastlina redkost.

PO DOLGI RAZPRAVI

Dežela spremenila proračun 1995 Zadnja postaja deželne vlade?

TRST - Deželni svet je končno odobril zakon, ki spreminja finančni proračun deželne uprave za tekoče leto. Gre za spremembe v višini 136 milijard lir, ki jih je skupščina namenila raznim investicijam in najpomembnejšim področjem, od gospodarstva do kulture, solstva in socialnega skrbstva. Svetovalci so med drugim na predlog Milosa Budina in Micheleja Degrossija, ob političnem privoljenju odbora, vključili v zakon tudi sedem milijard lir državnih podpor za slovensko manjšino.

Za proračunske spremembe, ki jih je predlagala večinska koalicija, je glasovalo 30 svetovalcev (polovico članov sveta), proti pa jih je bilo 28. Predsednik skupščine Giancarlo Cruder po tradiciji ni glasoval, vzdržal pa se je edino Ezio Sedran, nekdanji ligas, ki je potem pristopil v pisano svetovalsko skupino "Za Furlanijo-Juljsko krajino". Proračunski zakon so podprli predstavniki Severne lige, Ljudske stranke, PRI, Forza Italia, Liste za Trst, nekdanji liberalci Aldo Ariis in nekdanji demokristjan Angelo Compagnon, proti pa so glasovali DSL, Nacionalno zavestništvo, Komunistična

prenova, zeleni, KDC, LAF, Buttiglionejeva CDU, gibanje "Za Furlanijo-Juljsko krajino", bivši ligasi LIF in neodvisni.

Proračunski zakon je bil, kot vidimo, odobren s piclo razliko glasov. Ze same številke jasno dokazujejo, da ima odbor predsednice Alessandro Guerere za sabo zelo sibko politično koalicijo, ki jo je proračunsko soočenje se dodatno osibilo. Med ocen najpomembnejših členov komaj odobrenega zakona je bil odbor enostavno odsoten, najostreje kritike na njegov račun pa so prisle prav iz vrst večine, posebno s strani nekaterih predstavnikov Ljudske stranke, začasnih s samim deželnim koordinatorm Isidorom Gottardom.

Nezadovoljstvo nad (ne) delom deželne vlade pa se močno širi tudi v vrstah Severne lige. Načelnik svetovalske skupine Sergio Cecotti je zaradi odkritih nesoglasij z odborom odstopil med proračunsko debato. Nekateri menijo, da bo prav on jeseni ali pozimi nasledil Guerrovi na celu odbora, drugi resni kandidat za predsedniško mesto pa je, kot kaže, deželni odbornik za zdravstvo, Trzičan Gianpiero Fasola.

PROBLEM RADIA KOPER

Vodstvo RTV povzročilo politično škodo Sloveniji

Tako v pismu vodstvu ustanove ocenjuje Jadranka Šturm Kocjan

Poslanica LDS Jadranka Šturm Kocjan je generalnemu direktorju RTV Slovenije Zarku Petanu in predsedniku sveta RTV Slovenije Voju Stoparju naslovila sledeče odprto pismo:

Zadnji dogodki v zvezi z odklopom srednjevalovnih radijskih oddajnikov v Domžalah, Belem križu in Murski Soboti so dodatno ogrozili predvsem položaj italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji, kar ima lahko hude politične posledice za našo državo.

Sporna, avtokatsko sprejeta odločitev, brez predhodnega soglasja prizadetih, postavlja dvom v demokratičnost vodstva RTV Slovenije, saj je bilo s tem grobo poseženo v že doseženo raven pravic obeh narodnih skupnosti. Tako je bil izveden pritisk na enega najsibkejših členov družbe - to je manjšino, ki ima ze po svoji naravi manjšo možnost uveljavljanja in odločanja.

Taka odločitev vodstva RTV Slovenije močno zmanjšuje ugled Republike Slovenije, ki ji je uspelo doseči zgledne standarde zaščite pravic za italijansko in madžarsko narodno skupnost pri nas.

V casu, ko urejamo občutljive odnose s sosedi, predvsem z Republiko Italijo, je tako ravnanje vodstva RTV Slovenije se posebej nerazumljivo in ima lahko

neugodne posledice ne samo na življenje pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti, temveč tudi za demokracijo v Sloveniji in njeno politično uveljavljanje v Evropi in svetu.

Zadnja odločitev vodstva RTV Slovenije, da odklopi srednjevalovne radijske oddajnike, žal ni edina sporna odločitev v skodo predvsem italijanski narodni skupnosti in organizacijski enoti TV Koper - Capodistria, oziroma Radiu Koper - Capodistria.

Podobna staliska in ukrepe je vodstvo RTV Slovenije zavzelo ze ob stavki italijanskih novinarjev TV Koper - Capodistria v novembru 1993.

Zaradi neizpolnjenih obveznosti do družbe Ponteco, ki je bila ustanovljena na pobudo RTV Ljubljana septembra 1981, pa je bil ta prisiljen omejiti, opozorilno zatemniti in končno prodati svoje oddajnike in frekvence, ki so omogočale prenos TV signala RTV Slovenije tudi v zamejstvu v Italiji.

Odločitev o odklopu srednjevalovnih radijskih oddajnikov je bila sprejeta v odsotnosti generanega direktorja RTV Slovenije, iz česar sklepam, da bi tudi povenen vklop omenjenih oddajnikov bil lahko realiziran v njegovi odsotnosti. Zato so prozaične utemeljitve njegovega namestnika, da daka na direktorjevo vrnitev z dopusta sprenevedanje v zavlačevanje nevezdrnega položaja.

Odgovornost do omenjenih odločitev vodstva RTV Slovenije cutim tudi sama, saj sem kot poslanka LDS v državnem zboru podrla kandidaturu gospoda Zarka Petana v prepricanju, da bo svoje delo opravljal odgovorno, demokratično, strokovno in enakopravno do vseh poslušalcev in gledalcev v Sloveniji in zamejstvu.

Ker pa menim, da tako ravnanje predstavlja hudo kršenje ustavnih norm, ki scitijo narodni skupnosti v Republiki Sloveniji ter ogroza demokracijo v nasi državi, predlagam vodstvu RTV Slovenije, da prouci nastali položaj in oceni primernost gospoda Zarka Petana za generalnega direktorja RTV Slovenije ter sporoči javnosti, kako bo popravilo nastalo škodo zaradi odklopa omenjenih oddajnikov.

AKCIJA ZA VRNITEV NARODNEGA DOMA

Solidarnost iz Argentine

Pobudo podpirajo potomci primorskih izseljencev

Spostovani gospod Bojan Brežigar - glavni urednik

Zvedeli smo o pozivu novinarjev Primorskega dnevnika za akcijo, katere namen je vrnitev Narodnega doma v Trstu, ki so ga pred 75 leti fasilci sezgali in pozneje prisilno odtujili slovenski manjšini.

Podpisani smo potomci tistih več kot 30.000 mladih slovenskih primorskih izseljencev, ki so po prvi svetovni vojni morali zapustiti svoje rojstne kraje prav zaradi totalitarnega režima, ki se je začel s požarom Narodnega doma. Ti izseljenci so na argentinskih gostoljubnih tleh pred 70 leti ustanovili prvo slovensko društvo in tako postavili temelje vsemu poznejšemu, slovenskemu kulturnemu delovanju v Argentini, ki se danes živahno nadaljuje v okviru Slo-

venskega Podpornega Društva Triglav v Buenos Airesu.

Zato soglašamo s pobudo Primorskega dnevnika in podpiramo akcijo za dosego vrnitve Narodnega doma v Trstu. Zeleli pa bi, da bi se v to akcijo vključilo vrnitev tudi drugih slovenskih kulturnih ustanov, ki si jih je fasizem prisvojil in končno se zahtevati ureditev nesprejemljivega odnosa do slovenske manjšine, pri katerem se vedno vztraja italijanska država.

Vsem, ki sodelujejo v tej akciji, zelimo najboljsega uspeha in vas prav lepo pozdravljamo.

Ciril Kren (Medana,), Boris Košuta (Sv. Križ pri Trstu), Robert Mislej (Podnanos), Rudi Guštin (Veliki Repen), skar Molek (Vrtojba), Rudolf Živec (Batuje), Milan Stoka (Kontovel)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREŽIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda: osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu, IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesecna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

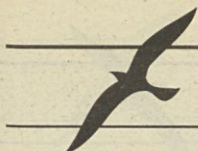

Los Lobos na Folkestu

PORDENON - Pregled svetovne folk glasbe, ki je bil letos res ob sponsorizaciji piva Sans Souci res izčrpen, se bo končal ta konec tedna s koncerti v Spilimbergu pri Pordenonu. Drevi bosta nastopili italijanska skupina Ogam in ameriška grupa Los Lobos (na fotografiji), jutri pa angleški kantavtor Donovan, italijanski Franco Morone in francoska skupina Perlipinpin folc.

Letošnji festival se bo končal z nastopi irske skupine Clar Bog Deil, palestinske pevke Rim Banna in italijanske skupine Nuova Compagnina di Cato Popolare.

V POZNIH NOČNIH URAH UL. BIANCOSPINO

Tragedija na Opčinah

*Streljal v moškega, ki je živel z njegovo bivšo ženo in si nato sam sodil
Napadenec ostal nepoškodovan - Nerazumljivi vzroki tragedije*

Z avtomobilom je prevozil le nekaj deset metrov, nakar je izstopil in takoj zatem so slisali se en strel: 44-letni Giorgio Lubiana si je vzel življenje blizu hišne številke 7/15 v Ul. dei Salici na Opčinah. »Zbudila sta me dva strela, nakar je počilo prav pred hiso,« je povedal Sasko Hrovatin, ki tamkaj prebiva, »prisli so karabinjerji z dvema avtomobiloma ter zdravnik s pomočnikom. Bilo je nekaj po 3. uri, tam so ostali do jutra.«

Lubiana se je včeraj pozno ponoči z avtomobilom pripeljal v Ul. Biancospino, kjer je nekajkrat ustrelil proti Lucianu Ferluga, ki sedaj živi z njegovo bivšo ženo, Marino Predonzani. Ferluga pa je imel srečo, ostal je nepoškodovan in je utegnil poklicati kara-

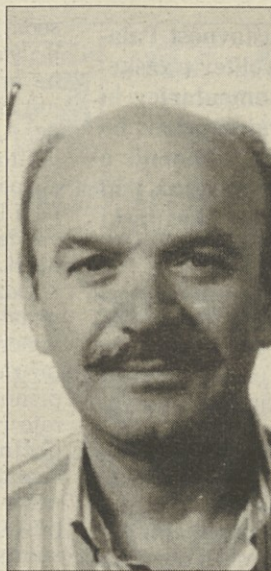
binjerje. Ko so agenti prisli, pa je bilo že vsega konec, Lubiana si je že sam sodil. »Verjetno ni dobro poznal področja, saj je najprej zvonil na napačnih vratih,« je povedal eden od sosedov, Rodolfo Schipani, »mene je okrog 2.30 zbudil pes, ki ga imam na balkonu. Očitno je slisal tujca, sel sem ga pomirit, da ne bi motil stanovalcev.« Področje je namreč nekoliko odročno, tamkaj si stojita nasproti dva trinadstropna stanovanjska bloka, med njima je velika gredica s travo in drevesi, na zunanji strani vsakega bloka pa so parkirišča. »Slisal sem govoriti,« je nadaljeval Schipani, »odšel sem v posteljo, spet me je zbudil pes, začelo se je streljanje, zadnji strel je odjeknil nekje za hiso, odšel sem na dvorišče,

kjer je že bil karabinjerški avtomobil. Srečal sem Luciana, ki mi je dejal, da so njega napadli, nanj so streljali. Tedaj je neki drugi sosed, ki je bil na balkonu in je vse videl, opisal napadalca. Na podlagi opisa so prisli do zaključka, da je slo za bivšega soproga Predonzanove. Karabinjerji so ga začeli iskati, vendar so se kmalu vrnili in povedali, da je mrtev.«

Potem ko je Lubiana pozvonil na vhodnih vratih (eden od sosedov je trdil, da je že pred tem tudi telefoniral), je začel zmerjati Ferluga. Slednji je obvestil karabinjerje, vendar ni počakal na njihov prihod, stopil je do vhoda (stanuje namreč v prvem nadstropju), ces, saj to ni čas za nadlegovanje. Tedaj je Lubiana potegnil pistolo, Ferluga je začel bezati,

imel je srečo, nobeden od strelav ga ni zadel (kaze, da so našli štiri tulce, kroglo so poškodovale tudi tamkaj parkirane avtomobile, preluknjale so pločevino nekega novega fiat tipo; kaze tudi, da so Lubiano videli nekje v Bazovici, kjer naj bi nekaj pil, in morda je prav pijaca vsega kriva, najprej za zmerjanje in zatem se za napad). Po streljanju je Ferluga stekel v stanovanje, Lubiana pa je sedel v svoj avtomobil in se odpeljal. Kmalu je izstopil: vsega skupaj 150 metrov daleč, v bližnji Ul. dei Salici, ki na tistem odseku ni asfaltirana, si je pomeril pistolo kal. 38 special za usesom in pritisnil na petelina. Bil je na mestu mrtev. Pri trupu so našli se pistolo kal. 7,65, obe sta bili regularno prijavljeni. Doma je imel še druge pistole, pravi arzenal, vendar vse v skladu z zakonom. Streljanje je seveda prebudilo vse stanovalce, ki pa mu niso posvetili velike pozornosti: »Sprva smo mislili, da gre za petarde. Tu na Opčinah je kasarna, vojaki se pred odhodom domov veselijo in večkrat mečejo petarde.« Drugi so menili, da lo-vijo kakega tatitca.

Lubiana se je rodil v Piranu, prebival je v Trstu v Ul. Ghirlandaio, bil je zaposlen kot kontrolor pri mestnem prevoznem podjetju ACT, po poklicu je bil sofer. Ze pred casom se je locil od Predonzanove, s katero je imel sina, in se spet ozenil, z neko Albanko, s katero naj bi imel tudi

Giorgio Lubiana

otroka. Njegova druga žena je te dni na dopustu.

Predonzanova razumljivo ni želela nič povedati: »Deset let nisem imela opravka z njim.« Ferluga se je v tisti blok v Ul. Biancospino (bloke je zgradila druga Stajpce) vselil od vsega začetka, torej približno pred petnajstimi leti. Pred več leti mu je žena umrla, ostal je sam z otrokom, kateremu je posvetil vso svojo pozornost, fant je dokopal solo in odšel k vojakom. Ferluga je poklicu prevoznik. Ni dolgo tega (morda dve leti), ko se je k njemu preselila Predonzanova. »Z njimi v nasem bloku ni bilo nikoli težav, oba delata, dobro se razumeta, Ferluga ima tovornjaka, z njima prevaza material. Kaze, da Ferluga sploh ni poznal Lubiane,« je se povedal Rodolfo Schipani. (D.B.)

Stanovanjski blok, v katerem živi napadeni Luciano Ferluga (foto Balbil/KROMA)

BARKOVLJE / UJELI TATU

Nujno je potreboval kombi, vendar si je izbral tujega

V torek je v Barkovljah patrolja letечеega oddelka ustavila in nato onesposobila 25-letnega hrvaškega državljana Gusana Ibrahima, ki se jim je divje upiral, potem ko se jim je že prej z vratolomno vožnjo in nevarnimi manevri skušal izmakniti.

Pred tem so mu nekaj casa agenti sledili, a zasledovanje ni trajalo dolgo. Ko so ga ustavili in povprašali po osebnih dokumentih ter prometnem dovoljenju, jih je sunkoma odrinil in skušal pobegniti. Agenti pa so bili spretni in so ga kljub močnemu upiranju zadržali.

Po natančnem pregledu osebnih in avtomobilskih dokumentov se je izkazalo, da je kombi renault 4 last Ester Mori iz Drevoreda XX. septembra 39. Nadaljne poizvedovanje je pokazalo, da je bil renault ravno kar ukraden v Miramarskem drevoredu, kjer ga je lastnica parkirala.

Zaradi posebnih okoliščin, ki pa za policijo niso nič nenavadnega, so se agenti odločili za nekoliko bolj poglobljeno preiskavo, ki je potrdila sum, da ima Ibrahim se kaj drugega za bregom.

Izkazalo se je, da je drzni voznik »nujno potreboval« kakrsenkoli kombi. Okoli 10.30 je namreč poskusal ukrasti (prav tako v Miramarskem drevoredu) kombi fiat 900, last Leria Cancelliera. Ibrahimu se je posrečilo vdreti v vozilo in sesti za volan, avto je skušal spraviti v pogon, a pri »delu« ga je zasacil lastnik in ga pognal v beg.

Gusana Ibrahima so aretirali in odpeljali v koroške zapore, kjer je na razpolago sodnim oblastem. Na glavo si je nakopal kar nekaj obtožb: dolžijo ga namreč tatvine v obremenilnih okoliščinah, poskusa tatvine v obremenilnih okoliščinah in upiranja javnemu funkcionarju.

ŠKEDENJ / DANES SPET SKUPŠČINA

Železarjem je odleglo, delavcem Aquile pa ne

V menzi skedenjske železarne bo danes ob 13.30 spet skupščina. Predstavniki CGIL, CISL in UIL, katerim so se v zadnjem času začeli pridruževati tudi člani avtonomnih sindikatov CONFSAL in CISAL ter CISNAL, bodo delavcem orisali razvoj pogajanj za ohranitev pridobljenih pravic tudi pod okriljem novega lastništva. Kakor je znano, bo imel v družbi Servola večinski delež Lucchini, zato se pogajanja odvijajo v prvi vrsti z njegovimi poverjeniki. Vprašanje odpravnin (približno 30 milijard lir) je bilo nacelno rešeno in jih bodo izplačali s sredstvi iz vsedravnega jamstvenega sklada INPS, kaze pa, da se naglo raziscujejo tudi problemi normativne narave, tako da bi s sestankom na ministrst-

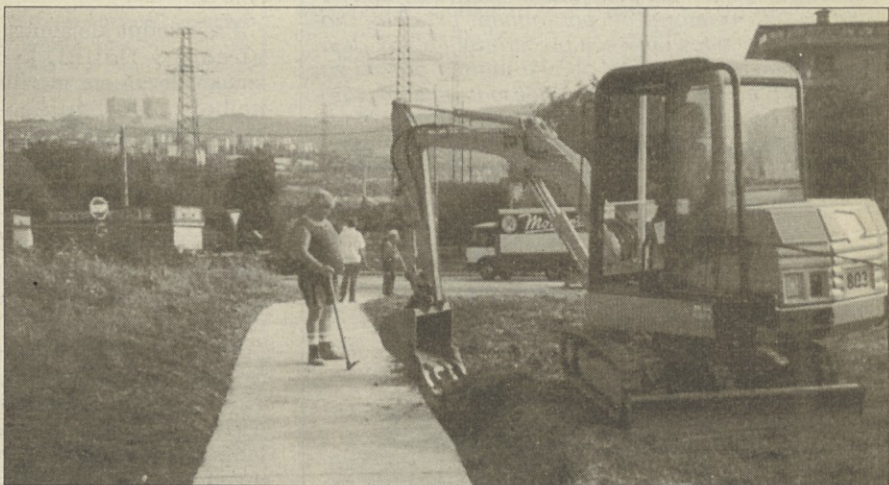
vu za delo, ki bo 18. avgusta, zares lahko dokončno rešili vso zadevo. To je namreč tudi predpogoj za podpis nakupne pogodbe, ki jo bo moral blagosloviti z dekretom pristojni vladni resor.

Železarji so torej na konju, tega pa ni mogoče trditi o delavcih nekdanje naftne čistilnice Aquila v Zavljah, ki se zmerom ne vedo, kaj in kako. Pa tudi sindikati ne vedo, pri čem so. Na deželnem odborstvu za industrijo, ki ga vodi Gianfranco Moretton, vlada popoln molk, tržaski občinski odborik za gospodarstvo Eugenio Del Piero zagotavlja, da se bo nekaj vendarle premaknilo v prihodnjem tednu, vsepriek pa se sirijo govorice, da se družba Monteshell nacrta za podzemski plinski terminal odpuveduje... (dg)

POTEM KO SO LEPO UREDILI PROSTOR PRI SPOMENIKU

Prebivalci Domja pridno na delu

S prostovoljnim delom urejajo prehod za pešce

Niti vročina ni ustavila pridnih prebivalcev Domja, da ne bi nadaljevali z urejanjem okolice okrog njihovega društvenega sedeza, kjer so 13. maja letos z lepo proslavo obeležili obnovitvena dela okrog spomenika padlim, ki stoji sedaj na lepem podstavku, obkrožen s cvetjem in zelenjem. Vsa ta dela so člani društva takrat opravili po nacrtu geometra Franka Crevatina, ki je med drugim predlagal, naj bi Obcina, skupno s podjetjem ACEGA, postavila ob cesti, ki vodi proti Dolini in na drugi strani, kjer vodi cesta proti mestu,

dve cakalnici na tamkajšnjih avtobusnih postajah.

Eno od teh postajalisc ze stoji, drugega bodo postavili verjetno v prihodnjih dneh. In da bi omogocili pescem varen prehod preko zelo prometnega cestisca, so domacini, s prostovoljnim delom, napravili tudi pot, po kateri bodo lahko potniki iz avtobusov presli iz enega na drugo stran cestisca. V vse to so domacini vložili veliko prostovoljnega dela. Zadovaljni pa bodo, ko bo vse urejeno in bo njihov trud poplačan s hvaleznostjo tistih, ki na tem območju živijo. (nl)

NOVICE

Jutri odprije razstave Ljudje in žuželke

Jutri ob 12. uri bodo v prostorih mestnega naravoslovnega muzeja odprli razstavo Ljudje in žuželke. V razstavnici dvorani muzeja na Trgu Hortis bodo na ogled najvažnejše znanstvene publikacije, dokumenti in nekaj primerkov iz vsake od številnih zbirk, ki so nastale v zadnjih stotiridesetih letih: metulji, mravlje, hrošči in kacij pastirji.

Entomologija se je na Trzaskem razširila po letu 1854, ko je Ljubljancan Ferdinand Schmidt mestnemu muzeju podaril zbirko metuljev in hroščev, ki so bili razširjeni na Kranjskem. Stotirideset let pozneje je Ettore Tommasi pripravil zbirko pšenčnih music, ki jo je poklonil trzaskemu institutu. To sta dve emblematični etapi v zgodovini entomologije, ki je imela na Trzaskem enega svojih najpomembnejših centrov.

Razstava bo odprta ob 29. julija do 1. oktobra, ogledati pa si jo bo mogoče vsak dan z izjemo ponedeljka od 8.30 do 13.30.

Od danes praznik DSL v Zgoniku

Od danes do nedelje se bo v Zgoniku odvijal tradicionalni praznik Unità in Dela. Danes bodo kioske z raznovrstno hrano in domačim vinom odprli ob 19. uri, od 21. ure dalje pa bo ples z ansamblom Status Symbol.

V nedeljo predstava Obsidium

V sugestivnem okolju trga Cattedrale (v bližini cerkve sv. Justa) se bo v nedeljo odvijal drugi večer že tradicionalne umetniške pobude 'La sera del di di festa'. V okviru tega festivala glasbe in gledališča na trgu, ki ga vsako leto organizira kulturni krožek Jacques Maritain, bo to nedeljo na vrsti 'Obsidium - dan obleganja' v izvedbi združenja 'Luoghi dell'arte' iz Rima. 'Obsidium' govori o raznih vrstah obleganja: o obleganju mest, narodov, cloveka. Obleganje je namreč pojmovano kot osamljenost, nasilje, strah, bolečina, lakota. Gledališko delo se bo torej dotikalo predvsem cloveka samega in njegovega odziva na take vrste nasilja.

V primeru slabega vremena se bo predstava odvijala v dvorani don Sturzo (Ul. don Sturzo 4, v bližini trga Rosmini).

O ženskem svetu v Revoltelli

V avditoriju muzeja Revoltella bo danes ob 20.30 na sporedu koncert z naslovom Di niente del mare. Nastopala bosta Marvo Somaglino (glas) in Umberto Trombetta (bobni). Večer se vključuje v sklop La dama bianca, ki je posvečen ženski problematiki.

Poletni umik jame pri Briščkih

Jama pri Briščkih bo do 18. septembra odprta vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 19. ure. 15. avgusta ob 16. uri si bodo lahko obiskovalci ogledali spust speleologov z vrha do dna naravne podzemne dvorane. V prvih šestih mesecih je jamo obiskalo že 50.000 ljudi.

The House Band prihodnji petek

V včerajšnji številki smo pomotoma za danes najavili koncert skupine The House Band na Gradu sv. Justa. V resnici bo koncert prihodnji petek, 4. avgusta, z začetkom ob 21. uri.

RAZSODBA USTAVNEGA SODIŠČA / STALIŠČA LEVIČARSKIH STRANK

»Odlok je zapostavljal zlasti okoliške uprave«

SKP: Ne "velemestni občini" - DSL: Na potezi je Dežela

Razsodba Ustavnega sodišča, ki je razglasilo neustavnost Palamarovega odloka iz leta 1956 o delitvi okrožij za izvolitev tržaškega pokrajinskega sveta, je v središču političnih komentarjev in ocen. Stranka Slovenske skupnosti, ki je vložila sprejeti priziv, bo razsodbo ocenila na jutrisnji novinarski konferenci. Za mnenje o razsodbi smo vprašali predstavnika slovenskih komponent SKP in DSL, Stojana Spetiča in Milosa Budina, medtem ko je pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro o tem vprašanju objavil tiskovno noto.

Spetič: Sodišče upoštevalo pravice okoliških občin

Stojan Spetič, predsednik slovenske komponente Stranke komunistične prenov, je mnenja, da je Ustavno sodišče prilagodilo volilni sistem trzasko pokrajine normam, ki veljajo drugod po Italiji. S tem je bil po njegovem odpravljen eden izmed ostankov iz časov hladne vojne, ko so Trst delili z nevidno mejo pred Sv. Jakobom.

Okoli razsodbe pa beremo veliko neumnosti, nam je dejal Spetič. »Ustavno sodišče ugotavlja, da Trst ni izjema. Genova ima polovico svetovalcev in 72 odst. prebivalstva, Rim pa 22 svetovalcev (od skupnih 45), čeprav ima 75 odst. prebivalstva. Navsezadnje se razmerje med strankami ne spreminja, ker pri pokrajinskih volitvah nimamo opravlja z uninominalnim večinskim sistemom, kot za parlament«. Okoliška okrožja imajo zato določeno prednost pri izvolitvi kandidatov, a samo v okviru dobre ali slabe uveljavitve posamezne stranke. Tudi ni mogoče trditi, da razsodba daje prednost Slovence, saj večina živi v trzaski občini! Po površnih računih bi v prihodnjem pokrajinskem svetu bilo 6 Slovencev, torej ena četrtina, kar se Spetiču zdi uravnotežena in pravična rešitev.

Glede same razsodbe pa velja omeniti, poudarja predstavnik SKP, da je ustavno sodišče upoštevalo pravice okoliških občin, ne Slovencev, saj izrecno poudarja, da tu ne gre za manjšinsko zasci-

to. Kvečjemu je bil protislovensko navdihnen Palamarov dekret. Zato je nerazumljivo in obsodbe vredno, da ga je pred Ustavnim sodiščem branilo predsedstvo vlade (Dini).

»Kaj sedaj? Sli bomo na volitve kot se spodobi v normalni demokratični družbi. Poskusi, da bi razsodbo ustavnega sodišča izničili z novimi zakoni ali oblikovanjem "velemestne občine", so le brce ranjene zveri trzasko nacionalizma. Zato jim nasprotujemo«, nam je na koncu se povedal Stojan Spetič.

Budin: Trst končno ne bo več izjema v državi

Ker je Palamarov dekret v teoriji, ne v praksi, predstavljal grobo diskriminacijo za okoliške občine - in ne za slovensko manjšino ali za katerikoli njeno komponento - je ta razsodba Ustavnega sodišča, po mnenju Milosa Budina, nedvomno pozitivna in dobrodošla. Tudi zato, ker razsodba pravi, da nima smisla oziroma ni nobenih razlogov, da je Trst, glede delitve okrožij za pokrajinski svet, izjema v vsedravnem merilu oziroma v italijanski volilni zakonodaji. »Ponavljam, da je s tega vidika ta razsodba absolutno politično pozitivna. Ni pa brez razlogov in ni slučajno dejstvo, da se skoraj stiri deset let ni nihče pritožil - niti stranka Slovenske skupnosti - zoper Palamarov odlok«, je mnenja podpredsednik deželnege sveta.

Tudi Budin je, podobno kot somišljenik Spadaro, mnenja, da je

sedaj na potezi deželna uprava, ki ji ustavni zakon priznava primarne pristojnosti na področju volilnih sistemov za občine in pokrajine. Ali Dežela sedaj na novo uredi volilna okrožja za Pokrajino Trst, ali pa jih uredi država, pri čemer pa ji lahko deželna uprava osporava, da sodi to med deželne pristojnosti.

Dežela - nam je povedal Budin - pa lahko izkoristi to priložnost, da končno uredi pristojnosti pokrajin in, zakaj ne, tudi njihovo zemljepisno razmejitve. »Pokrajine morajo postati vmesne uprave med občinami in Deželo, drugače so skoraj popolnoma nepotrebne, kot prica dejstvo, da je v teh dveh letih malokdo ugotovil razlike med komisarsko upravo in demokratično izvoljenim odborom«.

DSL: Razsodba ne prinaša bistvenih sprememb

Pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro noče, da bi razsodba Ustavnega sodišča sedaj odprla pot neskončnim in mučnim razpravam o tem vprašanju, kar bi samo odložilo volitve in mandat komisarja Mazzurca. Razsodba po njegovem v bistvu ne spreminja prejšnjega stanja, saj ne gre za enomandatni volilni sistem (v vsakem okrožju je na osnovi tega sistema izvoljen kandidat, ki dobi največ glasov), ampak za sistem, ki predvideva štetje glasov na pokrajinski ravni.

Spadaro pravi, da je sedaj na potezi deželna uprava, ki ima primarne pristojnosti na tem področju in ki mora zato na nek način na novo definirati vlogo pokrajin kot vmesnih ustanov med občinami in Deželo. Tajnik DSL upa, da se bo to zgodilo čimprej v korist demokratično izvoljenih javnih ustanov ter predvsem boljših in korektnjših odnosov med občani in krajevnimi upravami.

PARKIRIŠČE PRED SODNO PALAČO JE NARED

Danes otvoritev podzemске garaže

Trst razpolaga s skoraj sedemsto novimi parkirnimi prostori. Cena: 1.700 lir na uro

Včerajšnja predstavitev novega parkirišča (foto KROMA)

Parkirišče pred sodno palačo bo danes izročeno svojemu namenu: Trst bo odslej razpolagal s 697 dodatnimi parkirnimi prostori.

Odgovorni družbe Italipa, ki je na pobudo trzasko občine zgradila objekt in ga bo odslej tudi upravljala, je včeraj na tiskovni konferenci predstavil novo trnadstropno podzemsko garažo. »Italipa, ki ima v zakup tudi parkirišči v nekdanjem Silosu in ob nakupovalnem centru Il Giulia, je podzemsko javno garažo pred sodno palačo zgradila z lastnimi sredstvi, upravljala pa jo bo po sistemu ParkSi, ki je Trzaccanom ze dobro znan in ga z uspehom uporabljamo tudi v drugih mestih,« je včeraj povedal direktor družbe Alfonso Silvestre. Kaj predpostavlja sistem ParkSi? Tretjino razpoložljivih mest je upravitelj ze prodal zaseb-

nikom, druge parkirne prostore pa bodo namenili rotacijskemu sistemu: voznik pride, parkira avtomobil... se cez cas vrne in placa parkirnino, pac glede na to, koliko casa je njegovo vozilo ostalo v garaži. Tisti, ki se namestijo redno posluževati uslug javnega parkirišča, si lahko prisrkbijo abonma. Marsikdo je ze popotozil, da je cena (1.700 lir na uro) previsoka, na očitke pa odgovarjajo upravitelji takole: »Podzemsko parkirišče nas je stalo 16 milijard lir, ki si jih moramo prislužiti nazaj. Ocienska parkirišča niso veliko cenejša; pravzaprav so se dražja. V Trstu zaenkrat se ni abuzivnih parkirišč; v Neaplju ali Rimu morate odsteti najmanj 3.000 lir na uro - seveda brez vsakega zagotovila, da boste dobili svoj avto nazaj, ko se vrnete.«

Podzemsko parkirišče je za Trst novost, ceprav

so v drugih bliznjih mestih tovrstne pobude ze skoraj zgodovina. »V Trstu ni prave "parkirišcarske" mentalitete. Trzaccan najprej dve uri krozi, nato se sele odloci za javno parkirišče. Taka miselnost je pred leti nalezla tudi mestne upravitelje,« so povedali odgovorni. V bodoce - tako so pojasnili na včerajšnji tiskovni konferenci - pa bo Trst dobil se nekaj podzemskih javnih garaz, najverjetneje pod Trgom Unità in pod osrednjim poslopjem univerze.

Krajsa slovesnost ob odprtju podzemskega parkirišča, na kateri bo prisoten tudi zupan Illy, je napovedana za 10. uro, od polne dalje pa bo struktura odprta javnosti. Vhod bo na Ul. Fabio Severo, izhod na Ul. Coroneo, nad parkiriščem pa bodo jeseni uredili zelene površine z gredicami, drevesi in sprehajališčem. (mg)

Do konca meseca je treba plačati tretji obrok skrbstvenega odpusta

Obrtniki in trgovci, ki so marca na osnovi skrbstvenega odpusta vložili na zavoda INPS oziroma INAIL prošnjo za ugodnejšo poravnavo neplačanih socialnih dajatev za pokojninski sklad oziroma zavarovalnih premij proti poškodbam pri delu, morajo do konca tega meseca plačati tretji obrok dajatev. Osnovnemu znesku obroka morajo pristeti zamudne obresti, ki znašajo 2,666 odstotka. Zavarovanci, ki so ze marca poravnali celoten dolg, pa so ze tedaj zadostili svoji obveznosti. (ma)

POGOVOR S PREDSEDNIKOM FRANKOM MINGOTOM, KI BO DANES ODPRL NOVO HALO

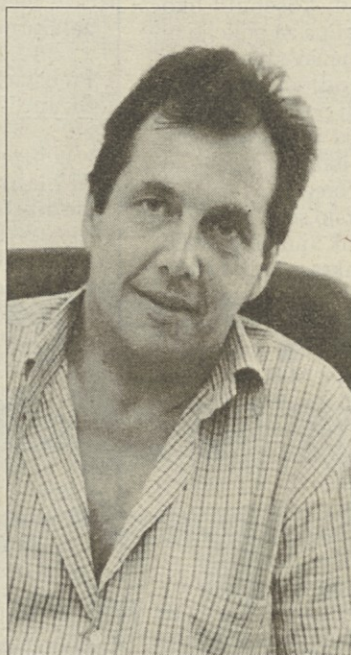
Dolinska obrtna cona že pretesna

Proizvodna dejavnost v obrtni coni v Dolini, ki velja v širšem deželnem merilu za eno najbolj posrečenih gospodarskih pobud in produktivnih naložb, bo brzčas stekla s polno paro in kapaciteto. 19 obrtnikov, članov Konzorcija Dolina, je ze v preteklih mesecih oziroma letih dalo zagona svojim dejavnostim in ze uspešno uresničuje svoje razvojne projekte v skoraj idealnem delovnem okolju. Tik pred vselitvijo v nove delovne hale, ki so opremljene z najmodernejšo tehnologijo v skladu s sodobnimi standardi, ki jih narekuje potreba po povečani produktivnosti in zagotavljanju varnosti pri delu, so se stiri obrtniška podjetja.

Danes je na vrsti podjetje MINGOT EST, ki bo ob 18. uri odprlo delovno halo s pokrito površino 450 kv. m., in funkcionalnimi pisarniškimi prostori v nadstropju. Dejavnost podjetja je večplastna, vsekakor pa se suče okoli montaže, vzdrževanja in prilagajanja vseh tipov dvigal. Leta 1979 je Franko Mingot, ki je bil pred kratkim

izvoljen za predsednika Konzorcija dolinske obrtne cone, ustanovil skupaj z zeno Sandro Zerjal družinsko podjetje, ki se je zapisalo dvigalom. Nekaj let kasneje je prislo do spojitve s podjetjem Bossi in tako je nastalo danasnje v širšem trzišču uveljavljeno specializirano podjetje, ki izvaja tri produktivne linije: 1) zagotavlja celovito paleto servisnih storitev, od montaže do vzdrževanja dvigal; 2) v lastni režiji proizvaja oziroma na osnovi standardnih elementov prilagaja dvigala; 3) je zastopnik za Trst in Gorico tovarne FIAM, ki prodaja dvigala večjih razsežnosti za razvijanje produktivnih dejavnosti. Doslej je podjetje Mingot imelo svojo utesnjeno delavnico v trzaskem mestnem središču, ki ni več ustrezalo obsegu prometa in ambicijam podjetja, ki danes steje kar 16 delovnih moči.

»Vselitev v nove prostore bo za nas prava prelomnica, saj bomo lahko smotrneje razvili dejavnost pod točko 2), se pravi oblikovanje in prilagajanje dvigal infrastrukturnim posebnostim, se zlasti starejših stavb, za

Predsednik dolinske obrtne cone Franko Mingot (foto KROMA)

kar je na Trzaskem veliko povpraševanje. Ce se bo dejavnost razvila v pravo smer in se bo primerno povečal poslovni promet, bomo se povečali stevilo

zaposlenih.«

Pred kratkim ste prevzeli zahtevno zadolžitev predsednika Konzorcija Obrtne cone Dolina. Kateri so vaši načrti oziroma ambicije?

»Prevzel sem težko dediscino od Dušana Pangerca, ki je tako dobro izpeljal celotni postopek ustvarjanja obrtne cone prav v prvi, najbolj delikatni fazi. V bliznji bodočnosti bomo morali pohiteti z dograjevanjem oziroma razvijanjem razvojnega projekta, saj ze sedaj večina obrtnikov ugotavlja, da so delovni prostori - ceprav tako obsežni in funkcionalni - ze postali pretesni, kar je odraz strmo glavega povečanja dejavnosti in poslovanja prometa posameznih podjetij. To je le se en dokaz vec, da je bila izbira in opredelitev za to mogočno gospodarsko strukturo pravilna in zastavljena z dalekosežno vizijo razvoja. Tudi stanju, potrebam in povpraševanju moramo sedaj biti kos upravitelji Konzorcija. Osebnost bom s sodelavci trudil, da bi čimprej stekla druga razvoja faza dolinske obrtne cone«. (ma)

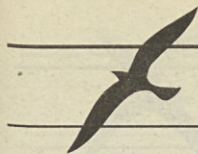

SEZONSKA RAZPRODAJA

ŽENSKKE KONFEKCIJE,
MOŠKEGA
IN ŽENSKEGA
PERILA, POLETNIH
OBLAČIL

Ul. Ginnastica 22

Tel. 7600051

Novejša dela Klavdija Palčiča v sežanskem Kulturnem domu

V prostorih sežanskega kulturnega doma se je pravkar končala razstava novejših del trzanskega likovnega ustvarjalca Klavdija Palčiča. Dela se rezlikujejo po izbiri tehničnih sredstev: vsebinsko in oblikovno se nam predstavljajo enotno.

Tako v grafičnih listih kot pri koloriranih risbah, slikah ali trgankah se spretna risarska osnova pretvarja v izliv barvnih prehodov sorodnih odtenkov z rahlo površinsko obdelavo. Čeprav prevladuje paleta rjavoredeh tonov, se raznolikost odtenkov in vzajemna uporaba različnih sredstev bistveno dopolnjujeta v izpovedovanju globljih občutkov, ki jih dinamično zasnovana kompozicija sproti razgrinja gledalcu.

Spretno, intuicije polne oblikovne rešitve znajo voditi pozornost preko estetske ubranosti prodirajoč vse globlje v jedro umetnikove vsebinske sporočilnosti.

Glavni protagonist ostaja v Palčičevih slikah človek. Prežet z izjemno vitalno energijo, a razpet med svojim notranjim in zunanjim doživljanjem, ujet med dobrim in zlom. Temnejši barvni oblaki se spuščajo na človeški lik. Če smo v preteklih grafičnih listih na tematično Ikarjevega poleta vse višje in bližje soncu doživljali stapljanje vosčenih kril le kot slutnjo, se v no-

vih slikah porajajo kot imanentna, dusijo človekov pogled, terjajo odločno izbiro in udejanjanje se preden bi mogel le izreči razvnet svoj klic po odrešenju.

Harmonična prisotnost temnih in svetlejših delov slike osredotoča pozornost na razdvojenost človeškega bitja, predanega strastem in vpletenega v zemeljsko materialnost, iz katere se skuša s svojo vitalnostjo izmakniti v umirjenost osnovne beline v morje celovitosti. Ena osnovnih Palčičevih tematik boja človeka z oblastjo doživi v novejših delih večjo interjorizacijo, saj se nakazani človeški liki s hitrimi a hkrati mehki grafičnimi borijo za lastno identiteto, iz temnih amorfnih nadgradenj, ki nad njim prezijo in ga skušajo iztrgati vedrini prosojne svetlobe, preko umesnih prehodov in nestetih odtenkov vsakdanje pojavnosti.

Ko se barvne gmote vendar izmaknejo in prepustijo svetlobnim utrinkom, da razjasnijo človekov obstoj, nam umetnik ponuja simbolično podobo stola, ki se pojavi kot prestol duševne razjasnitve in notranje realizacije. Podobno srečamo lahko tudi kolo, ki se kot sonce življenjske realizacije pojavi kot harmonični stik s svojim globljim jazom.

Jasna Merku

Znameniti Mau Mau na gradu sv. Justa

V okviru poletnih prireditvev na gradu sv. Justa je bil v sredo zvečer na sporedu odmeven koncert skupine Mau Mau iz Turina (na sliki - foto Balbi/KROMA), ki se je od prvih nastankov v začetku leta 1992 z neustavljivim zagonom prebila pot med najbolj priljubljene predstavnike alternativne glasbene scene. Z energijo nabita mešanica elementov različnih glasbenih tradicij, od gostilniških viz na harmoniko, ki spominjajo na francoske bistroje, do temperamentnih poudarjenih ritmov španskih plesov in zvčnih vijug severnoafriških arabskih melodij, ukoreninjena v skoraj nezaznavni severnoitalijanski ljudski glasbi in obarvana s sodobno rockovski soundom, s katero člani skupine zvočno izpovedujejo komponente, iz katerih je zgrajena njihova (in naša) osebnost - kar zavestno izjavljajo tudi v pesmi Bass paradis (Nizki paradiz) iz svojega drugega albuma, jim je zagotovila velik uspeh tudi na različnih evropskih festivalih. Ta univerzalna glasbena govorica z lahkoto prebija jezikovne pregrade, tako

da je protestno sporočilo besedil nekako intuitivno razumljivo kljub dokaj težko razumljivemu piemontskemu narrečju mnogih pesmi.

Priljubljeno skupino je tako na grajskem dvorišču pričakala velika množica občudovalcev, čeprav za spoznanje skromnejša v primerjavi z lanskim koncertom. Kot predskupina je nastopil pred kratkim nastali ansambel Viralata z agresivno, trdo funky glasbo, ki ni preveč ogrela drugačne glasbene zvrsti željno občinstvo. Ko so na oder stopili člani »akustičnega plemena« Mau Mau je dvorišče zavrselo od navdušenja. Poslušalci so kot vedno s čustvenostjo sledili skladbam, tokrat večinoma

v italijanscini, med katerimi pa ni bilo najbolj zagnanih in priljubljenih pesmi iz prvega albuma. Po sklepi pesmi je tako marsikdo imel vtis, kot da nekaj manjka. Ko so po obotavljivem aplavzu Mau Mau spet stopili na oder in zaigrali zanje značilni temperamentni skladbi, je bilo občinstvo vendarle nekoliko potolaženo, čeprav se nekako ni moglo znebiti občutka, to to ni bilo »tisto ta pravo«.

Sinoci je bil na gradu spet zanimiv koncert s skupino Traffic Jam, za danes napovedujejo prireditelji »eksplozivni večer« z naslovom La dolce vita, jutri pa najdaljšo noč pod geslom Pura vida. Vstop je prost. (vat)

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 28. julija
VIKTOR

Sonce vzide ob 5.43 in zatone ob 20.39 - Dolžina dneva 15.05 - Luna vzide ob 6.39 in zatone ob 20.42.

Jutri, SOBOTA, 29. julija
MARTA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 27,7 stopinje, zračni tlak 1016,3 mb raste, veter 5 km na uro severo-zahodnik, vlaga 61-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Piero Salvador, Giulia De Vecchis, Andrea Zamparelli.

UMRLI SO: 92-letna Vanda Corsi, 79-letna Irma Martellani, 57-letni Pietro Moro, 67-letni Giovanni Cicin, 92-letna Francesca Corretti, 86-letni Michele Cleva, 88-letni Alessandro Burolo, 75-letna Cecilia Sorci, 80-letna Luigia Marsetich, 49-letni Franco Volpis, 24-letni Alfredo Marchio, 89-letna Oleanda Mora, 75-letna Augusta Cattaruzza, 72-letni Guido Cuschie, 92-letna Wanda Corsi.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 24., do NEDELJE, 30. julija 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Giulia 14 (tel. 572015), Ul. Costalunga 318/A (tel. 813268), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141-225340) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Mazzinijev drevored 1.

PROSEK (tel. 225141-225340) - samo po telefonu za nujne primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7 (tel. 630213).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30 »Quattro matrimoni e un funerale«, r. Mike Nowell, i. Andie McDowell, Hugh Grant.
GRAD SV. JUST - Zaprto.

EXCELSIOR - Zaprto zaradi počitnic do 24.8.
EXCELSIOR AZZURRA-

FESTIVAL DELA IN UNITA'

danes, 28., jutri, 29. in v nedeljo, 30. t.m. v Zgoniku

Program:

Danes, 28. t.m. ob 21. uri

ples z ansamblom STATUS SYMBOL

Jutri, 29. t.m., ob 21. uri

ples z ansamblom KRASKI KVINTET

V nedeljo, 30. t.m., ob 19. uri

koncert pihalnega orkestra BREG

in ob 21. uri

ples z ansamblom KRASKI KVINTET

Kioski z raznovrstno hrano in domačin vinom

Vabljeni!

SZ JADRAN

in ostala maticna društva prireajo

28., 29., 30. in 31. julija

na Proseku (na Balancu)

KOŠARKARSKO ŠAGRO

gurmanske vrtn specialitete (na zaru in v ponvi), pestra paleta pijal

Danes, 28. t.m. bo za glasbeno razvedrilo poskrbel ansambel Happy day

Pridite (ne Vam bo zal)

KD PRIMORSKO

ŠAGRA

od 28. do 31. julija

v borovem gozdičku v Mačkoljah

Danes ob 20.30 ples z ansamblom Long Slunk

17.40, 19.50, 22.00 »Vanja sulla 42.a strada«, r. L. Malle.

AMBASCIATORI - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi počitnic do 18. avgusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi počitnic.

MIGNON - Zaprto zaradi počitnic.

CAPITOL - Zaprto zaradi počitnic.

ALCIONE - 20.155, 22.00 »Once Were Warriors - Una volta erano guerrieri«.

LUMIERE - 20.20, 22.15 »Il delta di Venere«, r. Zalmán King, i. Roy Campbell, Audie England, Costas Mandylor.

PIREDITVE

PEVSKI ZBOR R.M. RILKE iz Devina vabi na DOBRODELNI KONCERT v cerkvi sv. Jozefa v Sesljanu danes, 28. t.m., ob 21. uri.

SZ SLOGA priredi SPORTNI PRAZNIK v Trebach, na prireditvenem prostoru ob nogometnem

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (priloge) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

PUBLIEST

Tel. št. (040) 7796611 - Fax 768697
Sprejemanje oglasov za Primorski dnevnik
Urniki od 1.8.1995 dalje

oglasi - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:

8.30 - 12.30

popoldne - razen sobot

13.30 - 15.00 in ne več do 17. ure

NAROČNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - vsak dan od 12. do 18. ure

so vsi otroci, ki si želijo sonca, morja in veliko novih prijateljev. Vpisovanje in informacije na sedežu centra v Ul. Cicerone 8, tel. st. 360072 vsak dan, razen sobot od 9. do 13. ure ter od 14. do 17. ure.

KMECKA ZVEZA obvesča, da bosta svoji podružnici v Nabrežini in na Opcinah v avgustu zaprti.

ŠOLSKE VESTI

DDTZG "Ziga Zois" obvesča, da bo do 26.8.95 tajništvo odprto z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka 9.00 do 12.00; ponedeljek in četrtek 15.00 do 16.00; sobota zaprta.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst, obvesča člane, da bo od 1. do 20.8.1995 zaradi poletnih počitnic urad zaprt.

MALI OGLASI

POTUJETE v Rim? Ne pozabite, da imate v Rimu slovenski hotel Emona z zelo dobrim zračnim hlajenjem. Za rojake popust. Informacije na tel. st. 06/7027911. Pricakujemo Vas!

GOSPA z izkušnjami isče delo v gospodinjstvu. Tel. st. 0038667/31261.

STANOVANJE 130 kvm, garažo 25 kvm na Opcinah prodajamo. Telefon 213860.

PRODAM nerabljene knjige za prvi letnik pedagoškega liceja A.M.Slomsek. Tel. 232535.

PRODAM dvosedezni Fiat X19, 1500, sive barve, letnik 1980, v odličnem stanju. Tel. 220804.

PRODAM taunus 1600 Gl, letnik '80, svetloplave barve, garaziran, 72.000 km. Cena po dogovoru. Tel. st. 228519.

IZGUBILA sem pozlačeno zensko uro, znamke Casio v nedeljo, 16. t. m. na sagri v Trebach. Tel. st. 300286.

ISCEM stanovanjsko hišo, tudi potrebno popravil, z vrtom, v dolinski občini. Tel. st. 231881 ob urah obedov.

OSMICO ima odprto še danes v Koludrovci Janko Budin.

OSMICO je odprl Mario Milic, Repnič 39.

OSMICO je odprl Stubej, Salez 49.

NA NOVO odprt kmečki turizem v Tomaju se priporoča. Nudi domačo hrano in domače vino. Odprt ob koncu tedna, Za večje skupine tudi druge dni, a po vnaprejšnjem naročilu. Tel. st. 0038667/65271.

†
Sporocamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama in nona

Karla Počkaj vd. Ražem

Pogreb bo jutri, 29. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Ul. Costalunga v bazovsko cerkev.

Zalujoci sinova Daniilo in Dusan z družino, vnuki, sestra Marija, necaki in ostalo sorodstvo

Bazovica, 28. julija.1995

Ob smrti Ivane Kuret vd. Zafran izreka globoko sozljaje sinu Oskarju, vnuku Borisu in svojem

SKD Slavec

LA MAGLIA

TRŽIČ - Ul. Roma 58
Telefon (0481) 790074

JUTRI,
29. JULIJA
PRIČNE
RESNIČNA

SEZONSKA
RAZPRODAJA

NOVICE

Sinoči se je na gradu začel festival »Amidei«

S predvajanjem filma Meščanski junak (Un eroe borghese), ki ga je režiral Michele Placido, sicer bolj poznan kot igralec, se je sinoči na gradu pričel 14. festival za najboljši evropski filmski scenarij »Sergio Amidei«. Do petega avgusta se bo zvrstilo veliko zanimivih filmov, v Gorico pa bo tudi prišlo več znanih filmskih ustvarjalcev.

Drevi bo na sporedu francoski film, ki v italijanski nosi naslov L'esca, režiral pa ga je Bertrand Tavernier, ki je z njim osvojil Zlatega medveda na letošnjem berlinskem festivalu. Jutri pa se bodo s predvajanjem slovitiga filma Roma città aperta

Roberta Rossellinija poklonili scenaristu Sergiu Amideiu, ob petdeset letnici tega filma. Film je restavriral Eksperimentalni kinematografski center iz Rima - Državna kinoteka iz Rima.

Dela na Semenški ulici se vlečejo v nedogled

Giovanni Bisesi, predsednik Združenja goriskih trgovcev Ascom, je ponovno opomnil župana Valentija o problematiki Semenške ulice. Dela na tej ulici se vlečejo namreč že nekaj mesecev, avgusta pa bodo celo prekinjena zaradi dopusta. Trgovci trdijo, da je stanje zaradi nenehnega zavlačevanja del nevzdržno.

Ronke: pobuda SKP v podporo referendumov

Krožek Stranke komunistične prenoje v Ronkah obvesča, da zbirajo na občinskem prijavnem uradu podpise v podporo šestih deželni referendumov. Pobudniki želijo razveljaviti s temi referendumi nekaj členov zakona Fasola, ki se nanaša na deželno zdravstveno mrežo. Prijavni urad v Ronkah je odprt vsak dan.

V Ločniku mednarodni Country music festival

Konec tedna bo v Ločniku prvi International Country in Blues grass music Festival. Drevi bosta nastopili skupini Dallas (Zagreb) in Old America (Gorica), jutri Country Kitchen (Rim) in Old America (Gorica), v nedeljo pa Rewood's (Milan) in Blue Grass Hoppers (Maribor). Koncerti se bodo pričeli ob 20.30.

Praznik Unità v Gradišću

Danes ob 20.00 bo na prazniku dnevnika l'Unità v Gradišću govoril pokrajinski tajnik DSL Alessandro Maran. Govor bo o politični situaciji na državnem nivoju in o krajevnih razmerah, zlasti se po tematskem kongresu. V ponedeljek bo na prazniku govoril deželni koordinator DSL Antonio Di Bisceglie.

POBUDA NOVINARJEV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vrnite nam Narodni dom!

Peticijo za vrnitev Narodnega doma je mogoče podpisati vsak dan tudi na uredništvu Primorskega dnevnika v Gorici.

ZDRAVSTVO / VALENTIJEVO STALIŠČE

Dokument ni zadovoljiv

Občinski svet o deželnih predlogih

Nad predlogi, ki jih glede Goriske vsebuje deželni Prvi intervenčni srednjoročni nacrt o bolniški oskrbi za triletno 1995-97, ne moremo biti zadovoljni. Taksno stališče s pozivom občinskemu svetu, da ga osvoji, je na začetku včerajšnje seje zavzel župan Valenti. O nadvse pomembnem vprašanju se je moral včeraj izreči občinski svet, ker bodo o spremembah v zdravstveni oskrbi razpravljali danes župani goriske pokrajine. Se pred strnjeno oceno o predlogih odbornika Fasole pa je Valenti obsodil napad, ki ga je v Osoppu doživela predsednica deželnega odbora FJK Alessandra Guerra s sodelavci, ceprav je lahko nezadovoljstvo prebivalstva nad deželnim nacrtom precejšnje.

Predvsem, je poudaril Valenti, ni povsem jasno, če bodo predvideni rezisres učinkoviti. Vprašanje ni samo v tem, da je treba varčevati, temveč da je treba prebivalstvu nuditi ustrezno oskrbo in to na teritoriju.

Nekoliko obsirneje je o triletnem deželnem nacrtu o zdravstveni oskrbi govorila odbornica Franciosa. Naglasila je, da je bilo o spremembah izdelanih preveč dokumentov, ki so se precej spodbijali. Zato je prihajalo do precejšnje nejasnosti in zmede. Dobršen del nejasnosti pa je spodbujal in se spodbujal deželni odbornik Fasola, ki se pri marsikaterem vidiku zateče k »stroki« in v imenu strokovno-tehničnih rešitev hote ne odgovori. Tako je povsem jasno, da Fasola stalno naglašuje, da je

zmanjševanju izdatkov bolnišnic in s tem v skladu znižuje število bolniških ležišč. Ne loteva pa se skrbstveno-socialnega vidika zdravstva: po oceni odbornice Franciosa pa bi bilo treba prej poskrbeti za strukture na teritoriju in se potem lotiti spreminjanja obsega in pristojnosti posameznih bolnišnic. Kljub kritikam na njegov račun pa bo odborničinem mnenju ni sprejemljiva oznaka, da Fasola dela v prid Trzica in v škodo Gorice.

V zvezi z deželnim nacrtom so se s posebnim dokumentom do župana in predsednice Pokrajine obrnili predstavniki goriskih rajonskih svetov. V njem ugotavljajo, da so »varčevalni ukrepi« nujni, da pa bi bilo zaradi njih gorisko zdravstvo preveč prizadeto. Proti napovedanim posegom pa so se izrekle številne organizacije, ki so podpisale dokument »Soko zdravstvo 2000«.

Se predno se je razprava o triletnem zdravstvenem nacrtu v (ne preveč dobro obiskanem) občinskem svetu sploh začela, je prišlo do uradne predstavitve nove svetovalske skupine. Doslej stiričlanska svetovalska skupina nekdanje Ljudske stranke se je namreč razdelila v tričlansko skupino nove Buttiglionejeve stranke CDU, zanjo so se opredelili Geromin, Zappalà in Marega, in enočlansko, v kateri je ostal pristas prejšnje in sedanje Ljudske stranke Zanetti. Na začetku seje pa je predsednik sveta Busolini obvestil, da je odstopil predstavniki NZ Altieri.

Šola »Trinko« se še ne seli

Solsko poslopje v Kapucinski ulici bo treba še dodatno zavarovati, tako da bi slovenska nižja srednja šola »Trinko« lahko se leto dni oz. naslednje solsko leto domovala v njem (foto Studio Reportage). To je najbolj verjetna rešitev, za katero se trenutno ogreva občinska uprava z županom Valentijem, ponujeno rešitev pa bi kot začasno sprejel tudi Enotni solski odbor. Tako se bo morda po čudnem razpletu prejšnjih dni, katerim so sledili precej mrzlični pogovori, položaj le rešil dovolj zadovoljivo.

V sredo zvečer se je namreč zaradi odloka, ki je odrejal izpraznitve solskega poslopja v Kapucinski ulici - včeraj se je izvedelo, da bi solo morali izprazniti do prvega septembra - sestal enotni solski odbor za Gorisko. Glede na nastali položaj je odbor ob kritični oceni na račun občinske uprave (vse kaže sicer, da so zadevo »zakuhali« tehnični uradi) moral razpravljati predvsem o možnih rešitvah. Na razgovor z županom, do katerega je prišlo včeraj dopoldne, je moral in želel priti s konkretnimi predlogi. Odločno je zavrnil možnost, da bi se nižja srednja šola »Trinko« tudi začasno »stisnila« v solski center v Ul. Puccini, kjer so namesčene slovenske višje srednje šole. Tja se namreč mora, to je jasno stališče Odbora, preseliti sloven-

ska sekcija ITI, ki sodi v tisto solsko središče. Ker je občinska uprava odločno zavrnila predlog o namestitvi slovenske nižje srednje šole v stavbi Mestnih redarjev, je bilo treba izoblikovati novo možno rešitev. Tako je solski odbor na sredinem sestanku menil, da bi lahko šla šola »Trinko« začasno v poslopje v Ul. Brolo, kjer ima sedež slovenska osnovna šola »O. Zupancič«. S takšno, se vedno začasno rešitvijo, je soglasala ravnateljica Brajnikova, ki se je udeležila sredinega sestanka.

S tem predlogom je predstavnik solskega odbora Semolič sel na včerajšnje srečanje z županom Valentijem, ki je s svojimi sodelavci izoblikoval kar nekaj predlogov. Po prvem naj bi se slovenska nižja srednja šola sploh ne selila iz Kapucinske ulice, poslopje bi morali bolj zavarovati in šola bi lahko v njem ostala se naslednje solsko leto. Drugi pravzaprav osvaja »ponudbo« solskega odbora, tretji pa se se vedno zavzema za preselitev nižje srednje šole v center v Ul. Puccini. To so vsečasne rešitve, medtem ko naj bi bila trajnejša namestitev nižje srednje šole v prostorih sedanje italijanske »Favetti« v Ul. Mascagni. Tako naj bi bila tudi po oceni solskega odbora še najumestnejša rešitev, da bi šola »Trinko« trenutno ostala, kjer je, nato pa bi se preselila v Ul. Mascagni.

ZA MIR V BOSNI / V SREDO ZVEČER

Z baklami in glasbo proti vojnim grozotam

S koncertom klezmer glasbe v sinagogi in z baklami se je v sredo zvečer krajevni organizacijski odbor ob dnevu solidarnosti z Bosno zavzel za mir (Foto Studio Reportage)

UPEPELJEVALNIK / VPRAŠANJE ŽUPANU

Zaskrbljenost nad delovanjem

Pisno vprašanje S. Bana (DSL)

Občinski svetovalec Sirio Ban (DSL) je županu naslovil pisno vprašanje glede delovanja upepeljevalnika oziroma naprav za omejevanje pušcanja plinov v ozračje. Ban navaja, kako je že več časa opaziti, da dim in plini uhajajo v ozračje ob strani dimnika in ne skozi zremo. Ban prosi župana, naj takoj preveri stanje filtrirnih naprav, ugotovi, če se filtri redno zamenjujejo in če je bila zamenjava redno opravljena tudi v preteklosti.

Podpisnik interpelacije zeli nadalje vedeti, kakšne posledice bi utegnili imeti prebivalci hiš v okolici v primeru, da filtri niso bili zamenjani oziroma obnovljeni, kakor bi bilo treba v smislu pravičnega oziroma korektnega delovanja naprave. Sirio Ban vprašuje

tudi, kdo je oziroma naj bi bil odgovoren za delovanje naprave.

Toliko o interpelaciji. Zadeva vsekakor zbujajo upravičeno zaskrbljenost, predvsem pa dvome o tem, v kolikšni meri naprava se naprej onesnažuje ozračje in okolje, kljub nestetim zagotovilom, da so emisije v mejah, ki jih dovoljujejo predpisi. Zanimivo bi bilo tudi vedeti, kaj o zadevi menijo sovodenjski ambientalisti, ki so v preteklosti naredili kar nekaj uspešnih korakov, tudi sodnih, proti nekdanjemu županu Scaranu, ki pa so se zatem uspavali.

Občinski svetovalec Ban je županu naslovil tudi interpelacijo glede spodbujanja predpisov o usklajitvi električne instalacije v občinskih stavbah.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA - GORICA sporoča, da je v teku vpisovanje v solsko leto 1995/96. Sprejemajo prijave za: klavir, harmoniko, violino, violončelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predšolsko glasbeno vzgojo. Informacije na tajništvo šole v Ul. della Croce 3 (tel. 531508) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro do 28. julija.

IZLETI

PD RUPA-PEC se pripravlja na štiridnevni izlet v Marke (od 24. do 27. avgusta). Na razpolog je se nekaj mest. Za informacije tel. 882285.

RAZSTAVE

V dvorani deželnih stanovanj na gradu je do 17. septembra odprta razstava »Gotske cerkve v dolini Soče in Brdih«. Urnik razstave: vsak dan od 9.30 do 13. ure in od 15. ure do 19.30.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2 pri Sv. Ani, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.
DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
dr. M. Rojec, Ul. I. Maja, 76, tel. 882578.

POGREBI

Danes, ob 9.30, Maria Humar vd. Spacapan, iz splosne bolnišnice v cerkev v Strazicah in na glavno pokopališče; ob 10.00, David Tomsic, iz glavne bolnišnice v Trstu v Sovodnje; ob 11.00, Luciano Degano, iz splosne bolnišnice v cerkev v Strazicah in na glavno pokopališče.

Ob prerani izgubi Davida Tomsica izrekajo sožalje družini in Danieli

clani in prijatelji
Primotor - Cluba

NOVICE

Clevelandski Slovenci

LJUBLJANA - Na včerajšnji tiskovni konferenci so predstavili prvo od knjig, ki v angleškem jeziku opisujejo slovensko zgodovino. Slovens of Cleveland, ki je nastala pod peresom Matjaža Klemenciča, bo izšla septembra letos. Kot je dejal dr. Andrej Moritsch, predsednik komiteja Avstrija - Slovenija pri Avstrijski akademiji znanosti, je knjiga nedvomno velik korak naprej, saj do zdaj zgodovine Slovencev v tujem jeziku ni bilo. Avtor obravnava ogrođja vseh slovenskih organizacij v Clevelandu oziroma na sploh v Ameriki, razen kulturnega področja, v zadnjem poglavju pa se ukvarja tudi z zgodovino odnosov clevelandskih Slovencev do stare domovine, zlasti v odločilnih trenutkih med prvo in drugo svetovno vojno ter med prizadevanjem za neodvisnost Slovenije leta 1991. (M. P.)

Skozi podzemlje v grad

PREDJAMA - Podjetje Postojnska jama turizem pripravlja v petek pravi grajski večer z glasbo in petjem, v katerem bodo predstavili tudi novo ponudbo Predjamskega gradu. Pred kratkim se je namreč na gradu končala prva etapa prenovitvenih del. Grad, znan po legendi o Erazmu Predjamskem, ima tako novo streho in nekaj novih prostorov, čaka pa ga še obnova notranjosti. Novost v Predjami pa ni le obnovljeni grad, temveč tudi dodatna ponudba. Obiskovalci se bodo odslej lahko na drugačen način sprehodili skozi podzemlje pod gradom (Jama pod Predjamskim gradom), saj so usposobili krožno pot, ki vodi skozi konjski hlev do velike dvorane in po stopicah do Netopirjevega rova; pot se nadaljuje po zgornjih rovih Fizeince do izhoda nad gradom. Po ogledu nove podzemne poti in gradu bo zvečer tudi odprte pregledne razstave oljnih slik, male plastike in grafičnega oblikovanja ob 70-letnici domačina Maria Lea Vilharja. (M. G.)

Kje je stekla lisica?

LENDAVSKE GORICE - Nedeljskega večera, ki sta ga Jolanda in Drago Simonka namenila igri s sinovoma Petrom in Mihom, je njihovo zatopljenost v igro Clovek ne jezi se s svojim obiskom zmotila lisica, ki se je kar petnajst minut sprehajala po hiši Veterinar dr. Igor Setinec je predlagal, da hišo dezinficirajo, saj je prepričan, da je v hišo lahko prišla le stekla lisica. Lisice lovci doslej niso izsledili, čeprav se po pripovedovanju Simonkovih sosedov tudi v dopoldanskem casu večkrat motovili okoli njihove hiše. (B. H.)

Koncert v Benediktu

BENEDIKT - Krajevna skupnost Benedikt, projektni svet za celostni razvoj podeželja in obnovo vasi ter podjetje Jasama iz Lenarta pripravljajo celovečerni koncert Shirlee Roden in Marigold Verity, ki bo v nedeljo, 30. julija, ob 20. uri v cerkvi Svetih treh kraljev. Koncert je organiziran v podporo revitalizacije prelepe gotške cerkve Sv. treh kraljev pri Benediktu in začetku obnove slovenskogoriških vodnjakov v Trsteniku, Stajngrovi in Svetih Treh Kraljih. Projekt je vključen tudi v mednarodni program ICEA v Londonu. Pred koncertom bodo odprli še razstavo z naslovom Revitalizacija vodnjakov v naseljih Sv. Trije Kralji, Stajngrova in Trstenik v prostorih znamenite cerkve. Gostji iz Anglije prihajata v Slovenijo letos že drugič. Marigold Verity se je skupaj s Shirlee Roden odzvala povabilu Britanskega sveta iz Ljubljane za nastop na otvoritvi razstave Fairest Isle, posvečene angleškemu skladatelju Purcellu, katerega dela bosta izvajali tudi obe angleški umetnici. (M. T.)

Bohinjski večer

BOHINJ - Turistična zadruga Bohinj prireja nocoj ob 20. uri na prireditvenem prostoru Pod Skalco Bohinjski večer, na katerem bodo nastopili člani folklorne skupine iz Srednje vasi, predice in ansambel Encijan. Jutri Turistično društvo Bohinj prav tako na prireditvenem prostoru Pod Skalco ob 20. uri pripravlja prireditev z naslovom Pod bohinjsko marelo. (M. F.)

Drevesa velikani v Bohinju

BOHINJSKA BISTRICA - Gozdarsko društvo Bled bo danes ob 20. uri v Domu Joza Azmana v Bohinjski Bistrici odprlo naravoslovno fotorazstavo z naslovom Drevesa velikani v Bohinju. Razstava je posvečena spominu lani preminulega Marjana Zalokarja, ki si je vse življenje prizadeval, da bi izjemna stara drevesa zaščitili. Kot so ugotovili blejski gozdarji, je v Bohinju najvišje drevo smreka, ki meri 43 metrov. (M. F.)

Otvoritev litopunktumega kamna

JESENICE - Društvo mejnih ved Jesenice pripravlja danes ob 19. uri slovesnost, na kateri bodo v Spominskem parku na Jesenicah predstavili litopunktumne kamne, s katerimi bo akademski kipar Marko Pogacnik skušal ozdraviti Jesenice. Na slovesnosti bo spregovoril načelnik upravne enote Jesenice mag. Vitomir Pretnar. (M. F.)

PREKMURJE / ONESNAŽENOST

Pristne vonjave gnojnice s polj

Pri Beltincih prepovedali uporabo studenčnice

Pasje vroce dni julija, ko se v Prekmurju, razen nekaj dni, živo srebro vsak dan vztrajno vzpenja prek trideset stopinj celzija, svoj prispevek k »boljšem« pocutju prispevajo tudi kmetje, ki so zemljo, kot to delajo že vrsto let po zetvi, tudi letos odisavili z gnojnico. Na njive so navozili velike količine gnojnice, čeprav je znano, da se sme voziti gnojevko na njive le pred dežjem in da je treba njivo po »odisavljenju« takoj preorati, sicer se začnejo poleg neprijetnih vonjav z njiv siriti tudi muhe. Del disav so vljudno odplovili napol suhi potoki, precej gnojnice, ki je polna nitratov in fosfatov pa se je razredčilo v podtalnici.

Prav pri gnojenju, ko gnojnico v nenadzorovanih količinah polivajo po poljih, se vsako leto kažejo slabosti izvajanja veljavnih odlokov. Tudi v Prekmurju so sprejeli odloke o načinah in pogojih odvzajanja gnojnice na njive. Po sprejeti zakonodaji je z gnojnico prepovedano gnojiti njive nad in v bližini zajetij pitne vode. Prav tako so jo v Prekmurju prepovedali polivati po njivah, od koder bi neprijetne vonjave utegnile doseči mesta oziro-

ma večja naselja. Tudi tam, kjer je dovoljeno gnojiti z gnojnico, je treba njive takoj preorati, priporočeno pa je, da se vozi gnojnico na njive pred dežjem, saj jo ta spere, po oranju pa njive tudi manj zaudarjajo. Za preverjanje spostovanja odlokov trenutno zadostuje že krajša vožnja po v turističnih vodniških opevanem neokrnjenem Prekmurju. Največji pridelovalec gnojevke je KG Rakičan, ki na dveh lokacijah v svojih hlevih letno vzredi

več kot sto tisoč prašičev, leto predeluje v čistilnih napravah, kjer loci suhe snovi od tekočih in kot gnojilo uporablja predelane suhe snovi, ki ne smrdijo. Gnojevko, ki jo v manjših količinah polijejo po njivah v okolici farne, spušcajo na njive razredčeno z vodo s pomočjo sistemov za namakanje polj. Ekološka osveščenost se torej počasi le siri tudi med kmetijce. Same pristne vonjave zdravju niso škodljive, škodljivo pa je, da je gnojnica bogata z nitrati, ki jih ni mogoče uničiti s prekuhavanjem, prodrla tudi v pitno vodo. Zato v vaseh v okolici Beltincev prepovedujejo uporabo studenčnice, ki je se posebej nevarna za otroke, kar so potrdile tudi številne strokovne raziskave.

Boris Hegedűs

SAVINJSKA DOLINA / HMELJ

Pridelek bo povprečen

Manj davkov na delo sezonskih delavcev - obiralcev hmelja

V Sloveniji je letos hmelj zrasel na 2.420 hektarjih kmetijskih površin, če v naslednjih dveh do treh tednih ne bo večjih ujm, pa naj bi pridelali približno 3.800 ton hmelja.

Tega pridelovalci večinoma izvozijo in je praviloma prodan že nekaj let vnaprej. V Slovenski hmeljarski družbi v Žalcu ocenjujejo, da letos hmelj kljub daljši moči lepo uspeva, če pa bo slo vse po sreči, ga bodo začeli v Savinjski dolini obirati okoli 17. avgusta. Sicer pa je v teh dneh zalski Institut za hmeljarstvo in pivarstvo že začel redno spremljati kakovost hmeljnih kobulic, zato pridelovalcem priporočajo, naj natančno spremljajo nasvete strokovnjakov o začetku obiranja. Zaradi suše v teh dneh hmeljarjem

že priporočajo vnovično namakanje hmeljišč. Največji slovenski pridelovalec hmelja je zalsko podjetje Hmežad Kmetijstvo, kjer so se lani se posebej jezili na davčne predpise, po katerih so morali za sezonsko najete obiralce hmelja plačevati še poseben 25-odstotni davek na njihove zaslužke.

Zdaj, ko je parlament zanje in se za nekatera sezonska dela v kmetijstvu odpravil omenjeni davek, jim bo nekoliko lažje. Ker med domačimi brezposelnimi ni posebnega zanimanja za delo pri obiranju hmelja, bodo v Hmežad Kmetijstvu prihodnji mesec znova najeli od 600 do 700 sezonskih delavcev iz sosednje Hrvaske. Zanje bodo odšteli manj kot lani.

Brane Piano

DOLENJSKE TOPLICE / TABOR MLADIH

Počitnikovanje malo drugače

Slovenskim otrokom se je pridružilo tudi nekaj beguncev

Od 21. julija do 2. avgusta bo v Taboru mladih Slovenije v Dolenjskih toplicah vseslovenski tabor slovenskih osmosolcev in srednjesolcev. Veselih počitnic, kot se srečanje imenuje, in so jih pripravili pri občinski Zvezi prijateljev mladine »Mojca« iz Novega mesta, se udeležuje sto mladih iz različnih slovenskih krajev.

Pridružilo se jim je tudi 12 beguncev iz begunskega centra v Novem mestu, ki jim je brezplačne počitnice omogočil organizator. Počitnice so ena najcenejših oblik, saj celotna oskrba s stiri dnevni obroki stane le 1400 tolarjev. Pri vodenju tabora aktivistom ZPM pomaga sedem studentov pedagoške fakultete, sicer stipen-

distov novomeske občine, ki na ta način opravljajo obvezno počitniško prakso. Ze sam prostor pod mogočnim Kočevskim rogom dela na udeležence globok vtis, izredno pester program pa zadovolji se tako velike izbircneze. Na voljo so predvsem sportne dejavnosti, med temi prednjači kopanje v bazenu zdravišča, rafting po Krki,

streljanje z lokom ter različne igre z zogo. Med drugimi dejavnostmi so po skupinah organizirali ples, petje, slikanje na svilo in pridobivanje taborniških veščin. Pripravili so tudi izlete, na katerih bodo mladi dodobra spoznali lepote dolenske pokrajine. V naravnem amfiteatru, ki je v sklopu tabora, pa ob večerih pripravljajo prireditve, na katerih se predstavijo udeleženci sami ali pa nastopijo gostje. V sredo je tako gostovala kulturna skupina begunskega centra iz Novega mesta, sinoci pa je pisatelj Vid Pečjak predstavil svojo knjigo Drečček in trije marševci. Joz

Žura

Bo zaradi proračuna zaposlene na občini zeblo?

LJUTOMER - Na včerajšnji seji občinskega sveta je bila osrednja pozornost namenjena obravnavi odloka o proračunu občine. Najbolj provokativen je bil amandma SLS, po katerem bi stanovanjskemu skladu vzeli že tako piclih osem milijonov in jih namenili kmetijstvu. Sledil je amandma, ki ga je v imenu koalicije (SKD, LDS, SDSS, Zelenih in Obrtniske stranke) podal Tomi Nemec. Po njem naj bi znižali kar 14 postavk, večinoma s področja dela upravnih organov v skupnem znesku 21,2 milijona tolarjev, te

pa namenili 17 postavkam (večinoma novim) na področju vlaganj, kjer prevladuje komunalna infrastruktura. Koalicija je ostala neomajna in amandma je bil sprejet s podporo vseh njenih članov. Zupan se s tem »grobim posegom« v delovanje občine nikakor ni mogel sprijazniti. Napovedal je, da bo sprejete taksne proračuna pomenilo rigorozne posege, kot so ukinitve nekaterih projektov, občinska hiša bo ostala brez ogrevanja, zmanjkalo pa bo tudi denarja za sejnine, dnevnice in potne stroške. Goran Ohman

NAZARJE / KAMP ŽENSK VSE EVROPE

Nilski konj pri kokoši

Nemški projekt združevanja razgledane in ogrožene ženske

V zasebnem kampu Savinja pri Nazarjah je že od 22. julija prva vseevropska izobraževalna konferenca, ki jo je v sodelovanju z ženskimi gibanji z vzhoda in zahoda Evrope pripravil sklad Frauen Anstiftung pri nemških Zelenih, finančno pa sta jo podprla nemško zunanje ministrstvo in Evropska unija.

Kamp bodo zaključili 5. avgusta, do takrat pa se bo v njem mudilo približno 150 žensk in nekaj deset otrok iz Kazahstana, Gruzije, Rusije, Poljske, Češke, Slovaske, Turcije, Slovenije, Hrvaske, Srbije, Bosne, Anglije in Nemčije. Kot prispodoba za velikost projekta so kamp poimenovali Nilski konj ali Hippopotamus, v sali pa dejali, da le-ta prvič gostuje pri kokoši, kateri naj bi bil podoben obris male Slovenije. Nemski sklad s tem nadaljuje prizadevanja za spletanje ženske mreže s pomočjo žensk, dejavnih v ženskih gibanjih. Osrednja tema poučno-zabavne konference v Nazarjah je izmenjava izkušenj in razprava o politični vlogi žensk z vzhoda in zahoda v spreminjajoči se Evropi, kjer se ženske različnih držav med seboj še vedno ne poznajo dovolj in kjer se znova siri fundamentalizem, na-

cionalizem, rasizem, seksizem, nasilje nad ženskami in vojaški spopadi. Ob tako strasljivih temah pa evropske ženske ne pozabljajo na ključni pomen svojega vpliva na način delovanja evropskega parlamenta in njegovo opredeljevanje do ženskih vprašanj. V Nazarjah so letos pripravili tudi jezikovne tečaje angleščine, nemščine in ruščine, tečaje o elektronski pošti oziroma svetovni informacijski cesti, nekateri tečaji pa so prirejeni tudi za otroke tabornice.

Frauen Anstiftung pri nemških Zelenih, ki ga z dotacijami podpira tudi nemška država, je v petih letih delovanja spletla svetovno mrežo, v katero so vključeni ženski medijski projekti, ženski raziskovalni in izobraževalni centri, ženske počitniške hiše in posvetovalnice, ženski zdravstveni domovi in izobraževalni centri med Johannesburgom, Mosko in Montevideom. S svojim delovanjem želi po svetovno skupnost žensk povezovati tudi v artikuliranju skupnih političnih zahtev, v Evropi pa se jim zdaj trenutno najpomembnejše prizadevati se za rušenje še vedno navzočega in pogosto prezrtega zidu med ženskami Evrope. Brane Piano

LJUBLJANA / REVIJA KRAS

Prisluhni kraški naravi in njenim potrebam

Tokratna - deveta - številka revije Kras je skoraj v celoti namenjena pomebnemu posvetovanju o turističnem vrednotenju slovenske kraške pokrajine, ki je bilo spomladi v Postojni. Na posvetu so se zbrali strokovnjaki in govorili o tem, kaj to območje Slovenije, ki predstavlja kar 52 odstotkov vse slovenske površine, lahko daje domaćemu prebivalstvu in vsemu svetu v svoji turistični ponudbi.

Kras ima ne le svetovno znano Postojnsko jamo, v Unescov seznam svetovne dediščine vpisane Skočjanske jame, kobilarno Lipica z več kot stiletotno tradicijo, presihajoče Cerkniško jezero, ki ga je tujini predstavil že Valvasor, arhitekturni biser Stanjel s Spacalovo galerijo in muzejsko kraško hišo, kraške kulinarične posebnosti, med njimi zlasti pršut in teran, po čemer slovi Kras vsepovsod ... Ima še druge turistične jame, povezane v slovensko jamsko transverzalo, ki jo sestavlja 21 jam, gozdove Notranjske, pragozdove Snežnika ter Kočevske, kraško floro in favno z redkimi primerki in clovesko ribico, po kateri nas po svetu poznajo veliko bolj kot po čem drugem, pa tudi številne

zgodovinske spomenike ter za Slovenijo in svet pomembne materialne in duhovne stvaritve ljudi, kot so baron Cehovin, pesnik Kosovel, arhitekt in urbanist Fabiani in drugi.

Kot vsako stvar, ki jo želimo uspešno prodati in od nje živeti, je tudi slovenski kras mogoče spreminjati, a le postopno, v turistično zanimiv del slovenskega sveta in se zavzemati za izboljšanje takšnih kraških turističnih proizvodov, ki ne bodo zahtevali zgoscenja turizma, saj kraški svet zaradi svoje ekološke občutljivosti nikakor ne prenese množičnega turizma, pri tem pa je treba se posebej upoštevati tudi omejitve, ki jih narekuje krško in ranljivo kraško okolje z naravovarstvenega vidika. Vsekakor je treba najprej temeljito preiskati, kje in kako naj se razvija turizem na Krasu, koliko obiskovalcev lahko sprejme in kakšni turisti so med domaćini za zeleni, da ne bi naredili več škode kot koristi - torej za tako imenovani blagi turizem oziroma za turizem po meri posameznika, z urejenimi varovanimi stezami, potmi za popotnike, kolesarje, jezerce, za ljubitelje gozdnih skrivnosti in gozdne tišine. Barbara Sedmak

ZAMENJAVA
V VRHU
GENERALŠTABAVlada preložila odločanje
o Gutmanovi razrešitvi

Še danes se bo sešla kadrovska komisija vlade - Kacin trdi, da gre za sporazumno odločitev

LJUBLJANA - Napovedana in obenem nepricakovana zamenjava Albina Gutmana na čelu generalštaba Slovenske vojske se na včerajšnji seji vlade ni zgodila. V sredo se je namreč na korespondenčni seji sesla kadrovska komisija vlade, ki predloga o zamenjavi Gutmana z dosedanjim državnim sekretarjem Borisom Suligojem ni sprejela. Proti je bil minister za notranje zadeve Andrej Ster, ki je nasprotoval dejstvu, da bi o tako pomembnem vprašanju odločali brez pojasnil predlagatelja in na korespondenčni seji. Tako predloga o zamenjavi vlada včeraj sploh ni uvrstila na dnevni red, sklenila pa je, da se bo danes na redni seji se enkrat sesla kadrovska komisija, o Kacinovem predlogu pa bo prihodnji teden odločala vlada, ki naj bi sicer včeraj zasedala zadnjič.

Kacin pojasnjuje

Potem ko so v političnih klorajih že preigrali vse možne različice »odstavitve« Albina Gutmana, ki je doslej veljal skorajda za kronski dokaz, da v ministrstvu po Janševem odhodu ne potekajo čistke, je po včerajšnji seji svoj predlog pojasnil minister Jelko Kacin. Zatrdil je, da sta z Gutmanom »uspešno sodelovala« in da sta se o predlogu za razrešitev dogovorila. Gutman naj bi namreč Kacinu pred meseci sam ponudil odstop, ki ga minister takrat ni sprejel. Ker pa je včeraj vlada sprejela doktrino vojaške obrambe, ki prinaša »osnovni okvir za nadaljnji razvoj slovenskega obrambnega sistema«, se je Kacin odločil

Gutmanovi prosnji ugoditi. General naj bi v vojski opravljal enako pomembno nalogo kot doslej, vendar Kacin ni hotel povedati, kakšna bo ta nova zadolžitev. Menil je, da javnost s političnimi spekulacijami dela Gutmanu, ki opravlja izrazito nepolitično delo, veliko škodo. Minister je tudi pojasnil, da je že omenjeno doktrino pred dvema tedna na svoji prvi seji obravnaval operativni štab za obrambo pri slovenski vladi, v katerem so Drnovsek, Thaler, Ster, Kacin, Tajnikar, Gaspari, Gutman, Fers in še nekaj sekretarjev notranjega in obrambnega ministrstva. Kacin je zatrdil, da je delovanje tega štaba v skladu z zakonom, kajti »v miru se je

Še ne odstavljeno Albin Gutman

Albin Gutman se je rodil pred 45 leti v Novem mestu. Po diplomu na pedagoški akademiji je najprej učiteljeval v nižjih razredih osnovne šole v Mirni Peči, naslednje štiri leta pa je de-

lal kot učitelj razrednega pouka na Dolenjskem. Leta 1974 je postal gojenec prve generacije Sole za rezervne oficirje Ljubljani, kasneje pa je postal profesionalni vojak v novemskem občinskem štabu za TO. Leta

1986 se je zaposlil v Sekretariatu za obrambo občine Novo mesto. Albin Gutman sicer velja za enega od stebrov v akciji manevrske strukture Narodne zaščite. Med desetdnevno vojno je bil Gutman poveljnik občinskega štaba TO v Novem mestu. Organiziral in vodil je tedanje akcije slovenske vojske v Krakovskem gozdu. Pozneje je postal poveljnik pokrajinskega štaba TO, namestnik slovenskega obrambnega ministra Janeza Janše in državni sekretar. Leta 1993 ga je na predlog ministra Janše in vlade v celoti predsednik države Milan Kučan imenoval za načelnika generalštaba slovenske vojske. Zamenjal je Janeza Slaparja. Tudi ob tej zamenjavi so polemike kazale na politično ozadje afere: general Slapar naj bi bil namreč »preblizu« predsedniku države in njegovi politični opciji.

treba pripravljati na morebitne spopade«. O novi doktrini je minister povedal, da se bodo med drugim začeli ukinjati učni centri, celotno obdobje 7 - 8 mesecev služenja vojaškega roka pa se bo namenilo bolj specifičnemu urjenju. Zmanjšal se bo pehotni bojni sestav. Vlada je včeraj »popravila« tudi zakon o vojaški dolžnosti,

tako da bo ugovor vesti veljal tudi za rezerviste.

Janša obtožuje

Ze dopoldan se je na tiskovni konferenci stranke na napovedano zamenjavo odzval nekdanji minister Janez Janša. Povedal je, da je Gutmana imenoval Milan Kučan, ko z Janšom nista bila v najboljših odnosih,

in da torej ne gre za človeka, ki bi bil politično vezan na socialdemokrate. Očitno je ta politična nepristranskost razlog za zamenjavo, meni Janša, ki je ocenil, da se je Gutman izkazal za približno »petkrat bolj sposobnega kot Suligoj«. Ta je sicer delo zadovoljivo opravljal, vendar pa je politično opredeljen, saj je v brniski aferi pokazal navezavo s kolegi z nekdanje beograjske akademije (od Likarja pa do Beznika). To so bili najbolj preverjeni kadri, ki so skrbeli za varstvo ustavne ureditve, je dejal Janša. Po njegovih informacijah se pripravljajo še druge čistke, med drugim poveljnika TO za ljubljansko pokrajino in pomočnikov načelnika generalštaba. Janša je ob tem omenil, da gre vse partijske čistke potekale med počitnicami, vključno s tisto zoper Kavčiča. Nekdanji minister meni, da je sestajanje vladnega štaba za obrambo v

miru nezakonito in da torej očitno oblast pripravlja represivne ukrepe.

Politika omahuje

Novica o zamenjavi na čelu generalštaba je v političnih vrhovi povzročila pravi vihar. Če gre verjeti poluradnim informacijam iz strankarskih vrhov, je slo za ministrovo »soliščno« odločitev, ki naj bi presenetila celo LDS in Drnovska. V političnih krogih je tudi zato prevladalo mnenje, da gre za politično nespametno in nepopolno potezo. Ocene o tem, kaj je »pravo ozadje« zamenjave, segajo od tistih, ki menijo, da si bo pred volitvami cedalje pomembnejše funkcije v repesivnih ministrstvih razdelil (Bavčarjev) »policijski lobi«, pa do tistih, ki so prepričani,

da »gorenjski lobi« obračunava z »dolenjskim«, torej Janševim. Dejstvo, da naj bi se zamenjava zgodila na zadnji predpocitniški korespondenčni seji (te naj ne bi vodil Drnovsek, ki pogosto manjka ob kadrovanjih v repesivnih ministrstvih in službah...) in da koalicijski o tem predlogu sploh ni ničesar vedela, je povzročilo dodatno razburjenje. Po Kacinovem javnem nastopu in po tem, ko se je vladni vrh odločil za redno proceduro (torej za sklic ene vladne seje prihodnji teden, potem ko so vladni ljudje že hoteli na počitnice...), se je politična temperatura nekoliko umirila. Pricakovati je mogoče še dodatne politične dogovore in usklajevanje pred današnjo »odločilno« sejo kadrovske komisije. Tanja Staric

KOMENTAR

Zgodbe brez
srečnega konca

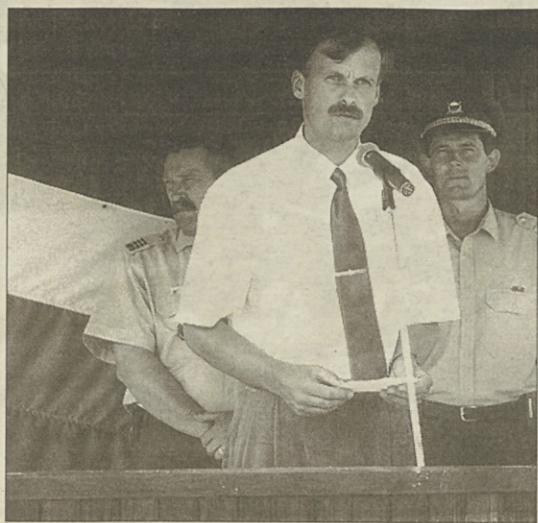
Ce se je načelnik generalštaba odločil, da tega posla ne bo več počel, mu seveda pravice do te odločitve nihče ne more odrehati. Ce se je minister odločil, da mu bo to željo izpolnil nekaj mesecev kasneje, tudi ni nič narobe. Zakaj torej v takšen »miroljuben« scenarij zamenjave na vrhu slovenske vojske nihče ne verjame?

Tanja Staric

Prvič zato, ker so pojasnila prišla prepozno, potem, ko so politični in drugi kuloari že sestavili svoje zgodbe, ki segajo od tistih najbolj blagih, pogojenih z geografskim poreklom vpletenih, pa do tistih, ki (pre) številne menjave v ministristvu razumejo enostavno kot predvolilno politično ciscenje. Poleg tega je najmanj naivno pričakovanje, da bo menjava na vrhu slovenske vojske minila brez nadležnih javnih zahtev po zelo natančni obrazložitvi takšne poteze. Podcenjujoc zamah z roko, ces, gre pac za strokovno vprasanje, prav tako ni modro in za politika tudi ni sprejemljivo. Drugic zato, ker spet samo zelo blagohotne osebe laho verjamejo v naključje, da je tako pomembna kadrovska rošada nenadoma priletela na dnevni red cisto zadnje predpocitniške in povrh se korespondenčne vlade seje. Tretjic zato, ker je kadrovanje sploh ena najbolj travmatičnih točk delovanja sedanje troedine koalicijske. Kadarkoli se vladna večina pohvali z gospodarskimi uspehi, ji opozicija pomoli seznam neposrečenih kadrovskih potez, ki jih je težko razloziti drugače kot iskanje čim bolj »naših«. Argument, da bi opozicija ravnala enako, ce bi mogla, je morda točen, vendar za zdaj ne more očistiti zapakane vladne podobe v očeh javnosti. Cetrtic je »mlada slovenska demokracija« po Depali vasi na dogajanje v repesivnih resorjih posebej občutljiva. Tisto najbolj ključno vprasanje na katerem demokratični sistem stoji ali pade, namreč ali bo z vsako novo oblastjo morala oditi tudi vsa uprava, strokovne službe in »servisi«, je se bolj problematično ko gre za vojsko ali policijo. Mar ni bil se pred kratkim najhuši strah pred »partijsko milico« in »enotami za hitro posredovanje« v notranjepolitične namene.

Ce se je torej načelnik generalštaba odločil, da bo zapustil svoje delovno mesto, je treba to odločitev spostovati. Ampak preden vladni vrh potrdi takšno potezo, bi morala vsaj pretežna večina v takšno zgodbo tudi zares verjeti.

Še ne nastavljeni Boris Suligoj

Boris Suligoj je koncal policijsko solo in zatem vojaško akademijo v Beogradu. Med drugim je bil kot pripadnik specialne enote poslan na Kosovo. V času agresije na Slovenijo je bil poveljnik učnega centra na Igu. Pozneje je opravljal dolžnost poveljnika pokrajinskega štaba TO za Gorenjsko. Postal je eden od javnosti znanih oseb v »brniski aferi«, saj ga je takratni minister Janša obtožil, da je brez njegove vednosti dovolil policiji skladiščenje orožja na tistem delu brniskega letališča, ki je bilo namenjeno dejavnosti TO. Jelko Kacin je Suligoja lani imenoval za državnega sekretarja v ministristvu za obrambo. Zadolžen je bil za izvajanje enega najzahtevnejših slovenskih projektov v zadnjih letih - srednjeročnega načrta oboroževanja slovenske vojske.

Novi sodniki prisegli pred
predsednikom parlamenta

LJUBLJANA(STA) - V mali dvorani parlamenta so pred predsednikom DZ Jožefom Skolcem slovesne prislege podpisali novoimenovani sodnice in sodniki. Slovesne prislege so podpisali na sodniškem mestu okrožne sodnice na okrožnem sodišču Marija Bakovnik, Irena Veter, Barbara Debevec, Sonja Kristl Pucko, Lidija Krizman, Bojana Kmetec Rošic, Jože Cepec, Sonja Fabjan, Jelka Zorman Bogunovic in Dusan Medved, Vlasta Hoenn, Milos Medved in Anton Panjan. Kot okrajni sodniki so prisegli: Igor Fortun, Andreja Kraut Verbič, Darja Srabotič, Marija Kranjc, Marija Osolnik Senica, Natalija Picoek, Jana Pavsek, Borut Potrata, Petra Simčič Medić, Primož Suknaic, Danica Poredos in Karolina Peserl. Kot visji sodniki so prisego podpisali Mile Dolenc in mag. Nina Plavsak, dr. Milan Fabjancic, Marta Klampfer, Irena Kosmac Zupancic in Maja Zakonjsek. Kot vrhovna sodnika na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije pa sta slovesno prisego podpisala Marija Seruga Trplan in Jože Zbacnik. Prisegli so tudi sodniki za prekrške - Franc Dobrovnik, Rajko Kotnik, Anica Ponikvar in Ines Skebe. Foto: B. Velikonja

NOVINARSKA KONFERENCA PO SEJI VLADE

Septembra bo tolar tudi
zunanje konvertibilen

Še en pečat za dokončno finančno osamosvojitve Slovenije

LJUBLJANA - Na včerajšnji seji je vlada sprejela odločitev o tem, da 1. septembra razglaši zunanjo konvertibilnost slovenskega tolarja. Mednarodni denarni sklad (MDS) je prek svojih misij Sloveniji že dvakrat predlagal naj razglaši zunanjo konvertibilnost svoje valute, ker izpolnjuje vse pogoje, pred dvema dnevnoma pa tudi svet Banke Slovenije, tako da je pomenila včerajšnja vladna odločitev pravzaprav le še formalno razglasitev zunanje konvertibilnosti.

Finančni minister Mitja Gaspari je na novinarski konferenci po seji vlade pojasnil, da je vlada obravnavala predlog za sprejem 8. člena statuta MDS, ki predstavlja uporabo načela konvertibilnosti v mednarodnih transakcijah, torej tekočo konvertibilnost. Sicer pa za občane to pomeni, da bodo morda nekatere evropske banke, predvsem komercialne, tolar uvrstile

v kotacijo in torej na svoje tečajne liste, večje zanimanje za domačo valuto pa je v tuji mogoče pričakovati s strani turistov, ki prihajajo v Slovenijo. Finančni minister je pristavil, da Slovenija že dlje časa velja za stabilno ekonomijo, ima dovolj deviznih rezerv, s katerimi lahko financira uvoz blaga in storitev štiri do pet mesecev, načelno je dosegla dogovor tudi s svojimi upniki, predv-

sem s Pariskim klubom in nedavno s konzorcijem komercialnih bank, dezelnostveganje oziroma kreditni pogoji pa se bodo z razglasitvijo konvertibilnosti po ministrovem pričakovanju izboljšali, kar je se posebej pomembno, ker se bo morala Slovenija jeseni ponovno zadolžiti zaradi financiranja proračuna. V posebni izjavi bo vlada obvestila tudi MDS in se tako priključila 102 državam, ki so 8. člen statuta MDS že sprejele. Ko se država za ta korak odloči, iz tega ne more izstopati po lastni presoji, če ima na primer plačilnobilancne težave, temveč le s soglasjem MDS. »Zadovoljen sem, da je vlada to sprejela, saj daje se en pečat pri dokončni fi-

nančni osamosvojitvi Slovenije,« je dejal minister Gaspari, guverner Banke Slovenije France Arhar pa je dodal, da sedaj tečaji na domačem trgu ne bodo smeli odstopati od tečajev na pomembnejših tujih trgih za več kot 1 odstotek. Tujci-ne rezidenti bodo glede denarnih operacij izenačeni z državljani (s tolarji bodo na primer lahko kupovali druge valute), guverner Arhar pa pričakuje tudi večje zanimanje tujcev za vlaganja v Slovenijo. Na včerajšnji seji je vlada sprejela tudi predlog zakona o varnosti in zdravju pri delu, ki je pripravljen za prvo obravnavo v državnem zboru ter poročilo o jedrski in radiološki varnosti v letu 1994. Alenka L. Jakomin

NA KRATKO

Avignonski gledališki festival

LJUBLJANA (STA) - To nedeljo se v Avignonu končuje 49. mednarodni gledališki festival, ki se lahko tudi tokrat pihvali z izredno obiskanostjo. Povsem razproda sta bili tako plesni predstavi Cafe Mueller in Le sacre du printemps nemske koreografinje Pine Bausch. Na prihodnjem 50. Avignonskem festivalu naj bi pripravili retrospektivo o zgodovini tega festivala, ki ga je ustanovil Jean Vilar, največji dogodek na tem festivalu pa bo najbrž uprizoritev Ajshilovih Danaid v pokrajini ob reki Roni. K sodelovanju na obletniškem festivalu naj bi povabili več slavnih režiserjev, kot so Jean-Pierre Vincent, Dominique Pitoiset in Stanislas Nordey.

Sapramiška je odletela v Mehiko

LJUBLJANA - Clani ljubljanskega lutkovnega gledališča so bili s predstavo Sapramiška povabljeni na mednarodni lutkovni festival Octavo festival internacional de teatro de titeres, Mexico '95 v Mehiki, ki je že osmi po vrsti. Festival je povabil naše lutkovnike, ki so za svojo predstavitev izbrali Sapramiško zaradi njene priljubljenosti in dobrega sprejema tudi na drugih svetovnih gostovanjih. Otroci jo imajo radi, v njej je malo teksta, pač pa veliko pesmic in gibanja, kar je atraktivno za otroke. Pogoji za udeležbo je bil tekst v španskem jeziku, ki so ga posneli na trak. Poleg direktorja Ignacija Sunjica in igralcev Brede Horvatin, Nadje Vidmar, Jerneje Slapernik LGL je v Mehiko odpotovala tudi avtorica pravljice o Sapramiški Svetlana Makarovič. Za gostovanje so delno predelali sceno in lutke. LGL pa je dobilo vabila tudi za gostovanje v Ostravi na Češkem, v Splitu in Venezueli. (K. Z.)

Duty free festival

KOPER - Danes in jutri, 28. in 29. julija, bo v Kopru pred Primorko potekal Duty free festival, ki ga organizira Društvo prijateljev zmerne napredka. Nastopile bodo skupine Urlaut iz Trsta, Why stakla iz Osijeka, Naive on Mary iz Splita, Lijeni Hinko iz Zagreba, Blood suckers iz Kopra in ljubljanska skupina Deca debilane. Festival spada v serijo prireditev na prostem, ki jih v avgustu, septembru in delu oktobra na Obali organizira DPZN, delno finančno podpira pa Urad za Mladino. Nadaljevanje festivala bo dan zatem, to je v nedeljo, v Njivicah na otoku Krku. (A. Z.)

Tuje priznanje Maji Gspan Vicič

LJUBLJANA - Maja Gspan Vicič, zaposlena pri agenciji Futura, je prejela eno izmed letošnjih nemških priznanj za kvaliteto pri oblikovanju komunikacij, ki jo podeljujejo zveze grafičnih oblikovalcev AGD, BDG in VGD z Design centrom iz Essna. Priznanje velja njenemu oblikovanju podobe mednarodnega festivala Lutke '95. (L. B. N.)

NOVO NA ODRU

Nocoj bo princesa Turandot Kitajka Miao Quing

G. Puccini: Turandot

Festival Ljubljana; gostovanje Opere Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca, Reka. Opera v treh dejanjih; dirigent: Loris Voltolini, režija: Peter Selem, scenograf: Zlatko Kauzlarić Atac, kostumografija: Irena Susac, nastopajo: Miao Quing (Turandot), Janez Lotrič (Kalaf), Joze Kores (Altoum), Dinko Lupi (Timur), Natalia Biorro (Liu) ter Bojan Sober, Voljen Grbac, Andrej Debevec in Feruccio Manzin. Predstava nocoj ob 21. uri v Poletnem gledališču Križank, vstopnice 3.500/2.500 SIT.

Reska Opera Hrvatskog Narodnog kazališta bo nocoj na ljubljanskem Festivalu gostovala z izvedbo Turandot, lastno produkcijo, ki je bila proglašena za hrva-

ski operni dogodek minule sezone (premierno so jo izvedli 25. novembra 1994). Gre za klasično postavitev, ki bo kot taka ljubljanski publiki ponudila primerjavo z letošnjo koprodukcijo postavitev Turandot v CD. V naslovni vlogi zadnje opere Giacoma Puccinija (1858 - 1924), ki jo je po umetnikovi smrti dokončal Franco Alfano, bo nastopila Kitajka Miao Quing, ki sicer živi v Franciji, in ki je po karieri mezzosopraniške v vlogi krute princese kot sopranistka debitirala prav v reski postavitvi. Reska operna hisa sicer na letošnjem Festivalu Ljubljana sodeluje tudi v koprodukciji postavitvi Trubadurja, njena Turandot pa je na Festivalu že gostovala, in to pred tremi desetletji. (V. U.)

FILM / SNEMANJE FELIXA

Posneti so prvi kadri

Nanos - V kraski burji in pod pripeko sonca so začeli s snemanjem novega slovensko-francoskega celovečernega igranega filma z naslovom Felix, režiserja in koscenarista Boza Sprajca ter drugega koscenarista Dušana Jovanovića. Scenarij za film je leta 1993 prejel prvo nagrado na natečaju TV Slovenija, letos pa se je na produkcijskem natečaju francoskega centra za kinematografijo uvrstil med prve štiri, ki so prejeli producentsko finančno nagrado za realizacijo filma. V njem bo nastopila mednarodna igralska zasedba; tako bodo poleg številnih slovenskih igralcev nastopili se igralci iz Hrvaske, Italije, Madžarske, Avstrije in Makedonije. Za vlogo desetletnega učenca Felixa je bil izbran Feliks Znidarčič.

Zgodba filma, ki se dogaja prvi dan slovenske osamosvojitvene vojne iz leta 1991, pripoveduje o ljudeh iz različnih krajev Evrope, ki jih na poti v Slovenijo preseneti nepričakovano izbruh vojne. Kolona potniških in tovornih vozil je usmerjena v pust visokogorski kras, da bi lahko nadaljevala pot in prišla na cilj v deželi, kjer se je pravkar začela vojna, vendar potniki tega se ne vedo. Med njimi je tudi avtobus z učenci, ki se vračajo s solske ekskurzije in člani malega potujočega cirkusa. Tako film pripoveduje o vezeh in čustvih, ki se spletejo med ljudmi, ki se naključno znajdejo skupaj na poti sredi vojne. Prve kadre filma so že posneli na bregovih Nanosa, kamor je v filmu usmerjena kolona vozil. Snemanje, ki so ga začeli v sredo, 25. julija, se začena s prizorom, ki predstavlja kmeta Gasperja in njegove živali na gorski kmetiji, nadaljevali pa so s prizori kolone, ki je obstala

na krasu. Na Nanosu nameravajo snemati približno mesec in pol. Delo na visoki in vroči planoti je zelo naporno predvsem zaradi pogojev snemanja; to je visokih temperatur, burje in vzpenjajoče se gorske poti, ki vodi do

kraja snemanja - ta je namreč skoraj na samem vrhu Nanosa. Tako delo zahteva tudi veliko volje in energije igralcev in vseh drugih sodelavcev pri filmu, ki ves dan delajo pod vročim soncem. Da bi snemanje potekalo hitreje in z manj napora, večji del filmske ekipe prebiva v počitniških prikolicih, ki so postavljene blizu kraja snemanja in ob planinski koči, ki je nekaj sto metrov niže, saj je pot do vrha neprimerna za vsakodnevno vožnjo do prizorišča snemanja. Pot je kamnita in se tudi precej visoko vzpenja, tako da bi zanj morala filmska ekipa vsakodnevno porabiti preveč energije

Učenca Felixa igra Feliks Znidarčič (Foto: B. Reya)

in casa, ki ga bolj potrebuje za svoje delo. Vendar pa sta, kljub vročini in kraski burji, ki včasih piha prav neprijetno, narava in pogled, ki se razprostira daleč naokoli po drugih kraskih planotah, zelo lepa in prijetna

za vsakogar, verjetno tudi za filmsko ekipo.

Po končanem snemanju na Nanosu bodo snemali se v Trstu in na Dunaju. Zaključek snemanja je predviden za začetek septembra.

Aleksandra Zorko

Filmska ekipa je začela s snemanjem (Foto: B. Réya)

Muzejska zbirka na računalniškem ekranu

LJUBLJANA - Pred počitnicami nas je prijetno presenetil z izdajo lastnega CD-roma: Slovenski bankovci in kovanci 1918-1995 Muzej novejša zgodovine, ki nam na tem cedalje bolj priljubljenem mediju predstavlja bankovce in kovance. Gre za nas prvi muzejski CD-rom oziroma prvi tovrstni slovenski katalog, pa tudi v mednarodnem merilu je eden redkih, ki tako natančno in s tolikimi podatki obravnava bankovce in kovance neke dežele.

CD-rom nam daje celovito sliko o zgodovini denarja, ki je bil v obtoku od leta 1918 do danes na Slovenskem. Katalog je dvojezičen (slovenski in angleški jezik), v spremnem gradivu pa najdemo kratak prikaz zgodovine našega denarja, navedeni so tisti, ki so sodelovali pri pripravi in izdaji kataloga ter navodila za namestitve programa in zahteve glede potrebne strojne opreme.

In kako so muzealci sploh prišli do zamisli o tovrstnem CD-romu in jo tudi izpeljali? Bogata denarna zbirka Muzeja novejša zgodovine iz Ljubljane, ki obsega okrog štiri tisoč bankovcev, 1.200 kovancev in sto vrst nadomestnega denarja je bila povod, potem pa je sledilo dolgotrajno projektno delo muzejskih strokovnih delavcev v sodelovanju z uveljavljenim slovenskim numizmatikom Vitomirrom Copom in cele skupine ljudi, ki so vsak na svoj način prispevali h končnemu rezultatu.

Uporaba CD-roma je preprosta, podrobnejše podatke pa lahko preberete v datoteki »preberi me« ali pa z izbiro ikone »I« (informacije). Osnovni menu je razdeljen na naslednje možne izbire: bankovci, kovan-

ci, izdajatelji in valute. Za poiskane bankovce in kovance najdete kar precej podatkov: osnovne (katalogska številka, izdajatelj, nominala, tip, primerjalni katalogi, čas obtoka, plačilna moč posameznika ali države, naklada, oblikovalci, objava v Uradnem listu, opombe) in tehnične (dolžina in višina bankovca oziroma risbe, barve, vrsta tiska ipd.). Poiskani posnetek lahko tudi povečate. Prav nič ni potrebno, da bi bili numizmatik - vsebina vas bo takoj pritegnila, poiskani podatki pa marsikaj naučili. Mimogrede - se se spomnite naših nekdanjih bankovcev, na katerih je pisalo 1.000.000 dinarjev?

CD-rom Slovenski bankovci in kovanci 1918-1995 lahko naročite v Muzeju novejša zgodovine, Celovska 23, Ljubljana, telefon 323-968 ali 131-50-21. Kontaktni osebi sta g. Dejan Voncina in g. Peter Bezek. Cena CD-roma znaša 3.950 SIT.

Muzej novejša zgodovine v Ljubljani

VREME / LE NEKAJ DNI PO ZADNJEM VALU, KI JE TERJAL VEČ KOT 800 ŽIVLJENJ

Morilska vročina spet skrbi Ameriko

Evropska mesta pestijo bolj kot vročina
izredno visoke koncentracije ozona v zraku

NEW YORK, RIM - Po morilskem valu vročine, ki je sredi julija terjal življenje več kot 800 ljudi, je v državah ameriškega Midwesta in atlantske obale spet preplah, saj so termometri ponovno nevarno poskočili. V Chicagu, New Yorku in Washingtonu so spet izmerili temperature do 38 stopinj Celzija. Tokrat pa so izgledi se hujsi kot med zadnjim morilskim valom vročine, ker se skupaj s temperaturo viša tudi vlaga.

Oblasti so ze sprejele prve ukrepe. V Chicagu se za sedaj omejujejo na delitev brošur v sedmih jezikih, s katerimi meščane opozarjajo, kako se lahko obranijo pred morilsko vročino. Kaj več jim ne morejo nuditi, ljudje pa si pomagajo tudi sami, saj so protipozarni hidranti postali edino zdravilo za renejše sloje (na sliki AP), ki nimajo doma klimat-skih naprav.

Medtem ko je v ZDA ze zavladal preplah, pa si Evropa ne dela večjih problemov. Izjema je le tako imenovano fotokemično onesnaženje zraka v večjih mestih. Pod vplivom sončnih zarkov se namreč du-

sikovi oksidi in aromatski ogljikovodiki spremenijo v ozon, ki v prekomernih koncentracijah povzroča solzenje in dihalne težave. Položaj je najhujsi v osrednjih urah dneva, ko sonce najbolj pripeka, koncentracija ozona pa pade ob zatonu in je najnižja ob zori. Zaradi tega onesnaženja so najbolj ogroženi otroci in starejše osebe z dihalnimi težavami in astmatičarji. Ze pri »dovoljenih koncentracijah« do 180 mikrogramov na kubični meter se zniža kapaciteta pljuč, ki jo obnovimo v dobrih 24 urah, seveda, če je zrak ponovno čist, v nasprotnem primeru se po nekajdnevnem vdihavanju ozona

vzpostavi prvotna kapaciteta pljuč sele po treh tednih. Ozon, in ne vročina, je torej glavni poletni sovražnik v evropskih mestih, odpravimo pa ga le s prometnimi omejitvami.

Medtem pa nam meteorologi ne napovedujejo bistvenih sprememb. Drevi so možne nevihte v alpskem loku, nekoliko bolj sveže bo jutri, ko bo ob prehodu hladne fronte zapihala sibka burja, od ponedeljka dalje pa se bo zivnosrebrni stolpec ponovno dvigoval.

NOVICE

Tokrat ni bil atentat, le kemična reakcija

HAMBURG - Potniki na neki postaji hamburske podzemne železnice so včeraj doživeli težke trenutke, saj so slišali močno eksplozijo, nato je izbruhnil požar, postajo pa je zavil dim. Tokrat pa ni slo za atentat, le zaradi vročine so v neki shrambi za časopisnim kioskom eksplodirale steklenice z raznimi čistilnimi sredstvi in kemikalijami. Prislo je torej do eksplozivne kemične reakcije. Dve ženski sta se lažje zastrupili, nekega moža pa je površinsko porezal drobec stekla.

Linčali so ju in živa zažgali

QUITO - Kakih 4.000 ljudi je v ekvadorskem mestecu El Tambo prisostvovalo javnemu lincu dveh mladih morilcev, ki sta med ropom ubila nekega korejskega priseljence. Razjarjena množica je morilca privezala h kolu in ju zacela surovo pretepati, na koncu pa ju je polila z bencinom in živa zažgala. Policija je nemočno opazovala srhljiv prizor, ker si ni upala nastopiti proti taki množici.

Zbežala pred kamenjanjem

NEW DELHI - Iz neke bangladeske vasi je v Dako zbežala 24-letna Farida Begum, ker so jo vojaški veljaki in muslimanski duhovniki obsodili na kamenjanje zaradi »nezakonskega razmerja«. Žensko in njeno mater so zaradi tega že pretepli, »zločinki« pa je uspelo zbežati na varno k clovekoljubnim organizacijam.

DONOSNO ODKRITJE

Shujševalna beljakovina

Doslej so jo preizkusili na miših

RIM - Znanstveniki so uspešno preizkusili beljakovino, ki povzroča hujšanje. Snov so odkrili, potem ko je Jeffrey Friedman, raziskovalec Rockefeller University, lanskega decembra izoliral gen debelosti, ki so ga poimenovali Ob. Beljakovino so za zdaj preizkusili na laboratorijskih miših, prihodnje leto pa bodo preverili, kakšne učinke ima na ljudeh.

Misi so se na zdravljenje odzvale pozitivno: v dveh tednih so izgubile od 12 do 30 odstotkov teže, in sicer zato, ker je beljakovina povzročila hitrejšo presnovo maščob in kalorij in povečala željo po fizičnem delu. Po izsledkih neke vzporedne raziskave naj bi leptin (tako so znanstveniki imenovali beljakovino) urejeval presnovo maščob, s tem da bi možganom narekoval pravo stopnjo debelosti.

Ceprav bo shujševalno zdravilo v najboljšem primeru na voljo sele čez tri ali štiri leta, so finančni trgi evforično sprejeli novico. Farmacevtski družbi, ki sta investirali v raziskavo, sta na newyorški borzi doživeli nesluten uspeh. Po prvih ocenah bo torej investicija nadvsem donosna in se bo bogato obrestovala.

RUSIJA / NOV ZAKON

Mednarodne posvojitve še vedno burijo duhove

MOSKVA - Štiri mesece po sprejetju novega zakona o mednarodnih posvojitvah ostaja v Ruski federaciji še veliko otrok v sirotisnicah - brez upanja, da bi lahko kaj kmalu prisli h kateri od zahodnih družin, ki so zaprosile za posvojitve.

Birokratske in politične zapreke preprečujejo hitro resitev tega vprašanja. Zakon, ki naj bi razširil možnost mednarodnih posvojitvev, je postal pravo politično bojisce med zmernimi in nacionalističnimi strankami, ki nasprotujejo »odlivu ruske krvi na Zahod«.

Do letošnjega marca so lahko tuje družine posvojile samo bolne ali prizadete otroke; po novem pa lahko tujci posvojijo vse malčke, ki niso dobili boljšega domovanja na ruskih tleh. Težave so nastale predvsem zato, ker je novi zakon, ki je stopil v takojšnjo veljavo, zamrznil vse postopke, ki so bili ze v teku po starem zakonu. Stevilni otroci, ki so bili ze skoraj dodeljeni zahodnim družinam, morajo sedaj čakati v sirotisnicah. Nekateri od teh so bolni in nujno potrebujejo zdravniško pomoč, ki jim je matična država ne more nuditi.

Jedrske velesile

- Dedlnje nekdanje sovjetske oborožitve*

Ukrajina
Bolorusija
Kazahstan

*(se postopoma
razorožujejo)

- Nedeklarirane jedrske sile:

Indija
Pakistan
Izrael

- Države, ki se domnevno ukvarjajo z načrti izdelave jedrskega orožja:

Irak
Severna Koreja
Iran

- Države, ki naj bi opustile svoje programe jedrskega oboroževanja:

Južnoafriška republika
Argentina
Brazilija

- Države, ki so spodobne izdelati jedrsko orožje:

Kanada
Nemčija
Italija
Japonska
Južna Koreja
Švedska
Tajvan
Švica
Belgija
Nizozemska
Finska

Vir: raziskave AP

AP/Karl Gude

NOVICE

Francoski »da« varovanju kulturne dediščine

PARIZ (AFP) - Francoski parlament je enoglasno sprejel zakon, po katerem lahko države Evropske unije zahtevajo vrnitev kulturnih dobrin, nezakonito odpeljanih iz katerekoli od držav članic. Minister za kulturo Philippe Douste-Blazy je v izjavi za tisk poudaril, da je zahteva po vrnitvi ukradenih predmetov zdaj tudi zakonsko utemeljena. Francoska vlada je pripravljena ratificirati tudi Unescovo konvencijo iz leta 1970, po kateri je potrebno obvarovati »svetovno kulturno dediščino«. Francoski parlament je Unescovo konvencijo podprl že pred leti, vendar je vlada doslej še ni ratificirala.

Francoskih jedrskih poskusov letos ne bo

PARIZ (Reuters) - Francoski obrambni minister Charles Millon je zanikal torkovo radijsko poročilo, po katerem naj bi se že osmega septembra začela prva serija spornih jedrskih poskusov v Južnem Pacifiku. »To je le še ena izmed doslej že nestetih izmišljotin,« je izjavil. Pred tem je radijska postaja Evropa 1 namreč poročala, da je predsednik Chirac določil datum za prve podzemne poskuse, ni pa navedla vira informacije. Millon ni hotel navedi točnega datuma, povedal je le, da bodo poskusi - kot je že sporočil francoski predsednik - zagotovo potekali od septembra do maja prihodnje leto. Predstavniki organizacije Greenpeace nameravajo zato zbrati mednarodno protestno floto, ki bi odplula proti atolu Mururoa in poskušala poskuse preprečiti. Se manj zgovoren je bil Millon v zvezi z japonskim casopisnim poročilom, ki trdi, da je Francija Japonski priznala, da bi bilo za dosego cilja - izpolnitev računalniško simulirane tehnike - dovolj že polovično število načrtovanih poskusov, torej le tri do štiri jedrske eksplozije. Dnevnik Tokio Shimbun se v svojem poročilu sklicuje na japonske vladne vire in dodaja, da je pariška izjava očitno poskus pridobitve japonske podpore. Millon je dejal, da bo Francija izvedla toliko poskusov, kolikor jih je potrebno za zagotovitev varnosti svojih obstoječih zalog jedrskega orožja, izdelavo natančnejšega detonatorja in izpolnitev računalniške simulacije. »Poskusov bo le toliko, kolikor jih potrebujemo za znanstvene raziskave, ki jih moramo opraviti,« je dodal Millon, ni pa ponovil podatka o načrtovanih osmih poskusih, ki ga je navedel Chirac.

FRANCIJA / ISKANJE KRIVCEV ZA BOMBNI NAPAD V PARIZU

»Sla po denarju« naj bi razkrinkala atentatorje

Kljub številnim telefonskim klicem policija še vedno nima oprijemljivih dokazov

PARIZ (Reuters, telefoto: AP) - Telefonske centrale na vseh policijskih postajah sirom Pariza so dozivele nevzdržen naval, po tem ko je država razpisala denarno nagrado v visini enega milijona frankov (približno 300 tisoč nemških mark) za vsakogar, ki bi policiji posredoval podatke, s pomočjo katerih bi ta lahko ugotovila, kdo je povzročitelj bombnega napada v pariškem metrou.

Kljub številnim telefonskim klicem policiji še vedno ni uspelo prebiti ledu. Kot vse kaže, je bila plinska bomba, ki se sicer uporablja v gospodinjstvu, prinesena na podzemno železnico

brez vsake sledi. Toda francoske oblasti upajo, da bo ponujena denarna nagrada pomagala razrešiti zadnji bombni napad na metrojski postaji Saint-Michel, kakor je »sla po denarju« že leta

ŠPANIJA

Predčasne volitve marca

Premier zanika vpletenost v afere

MADRID (Reuters, dpa) - Španski ministrski predsednik Felipe Gonzales, ki je zadnjih nekaj mesecev pod močnim pritiskom javnosti zaradi vrstecih se skandalov, je včeraj razpisal predčasne parlamentarne volitve. Volitve bodo marca leta 1996, namesto istega leta poleti.

Španske politične glave so tudi brez poletne vročine pregrete do te mere, da s predčasnimi volitvami soglasajo vse pomembne politične stranke. S tem ko je socialistični prvak razpisal predčasne parlamentarne volitve šele za marec prihodnje leto, je jasno pokazal, da domače politične razprtije v Madridu ne bodo vplivale na špansko predse-

dovanje EU. Španskemu premieru bo do spomladanskih volitev trhalo večino v parlamentu še naprej zagotavljala katalonska regionalna stranka CiU, ki je svoje nadaljnje sodelovanje v vladajoči koaliciji pred kratkim že preklicala. Čeprav so na kongresu socialističnih poslancev zavrnili obtožbe vladne neposredne vpletenosti v afero GAL, je predsednik španske vlade Gonzales pod čedalje močnejšim pritiskom lastnih poslancev, češ da ni kos vedno novim aferam in izzivom vladanja. Veliko socialističnih po-

slancev se je nagibalo k temu, da bi bile predčasne volitve že jeseni, a so popustili pred argumenti Gonzaleza, da mora biti Španija odgovorna tudi svojim evropskim partnerjem.

Obenem je Gonzales obtožil svojega nekdanjega strankarskega kolega Ricarda Garcia Damborena, da ga je neupravičeno razglasil za neposredno odgovornega za dejanja Protiteroristične osvobodilne skupine (-GAL) in tako imenovane »umazane vojne« ali državnega terorizma proti baskovski teroristični organizaciji ETA. GAL je v osemdesetih letih povzročila 27 ubojev v boju proti ETI, saj je uporabljala enake metode, kot jih uporabljajo teroristične skupine. Gonzales je Damborena označil za lažnivca, ki si hoče na ta način na sodišču pridobiti amnestijo. Vendar je španski premier poudaril, da amnestije tisti, ki so bili vpleteni v afero GAL, ne morejo pričakovati.

Španski premier Felipe Gonzalez (Telefoto: AP)

AVSTRIJA / RAZISKAVA O POLOŽAJU TUJCEV

Zakoni so preveč diskriminacijski

Stranka zelenih zahteva uvedbo ukrepov za zmanjšanje razlik

DUNAJ (Reuters) - Avstrijski priseljeniki in delovni zakoni sistematično diskriminirajo tujce in so pravzaprav veter v jadra desnih ekstremistov. To je mnenje, ki ga je v svojem poročilu o raziskavi na to temo izrazil dunajski inštitut za višje studije (Institute for Higher Studies - IHS). Raziskava je tudi pokazala, da se morajo priseljenci iz držav, ki niso članice Evropske unije, v Avstriji spopadati z velikimi težavami glede pravice do bivanja, zaposlitve in statusa svojih otrok.

»Seveda se zdijo nestete ovire za integracijo tujih državljanov v avstrijsko družbo marsikateremu politiku pravzaprav uspeh,« je na tiskovni konferenci izjavil vodja projekta Rainer Baubock.

»Vendar nenehno postavljanje tujcev v manj vrednostni položaj povzroča velike probleme, za marsikoga pa je preprosto znak, da je sovraštvo do tujcev družbeno sprejemljivo,« je se dodal.

Haral Waldrauch, raziskovalec inštituta IHS, je pojasnil, da so poročilo izdelali na podlagi tako imenovanega indeksa diskriminacije: vrednost ena je pomenila največje število ovir za integracijo tujcev, vrednost nič pa najmanjše.

Na tak način so ovrednotili Belgijo, Nemčijo, Francijo, Veliko Britanijo, Nizozemsko, Švedsko in Svico. Avstrija je pri vprašanju dodeljevanja pravice do bivanja med vsemi državami, vključenimi v raziskavo, dobila najmanjše število točk - 0.79 -, saj so njeni zakoni za izgon tujcev in dodeljevanje neomejene pravice do bivanja brez prime-re, poroča inštitut IHS.

Sicer pa se je Velika Britanija odrezala le malo bolje, s 0.75 točke, najboljšo oceno pa je zaslužila Švedska, in sicer 0.29 točke.

Avstrijski trg delovne sile je med vsemi raziskanimi državami tujcem najtežje dostopen. 0.63 točke je pozel samo za-

kon, ki tujcem s pridobljeno pravico do bivanja se vedno odreka enakovreden položaj pri iskanju zaposlitve.

Tudi otroci priseljenecv morajo premagati nesteto ovir, saj letna priseljenška norma vključuje tudi drugo generacijo. »Le Avstrija in Svica otrokom priseljencev, rojenih na njenem ozemlju, ne priznavata nikakršnih pravic ali olajšav v zvezi s pridobitvijo državljanstva,« je oceno - 0.78 točk - pojasnil raziskovalec Dilek Cinar. »Raziskava je pač izraz napačne avstrijske integracijske politike,« je izjavil Volker Kier, tiskovni predstavnik za rasna vprašanja pri Liberalnem Forumu.

Avstrijski Zeleni so že postavili zahtevo po vladnih ukrepih za zmanjšanje diskriminacije. »Vlada mora odgovoriti na hude obtožbe glede svojega odnosa do ljudi, ki že vrsto let živijo v Avstriji,« je dejala tiskovna predstavnica Terezi-ja Stoitsits.

INŠTITUT ARABSKEGA SVETA V PARIZ

Boj za obstanek in avtonomijo

Delo IMA ogrožajo politični spori in kronično pomanjkanje denarja

PARIZ - Z inštitutom arabskega sveta si je Orient v osrcju Pariza in prav nasproti castitljive katedrale Notre Dame postavil bleščeč spomenik. Leta 1987 odprt Institut du Monde Arabe (IMA), ena največjih zgradb takratnega predsednika François Mitterranda je že zdavnaj postala ena od znamenitosti mesta ob Seni.

Ta cudovit kompleks iz kovine in stekla, v katerem so razstavni prostori, knjižnica, kinoteka, zalozba in prostori za seminarje, je delo arhitekta Jeana Nouvela, vsako leto pa ga obišče od milijon do milijon in pol ljudi. Vendar pa se za bleščečo fasado, katere lamele se odpirajo in zapirajo glede na vpad svetlobe, skrivajo velike težave, saj je zaradi finančnih problemov in političnih sporov prihodnost inštituta negotova.

Dvaindvajset arabskih držav, ki so skupaj s Francijo ustanovile sklad za inštitut, ne plačuje prispevkov. Le-te se z zahodnimi vrednotami, kot je denimo pluralizem in odprtost kultur, ne čutijo ravno tesno povezane. Zato nezadovoljstvo nad izbiro programa na inštitutu svojemu partnerju izražajo na ta način. Tako sta

po navedbah generalnega direktorja inštituta Mohameda Bennoune redna plačila prispevkov le Maroko in Jordanija. Alžirija, ki je članarino prvič placala leta 1992 in nato se leta 1993, je od lanskega leta ne plačuje več, Savdska Arabija pa s placilom zamuja od leta 1991. Tako je za letne izdatke, ki znašajo sto milijonov frankov, zagotovljenih le nekaj več kot 60 odstotkov, ki pa jih Francija plača sama. »Nekateri države bi si želele, da bi bil IMA uraden organ,« pravi predstavnik IMA Khemais Khayati.

Toda pri kulturnem inštitutu, ki naj bi pospeševal odprt dialog med Vzhodom in Zahodom, si ne pustijo zapreti ust. »Živimo v državi, kjer obstaja svoboda govora,« poudarja Khayati. Kljub temu je IMA v preteklosti vedno

znova popuscal političnemu pritisku. Maroko je leta 1990 prekinil marosko leto, ker je neki francoski avtor kritiziral kralja Hasana II.

Irak je nastopil proti prikazovanju nekih sirskih karikaturn, ki naj bi se norčevale iz Sadama Huseina. Prav tako iz političnih vzrokov je leta 1991 propadla razstava na temo Babilon/Bagdad, leta 1992 pa prikaz Kuvajta. Da do podobnih težav v prihodnosti ne bi več prihajalo, načrtuje sef inštituta Edgar Pisani temeljito prestrukturiranje, do katerega naj bi prišlo septembra.

Različna področja inštituta naj bi se združila, dosegli naj bi finančno avtonomijo, procesi odločanja pa naj bi se spremenili. S preoblikovanjem inštituta želi Pisani ob Seno privabiti več tujih gostov, pri čemer misli predvsem na obiskovalce iz Nemčije, Italije, Svice in Belgije. Če jim bo na inštitutu prihodnje leto uspelo otvoriti razstavo o pusačavah, bodo najhujši časi zanj mimo.

Tanja Stelzer, dpa

BOSNA IN HERCEGOVINA

HVO vse bliže Bihaću

SARAJEVO, ZAGREB (dpa) - Enote bosanskih Hrvatov se naprej nadaljujejo s silovito ofenzivo na jugozahodu-BiH. Z močnimi topniškimi napadi na položaje krajinskih Srbov v okolici Bosanskega Grahova in Glamoča, so enote HVO prisle Kninu tako rekoč za hrbet. Zadnja hrvatska ofenziva v Hercegovini si je za cilj zadala razbremenitev 5. korpusa bosanske armade, ki je pod močnim vojaškim pritiskom v bihaski enklavi.

Kot poročajo z vojaškega sedeža HVO v Mostarju, so hercegovski vojaki zasedli vsaj 70 kvadratnih kilometrov novega ozemlja, ki so ga do zdaj nadzorovali Srbi. Obласти v Kninu so potrdile vojaške uspehe HVO in poročale o premikih več tisoč srbskih beguncev iz območij, kjer divja vojna. Obenem so se hercegovski vojaki približali Bihaću že na vsega 50 kilometrov.

Včeraj so se nadaljevali močni napadi bosanskih Srbov in Abdićevih odpadnikov na zahodno muslimansko enklavo Bihać. Podprti s težkim topništvom in tankli so Srbi v enotendski ofenzivi zavzeli že velik del muslimanskega ozemlja na zahodu Bosne. Vojaki 5. korpusa bosanske vojske sicer poskušajo Srbe zaustaviti s številnimi protinapadi, vendar kljub temu srbski vojski postopoma uspeva prevzemati položaj v svoje roke, tako da je ta za 5. korpus čedalje težji, je včeraj povedal neki

predstavniki ZN. V Žepi, sedaj že nekdanji muslimanski enklavi na vzhodu Bosne, pa so mirovne sile ZN včeraj z dovoljenjem-Pal začele s prevozom civilnega prebivalstva v Kladanj. Približno tri tisoč muslimanskih civilistov je odpotovalo z avtobusnim konvojem na območja v osrednji Bosni, ki jih nadzoruje bosanska vlada. Medtem pa se je poveljnik Unproforja, general Rupert Smith znova sestal z vojaškim poveljnikom bosanskih Srbov, generalom Ratkom Mladićem, da bi se dogovorila o tem, kako bo potekala evakuacija v prihodnje. Najbolj sporni so bosanski vojaki, ki se skrivajo v gozdovih okoli Zepe. Vlada v Sarajevu je ponudila, da bodo njeni vojaki iz območja Zepe položili orožje in se predali v vojaški pripor, če so jih Srbi nato pripravljeni takoj zamenjati za svoje vojake, ki so v bosanskem vojaškem zaporu.

General Mladić se v družbi pogajalcev ZN počuti varno (Telefoto: AP)

Pripadnik Unproforja pomaga begunki iz Zepe (Telefoto: AP)

POSEBNO POROČILO

Boji v okolici Bosanskega Grahova

KNIN - Ze četrti dan potekajo na območju Bosanskega Grahova ostri spopadi med pripadniki hrvatskih in srbskih oboroženih sil. Obe strani sta na tem območju nakopile precejšnje število vojakov in vojaške opreme, v spopadih pa sodelujejo tako pripadniki krajinskih oboroženih sil kot tudi pripadniki redne hrvatske vojske. Bosansko Grahovo je stratesko izjemno pomembna točka, saj poteka prek tega ozemlja edina povezava med Kninom, Banjačko in Beogradom.

V včerajšnjih spopadih so predstavniki hrvatskih oboroženih sil na območje Bosanskega Grahova izstrelili več kot dva tisoč projekti-

lov, tako da je mesteca povsem razdejano, nekaj tisoč prebivalcev pa je zbežalo proti Drvarju. Bosansko Grahovo je na robu Srbske republike

Krajine in je od Knina oddaljeno le 20 kilometrov, zato je njegova usoda izjemno pomembna za nadaljnji potek vojne na tem območju.

Ena in druga stran ne poročata o lastnih izgubah, obe pa trdita, da sta ubili ali ranili veliko število nasprotnikov. V kninsko bolnišnico so včeraj pripeljali veliko ranjencev, srbski vojaki na območju Grahova pa pripovedujejo o izjemno močnem pritisku

hrvaške strani, ki se nadaljuje tudi danes.

V glavnem stabu krajinske srbske vojske so povedali, da hrvatska stran stopnjuje pritisk na območje Bosanskega Grahova, kamor naj bi pripeljali nove moči. Njihov cilj naj bi bil prodor proti Bihaću, kjer se spopadajo predstavniki 5. korpusa vladnih sil s pripadniki krajinskih in bosanskih Srbov. Bihać je sicer od Bosanskega Grahova

oddaljen približno 60 kilometrov, zato je težko predvideti potek nadaljnjih dogodkov. Na poveljstvu srbskih oboroženih sil ne izključujejo niti možnosti hrvatskega napada na Krajino, zato so danes v Kninu razglasili splošno mobilizacijo, kar je najocitnejši dokaz, da je položaj izjemno resen in da so hrvatske sile dejansko na robu Bosanskega Grahova.

Nikola Damjanić

KOMENTAR

Ameriška politična duša rešuje Muslimane v Bosni

Ameriški senat je sinoci s prepričljivo večino zahteval od predsednika Billa Clintona, naj preneha spostovati štiri leta staro prepoved oboroževanja Bosne. Republikanski senator in predsedniški kandidat Robert Dole je s tem izpolnil svojo najpomembnejšo zunanje-politično obljubo - bosanskim žrtvam srbske agresije skuša omogočiti, da bi se lahko branile.

Da bo senatna zahteva lahko postala zakon, ki bo predsednika zavezoval k akciji, jo bo moral sprejeti se predstavniški dom. Velika verjetnost je, da se bo to tudi zgodilo. Tako kot v senatu so tudi v predstavniškem domu zaradi dvolične, neuspešne zahodne politike jezni republikanci in demokrati, ogorčenje zaradi usode Bosne pa je eno od redkih vprašanj, ki združuje večini obeh velikih ameriških strank.

Zunanje-politično neizkušeni predsednik spodnjega doma Newt Gingrich se sicer manj glasno in manj trmasto zavzema za Sarajevo kot senator Dol, ki je kritiziral že bosansko politiko administracije Georgea Busha. Toda predstavniški dom je že minuli mesec s 318 glasovom proti 99 glasoval za konec embarga, kar je več kot dovolj za preglašovanje predsednikovega veta. Zaradi proceduralnih zahtev bodo morali predstavniki se enkrat odločiti o embargu, kar pa najbrž ne bo težko. V sredo je namreč več kot sto demokratskih in republikanskih predstavnikov podpisalo pismo, ki Belo hišo obtožuje, da v Bosni vodi moralno dvomljivo politiko, ki je poleg tega se očitni fiasko.

Ameriška politična duša v imenu ustavne pravice do oborožitve in obrambe dovoljuje celo vojno kriminalcev na svojih ulicah in zato ne razume, zakaj se ne bi smeli braniti Bosanci. To je pred izvolitvijo na ves glas ponavljal tudi sedanjí predsednik. Zdaj pa je Clinton že začel obtoževati senat, da bo povlekel ZDA v nevarno vojaško avanturo na Balkanu. Predsednik je namreč evropskim zaveznikom obljubil, da bo pri umiku mirovnih sil iz Bosne pomagal s 15 tisoč vojaki. Usodni trenutek za nastop ameriške vojske pa utegne priti prav zaradi senatne akcije. Francija in Velika Britanija sta namreč že pred časom zagrozili, da bosta takoj umaknili svoje modre čelade, če se ameriškim zakonodajalcem posreči uničiti embargo. Senatorja Dola ne skrbijo predsednikove napovedi katastrofe. Edini Američan, ki je kriv za zahodno sramoto v Bosni, je predsednik Clinton, so sporočili iz senatorjevega štaba.

Ce bo senatna zahteva postala zakon, se bo lahko bosanska vojska oborožila takoj po umiku mirovnih sil ali dvanajst dni po zahtevi bosanske vlade. Predsednik Clinton pa je dobil še eno, zadnjo možnost, da v varnostnem svetu ZN poišče soglasje partnerjev. Ameriški senat ni spregovoril o drugih vidikih zahodne politike v Bosni, na primer o letalskih napadih. Odločitev o tem prepušča predsedniku. Najpomembnejše vprašanje po senatni akciji pa so seveda reakcije evropskih članic zveze Nato - in vprašanje, kako bo senatna akcija vplivala na položaj na bosanskih bojiščih.

Predsednik Clinton se vedno upa, da bo kongres prepričal v drugačno glasovanje, ko bodo morali zaradi njegovega veta se enkrat glasovati o oboroževanju bosanske vojske. Clinton poudarja, da je pravkar uspešno prepričal evropske zaveznike in ZN o nujnosti odločnejših letalskih napadov na srbske položaje v Bosni, dvig embarga pa bivate dosežke izničil. Toda senator Dole pravi, da je Clinton dokazal samo nenehno spreminjanje svojih stališč, pomanjkanje vodstvenega daru in cinčno nerazumevanje, kdo je napadalec in kdo žrtev v Bosni.

Barbara Kramzar

ZVEZNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA

Srbska vlada razprodaja gradbene površine na Kosovu

PRISTINA - Srbske oblasti bodo Kosovo tudi v prihodnje naseljevale s srbskim prebivalstvom, seveda z namenom, da spremenijo etnično podobo pokrajine, v kateri zdaj živi okrog 2,2 milijona ljudi, od tega le devet odstotkov Srbov. Zvezna vlada v Beogradu bo financirala izgradnjo 3824 stanovanj, prebivalcem srbske narodnosti pa bo brezplačno ponudila tudi 1422 parcel za izgradnjo individualnih hiš. Srbski komisariat za begunce načrtuje izgradnjo enajstih novih naselij na raznih območjih Kosova (tri so doslej že zgradili).

Srbski skupnosti je v tej pokrajini zagotovljenih 1997 stanovanj, 418 hiš, 2137 zazidljivih parcel in 1986 hektarjev zemlje... Beograjske oblasti nameravajo na Kosovo pripeljati okrogsto tisoč srbskih beguncev iz Hrvaške in Bosne, ki so za vedno ostali brez domov, ker bo ozemlje, na katerem so ziveli, gotovo pripadlo Republiki Hrvatski ali Bosansko-hercegovski federaciji. Vzporedno s temi načrti se uresnicuje tudi načrt, po katerem naj bi se s Kosova izselilo čim več Albancev. Tem gre zaradi političnega preganjanja in gospodarske krize vse težje: več kot 125 tisoč Albancev je bi-

lo od leta 1990 do danes odpusčenih iz državnih podjetij, zato bi se mnogi radi izselili na Zahod. Po zadnjih podatkih pristinskega Odbora za zaščito človekovih pravic je bilo v prvem polletju letosnjega leta ubitih devet Albancev, od tega jih je pet umrlo za posledicami mučenja. Dvanajst jih je bilo telesno hudo poškodovanih, kar 10 658 prebivalcev Kosova albanske narodnosti pa je policija zasilasala, aretirala ali z njimi slaboravnala. Po podatkih odbora se je v zadnjih petih letih zaradi splošne represije s Kosova izselilo 350 tisoč Albancev.

Blerim Shala

ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

Razočarani Mazowiecki odstopil

»Svetovna organizacija je Srebrenico in Žepo prepustila na milost in nemilost Srbom«

ZENEVA (Reuter, telefoto: AP) - Tadeusz Mazowiecki je v terek podal izjavo, v kateri je pojasnil, da odstopa s položaja posebnega poročevalca Združenih narodov o varstvu človekovih pravic, saj so Združeni narodi in celotna svetovna javnost dovolili padec »varovanih območij« Srebrenice in Zepe, s čimer so samo se enkrat dokazali, da so prebivalce Bosne prepustili na milost in nemilost njihovi strašni usodi.

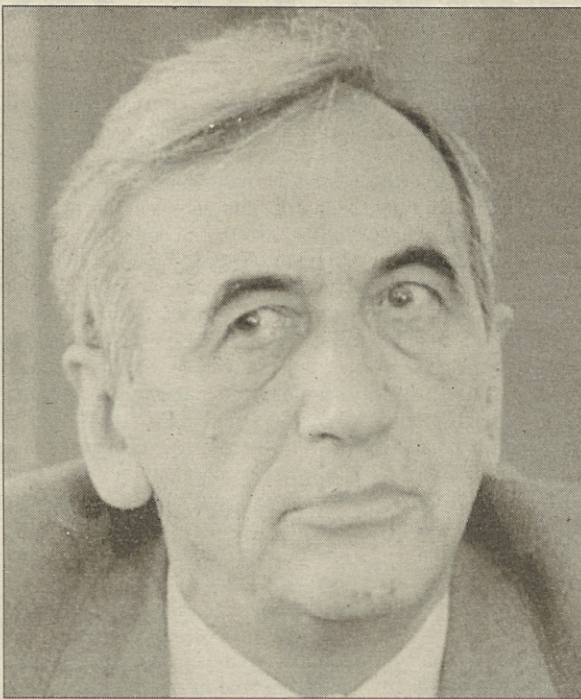
Na tiskovni konferenci je novinarjem razdelil pismo, ki ga je poslal tudi generalnemu sekretarju Združenih narodov Butrosu Galiću, v njem pa mu pojasnjuje svojo odločitev, do katere je prislo, ko je Bosanske Srbe zaradi zasedbe Srebrenice obtožil zločinov proti muslimanskemu prebivalstvu. Nekdanji poljski premier v svojem pismu

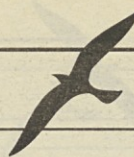
tudi navaja, da so svetovna varnost in dosežki civilizacije zaradi Bosne postavljene na kocko.

»Zaradi vsega tega ne vidim nobene možnosti za nadaljevanje svojega poslanstva, ki mi ga je zaupala komisija za človekove pravice. Ne morem več sodelovati pri pretvarjanju, da varujemo človekove pravice,« v svojem pismu navaja-

Mazowiecki, nekdanji disident med komunistično vladavino na Poljskem.

Njegov odstop bo uradno začel veljati čez nekaj dni - takoj ko bo zaključil poročilo o svojem nedavnem obisku pri voditeljih območij pod nadzorom Muslimanov. Odkar je bil avgusta 1992 imenovan za posebnega poročevalca, je Mazowiecki podal več poročil, v katerih je Muslimane, Srbe in Hrvate v Bosni in drugih delih nekdanje Jugoslavije obtožil hudih kršitev človekovih pravic, vendar pa so bile njegove obtožbe večinoma nenejane bosanskim Srbom.

NOVICE

Konvencija EU o delu Europol

BRUSELJ (Reuter) - Evropska unija je včeraj po dolgem zavlačenju podpisala konvencijo, s katero je svoji policijski agenciji Europolu odprla pot za nadaljnje delo. Kljub temu je neresenih se veliko vprašanj, šest članic EU namreč zahteva, da EU najpозneje do junija naslednje leto določi pristojnosti evropskega sodišča in njegove povezave z Europolom. Belgija, Luksemburg in Nizozemska so že napovedali, da ne bodo ratificirali konvencije, vse dokler to vprašanje ne bo rešeno. Trenutno je Europol pristojen za področja, kot so mamila, ukradeni avtomobili, pranje denarja in ilegalni prestopi evropskih mej.

Število brezposelnih pada

BRUSELJ (dpa) - Število brezposelnih v EU se bo občutno zmanjšalo sele v prihodnjih dveh letih, je včeraj zapisala Evropska komisija v rednem letnem poročilu o položaju delovne sile v Evropi. Čeprav se v večini držav EU stopnja brezposelnosti ni spremenila ali pa je rahlo padla, je z vidnim padcem mogoče računati sele v sredini leta 1997, je zapisano v poročilu. Med leti 1991 in 1994 so v EU odprli šest milijonov delovnih mest - od tega 1,7 milijona v Italiji, 900 tisoč v Veliki Britaniji, 800 tisoč v Španiji in 600 tisoč v zahodnem delu Nemčije. Trenutno je v EU brez dela 18 milijonov ljudi.

Slovaška vlada za uvedbo smrtnih kazni

BRATISLAVA (Reuter) - Slovaška vlada razmišlja o vnovični uvedbi smrtnih kazni za tiste, ki so zagrešili krute umore, je včeraj sporočila slovaška tiskovna agencija. Slovaška namerava pozvati tudi Svet Evrope, ki se mu je pridružila leta 1993, naj znova preuči priporočila državam o ukinitvi smrtnih kazni. »Varovanje slovaških državljanov pred brutalnimi umori ni ucinjivo ...,« je svojo namero odboru za človekove pravice pri Svetu Evrope pojasnila slovaška vlada in poudarila nujnost zaščite Slovkov pred naraščanjem organiziranega kriminala. »Vlada (slovaška) se tudi sprašuje, ali je popolna odprava smrtnih kazni pravilna,« je še zapisano v besedilu odboru, ki ga je vlada sprejela v torek.

Romunija in Slovaška poglobili sodelovanje

BUKARESTA (dpa) - Romunija in Slovaška zelita na gospodarskem področju se tesneje sodelovati in razviti skupno strategijo povezovanja z EU, sta včeraj v Bukaresti izjavila slovaški premier Vladimir Mečiar in njegov romunski kolega Nicolae Vacaroiu. Mečiar se je zavzel za ustanovitev območja svobodne trgovine na območju srednje Evrope, ki naj bi združevalo nekdanje komunistične države. Slovaški premier je tudi predlagal redna letna srečanja predstavnikov vseh držav pridruženih članic EU. Slovaški minister za gospodarstvo Jan Ducky in romunski minister za trgovino Petru Crisan pa sta včeraj v Bukaresti podpisala sporazum o gospodarskem sodelovanju in sodelovanju na tehnično-znanstvenem področju.

Turki v zamejstvu zbrali milijon dolarjev za turško vojsko

ANKARA (dpa) - Turki na začasnem delu v tujini so po uradnih podatkih Ankare zbrali več kot 1,4 milijona mark za turško vojsko oziroma njeno operacijo proti uporniškim Kurdom na severu Iraka. Tiskovni predstavnik turskega zunanjega ministrstva Omer Akbel je včeraj izjavil, da so samo nemški Turki zbrali 635 tisoč nemških mark. Akcijo je pripravila turska državna televizija TRT, ki nekaj ur programa oddaja tudi prek satelita.

FORUM SREDOZEMSKIH DRŽAV

Kdo bo dobil vabilo za Barcelono

Tunizija predlagala skupni politični prostor

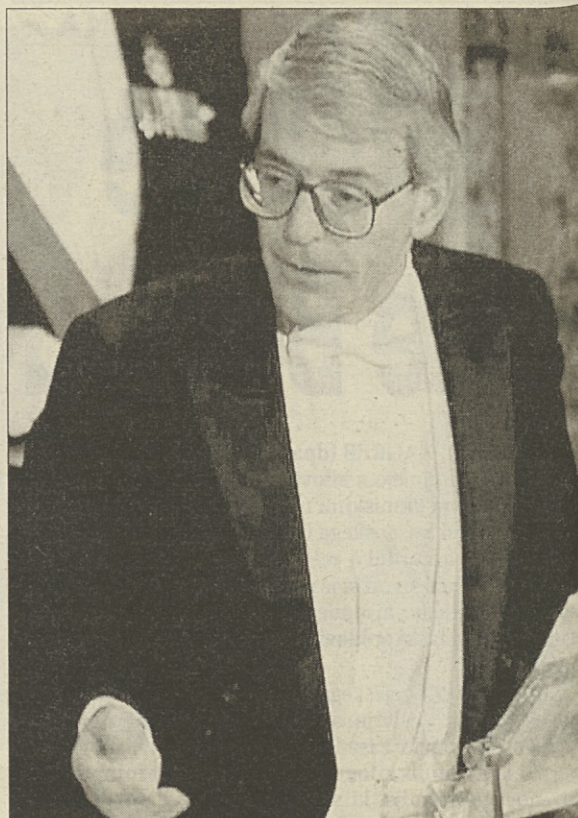
TUNIS (AFP) - Udeleženci Foruma sredozemskih držav, ki danes začenejo z delom v Tabarki, turističnem kraju na severozahodu Tunizije, bodo največ pozornosti namenili Evropsko-sredozemski konferenci, ki bo oktobra v Barceloni. Uradni viri v Tunisu navajajo, da bodo o pripravah na to konferenco obsirno razpravljali predstavniki takoimenovanega neuradnega Foruma, v katerem so Alžirija, Egipt, Španija, Francija, Italija, Grčija, Malta, Maroko, Portugalska, Turčija in Tunizija.

Na konferenci v Barceloni bodo sodelovale vse članice Evropske unije in predstavniki sredozemskih držav, ki se potegujejo za članstvo v EU: Alžirija, Maroka, Tunizija, Egipt, Jordanija, Izraela, Libanona, Sirije, Turčije, Cipra in Malte, pa tudi palestinski predstavniki. Tunizija in Alžirija se zavzemata, da bi bili na barcelonsko konferenco povabljeni tudi Libija in Mavretanija, članici zveze držav Magreba. »Ne smemo pozabiti na državi, katerih sredozemska obala je dolga več kot

tri tisoč kilometrov,« je v ponedeljek v Bruslju izjavil tunizijski zunanji minister Habib Ben Jahia, ki se je včeraj v Tunisu sestal z libijskim kolegom Omarjem Mountasirjem. Vodja alžirske diplomacije Mohamad Salah Dembri, ki je nedavno sprejel mavretanskega predsednika Mouaouja Ould Sid Ahmeda Tajo, je v sredo skušal »po diplomatski poti« izposlovati tudi mavretansko sodelovanje na konferenci v Barceloni. Po izjavi francoskega veleposlanika v Tunisu Jeana-Noëla de

Lacosta pa Evropska unija ne razmišlja o novih povabilih v Barcelono, kjer bodo prisotni le predstavniki sredozemskih držav, s katerimi ima EU uradne odnose. »Seznam dvanaajsterice je že sestavljen in težko ga bo spremeniti,« je v izjavi za tunizijski tednik L'Economiste poudaril francoski diplomat.

Kljub temu bo vprašanje kandidature novih držav Magreba najverjetneje na dnevnem redu konference v Tabarki, na kateri naj bi razpravljali tudi o tunizijskem predlogu o »oblikovanju skupnega gospodarskega in političnega prostora«. Posebna pozornost bo namenjena tudi muslimanskemu integrizmu, predvsem v Alžiriji in Egiptu. Razpravljali so razdeljeni v delovne skupine za politična, kulturna in gospodarska vprašanja.

VELIKA BRITANIJA

Major ni nič bolj priljubljen

Delne volitve ali boj dihurjev v zanki

LONDON - Včeraj, ko so bile na severu Anglije delne volitve, so bili objavljeni tudi rezultati ankete agencije Mori, ki kažejo, da se priljubljenost premiera Majorja tudi po zmagi na strankarskih volitvah ni povečala in ima opozicijska Laburistična stranka 33 odstotnih točk prednosti pred konservativci. Po mnenju političnih analitikov je anketa upoštevanja vreden barometer Majorjeve priljubljenosti.

Times je zapisal, da je v anketi sodelovalo veliko somišljenikov opozicijskih liberalnih demokratov, predvsem v mestih Littleborough in Saddleworth. »Se vedno so na prvem mestu liberalni demokrati, ki so jim za petimi laburisti, torijci so na tretjem mestu,« je zapisal Times ter opozoril, da je na rezultat vplivala sestava prebivalstva.

Na lokalnih volitvah sta se za mesto umrlega konservativnega parlamentarca Geoffreya Dickensa potegovala kandidat Liberalnih demokratov Chris Davies in laburist Phil Woolas. Konservativci so njun boj označili kot »boj dihurjev v

zanki«. Laburisti so se norčevali iz Daviesa zaradi njegove vloge pri odkrivanju trga z mamili, liberalci pa so Woolasa, nekdanjega sindikalista, obsodili, da se oddaljuje od reform, za katere se zavzema vodja laburistov Tony Blair.

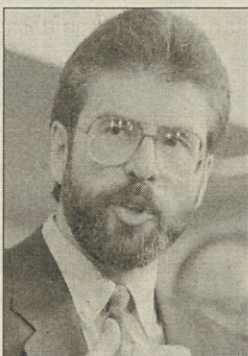
Konservativci so se včeraj opozarjali, da ima njihov kandidat John Hudson se vedno možnost za zmago in zasede Dickensov sedež. Agencija Mori je izvedla anketo med 1938 odraslimi; samo četrtina jih meni, da je politika premiera Majorja pravilna, le vsak deseti pa je zadovoljen z vladdno politiko.

Patricia Reaney, Reuter

MNENJE

Adams opozarja London

Britanske zahteve in stališča ogrožajo severnoirski mirovni proces

BELFAST (AFP, telefotograf: AP) - Gerry Adams, vodja Sinn Feina, političnega krila Ire, je opozoril, da lahko britanska vlada z vztrajanjem, da mora Ulster še pred začetkom dvostranskih pogovorov o miru na Severnem Irskem izročiti vse orožje, ogrozi mirovni proces v pokrajini.

V izjavi za belfaški Republican News je Adams poudaril, da »tudi irski minister za zunaje zadeve Dick Spring meni, da britanski pogoji za začetek pogovorov lahko uničijo vse dosežane napore za doseg miru.«

»Bliza se kriza, nastala zaradi britanskega stališča,« je poudaril in dodal, da so »britanska vlada in nekateri drugi napačno ocenili Irino stališče glede razoroževanja ali pa odločitev Sinn Feina.«

»Ce je res tako, potem vztrajajo, čeprav sta Ira in Sinn Fein jasno povedala, da predaje orožja ne sprejmeta kot prvi pogoj za začetek večstranskih pogovorov,« je zatrdil Adams ter poudaril, da Sinn Fein ne uporablja spletk za doseg cilja.«

London in Dublin sta se nedavno pogovarjala o možnostih za sestavo komisije, morda celo mednarodne, ki naj bi nadzorovala morebitno razorožitev Ire. Adams meni, da »je takšna komisija nepotrebna, ce dovoljuje Britancem vztrajati pri njihovih pogojih.«

Gerry Adams je še dodal, da ni britanska vlada pred 31. avgustom lani, ko je Ira razglasila premirje, »nikdar omenjala, da mora Ira najprej izročiti orožje, sele potem se je pripravljena pogajati.«

London kot pogoj za dvostranske mirovne pogovore na Severnem Irskem zahteva razorožitev Ire in oboroženih protestantskih milic v Ulstru.

Londonski dnevnik

Piše:

Alja
Košak

Pikniki in koncerti v travi

Ti veliki parki, ki so se s tradicijo monarhičnih vlad obdržali v središču mesta, so se vedno last kraljice, obstojajo pa predvsem zato, ker so številni kralji v njih navdušeno lovili. Poleti so v teh parkih različne prireditve z gledališkimi in koncertnimi na čelu, za mnoge pa je obvezno, da so povezane s piknikom.

Opera in piknik je že skoraj sinonim za poletni operni festival v Glyndebournu. Slike obiskovalcev, ki pred predstavo v večernih oblekah večerjajo na travi s kozarcem sampanjca, vina ali piva v rokah, so ena od značilnosti angleške družabne in kulturne poletne sezone. Za vsako operno predstavo in koncert klasične glasbe seveda ni treba obleci smokin-ga in večerne toalete. Na severnem delu Londona prihaja veliko ljudi na glasbene večere ob jezeru tudi v kratkih hlačah in majicah.

V sklopu velikega naravnega parka Hamstead Heath je posestvo Kenwood z grščino, ki ga je narodu pustil lord Iveagh. Na tem posestvu vsako poletje prirejajo koncerte klasične glasbe in jazza z obveznim piknikom,

oder in poslušalce pa loci majhno jezero. Oder je zgrajen v obliki skoličke in stoji na robu gozda, ki se na eni strani spušča skoraj do jezera. Na nasprotni strani jezera se teren z rahlo valovitim pobočjem dviguje do grščine in ustvarja naravni amfiteater. Na majhni ravni tik ob jezeru je nekaj vrst vrtnih ležalnih stolov. To je prostor za dražje vstopnice in tu sedijo poslušalci v večernih oblekah. Drugih sedežev ni in nekaj tisoč obiskovalcem koncerta je na voljo le travnata preproga. Cena vstopnic za te naravne sedeže je enotna in kdor prej pride bolje vidi, slisi in sedi. Ob 17. uri je pa to, kar prinese s seboj v košari. Vstopnice za koncerte so navadno razprodane. Pri-sno soboto smo s prijatelji obiskali eno teh prireditve. Bil je večer »bolero« skladateljev Čajkovskega, Massneta, Ginastera, Rimskega-Korsakova, Bizeta in Ravela.

Moj večer se je začel dopoldne v kuhinji, ko sem pripravljala hrano za piknik. Ob 17. uri smo bili že pri vohodu na posestvo in presenečeni smo ugotavljali, da smo za boljše

prostore prepozni. Razprostrli smo odeje in tako kot drugi posedli ob kosarah z jedaco in pijaco. Bil je prekrasen poletni dan. Med drevesi in množico glav sta se v daljavi v soncu bleščala gladina jezera in osamljeni oder.

Ljudje so v trumah, obloženi vztrajno prihajali in naš življenski prostor se je neverjetno ozal. Bala sem se, da bo kdo stopil v skledo francoske solate in preblisnil me je spomin na nekdanji naval na dalmatinskih obalah sredi turistične sezone, ko je bilo komaj mogoče najti pot do morja. Medtem ko smo odpirali kosare in skilili k sosedom, kaj imajo boljsega od nas, je na tem množicnem kulturnem pikniku prevladovalo vzdušje veselega pričakovanja in dobre volje. Kulinaricno predstavo je bilo treba zaključiti do 19.30, ko so ljudje pospravili kosare in ob prvih zvokih glasbe je nekaj tisočglava množica spostljivo utihnila.

Piknik in koncert je za kontinentalno Evropo verjetno čudna kombinacija. Toda po dobri hrani, zlahkni kapljici in ob lepoti poletne večerne zarje, se zdijo toni klasične glasbe se

izrazitejši. Gledala sem otroke, kako so mirno obsedeli in s kaksnim navdušenjem so s stari prizigali lampijone, ko je padel mrak. Obzalovala sem, da svojim otrokom nisem na ta način začela predstavljati klasične glasbe. Verjetno bi jo vzljubili prej, kot so jo sicer.

Za konec tega nenavadnega koncerta smo poslušali Ravelov Bolero, ki ga je spremljal ognjemet. Čudovite rakete so svigale po taktu, na jezeru so se v različnih barvah prizigali iz drobnih ognjenih zvezdic sestavljeni vodometi, v gozdu okrog odrpa pa so goreli umetni ognji. Zame je bil ta finale prebučen in cirkuski. Toda veliko večino je navdušil. Vsi pa smo se dobre volje in izredno mimo razšli.

Prireditve je bila z nevsihljivim redom odlično organizirana, več kot pet tisoč ljudi različnih starosti in različnih družbenih slojev je presenetljivo mirno uživalo. In tako, če dez ne pokvari nacrto, ti poletni večeri s piknikom in koncertom ob jezeru predstavljajo za organizatorje lep zaslužek, za obiskovalce pa izredno doživetje.

Ko ob poletnih večerih tople sape božajo London in sonce zatone sele po 21. uri, britanska prestolnica zazivi s posebnim čarom in energijo družabnosti na prostem. Pomladanska kulturna sezona se preljuje v poletno. Gledališča, koncertne dvorane in galerije med počitnicami ne poznajo zaprtih vrat. London je poleti izredno vabljiv, seveda če dez ne prevzame glavne besede. Poseben čar in možnosti najrazličnejših dejavnosti na prostem mu zagotavljajo številni parki, s katerimi se ponasa.

AVTOMOBILIZEM / PRED DIRKO FORMULE 1 V HOCKENHEIMU

Ali bo Damon Hill vzdržal pritisk na Schumacherjevem »igrišču«?

Angležu so že lani v Nemčiji grozili s smrtjo - Kako bodo poskrbeli za njegovo varnost po zadnjih ostrih besednih dvobojih s svetovnim prvakom?

HOCKENHEIM - Konec tedna bo voznik formule ena Anglež Damon Hill potreboval okrepljeno varstvo, saj se bo spoprijel s svetovnim prvakom Michaelom Schumacherjem na njegovem domačem dirkališču v Hockenheimu pred približno 100.000 gledalci.

Odnosi med Hillom in 26-letnim Nemcem so se po trčenju na zadnji VN Anglije v Silverstonu se zaostri. Ze lani, ko s Schumacherjem se nista bila tako hudih besednih bitk kot letos, je Anglež dobival smrtno groznje. Kaj bo sele letos?

»Vemo kaj nas čaka in nič nas ne more presenetiti,« so dejali ljudje iz mostva Williams. 34-letni Hill bo ta konec tedna v Nemčiji pod hudim pritiskom na in ob progi, saj bo naskakoval zmago na dirkališču, kjer ni ti on niti Schumacher se nista stala na najvišji stopnički. Schumacher, ki si nadvse zeli prvič zmagati pred svojimi rojaki in navijaci, je svoj benetton od Silverstona testiral dvakrat. Hill pa si je med tem vzel štirinajst dni dopusta, ki ga je preživel z družino. Ta se je v ponedeljek povečala, saj je Georgie Hill rodila tretjega otroka. Tokrat je deklica!

Hillova odsotnost je omogočila Benettonu, da se poveča svojo nadmoč nad Williamsom. Drugi voznik Benetona Anglež Johnny Herbert je v Silverstonu prvič zmagal, medtem ko je bil v uvodnem delu sezone Schumacher odličan.

Williamsova testiranja v španskem Jerezu v začetku tedna so padla v vodo, saj je imel Skot David Coulthard hude težave z zledom. Toda Williamsovi dirkalniki imajo na 6.823 km dolgem dirkališču v Hockenheimu, kjer je povprečna hitrost večja od 220 km/h, vrsto odličnih

izidov. V zadnjih devetih letih so tu petkrat zmagali, z renaultovim motorjem pa so zmagali trikrat zapored, preden je lani Avstrijec Gerhard Berger s ferrarijem prekinil njihov zmagoviti niz.

Berger in njegov klubski kolega Francoz Jean Alesi se bosta tudi ta konec tedna skušala vmesati v boj za najvišja mesta na zmagovalnem odru. Tudi Jordan s peugeotovim srcem in McLaren s mercedesovim bi lahko possegla v sam vrh. McLaren je prejšnji teden na testiranjih v Barceloni dosegel odlične čase, njihov predstavnik pa je povedal, da so se »močno popravili«. Eddie Irvine (Jordan-peugeot), ki je ostro kritiziral dirkalnice v Silverstonu, čes da je izjemno dolgočasno, je prepričan, da je Hockenheim dosti bolj vznemirljiv. (MAN)

Micvhuela Schumacherja je predvsem zanimalo, kaj pišejo časopisi (telefoto AP)

NOGOMET / PRVA TEKMA ZA SUPERPOKAL SLOVENIJE

SCT Olimpija slovenski »superprvak«

Za Bežigradom so gledalci videli zanimivo tekmo, Ljubljancani pa so zasluženost slavili

SCT Olimpija - Mura 2:1 (1:1)

STRELCI: 1:0 - Bozgo (16), 1:1 - Hlebalin (32), 2:1 - Kojčič (86).

SCT OLIMPIJA: Simeunović, Englaro, Rudonja, Zulic (od 46. Kosic), Hadzialagic, Knavs, Novak, Kojčič, Cimerotic, Bozgo (od 88. Krzšnik), Siljak (od 66. Nikčević).

MURA: Cemjavič, Kokol, Bloudek, Breznik, Poljsak, Alihodžic, Brezič, Gajser, Belec, Bakula, Hlebalin.

Sodnik: Hvalic (Nova Gorica)

RUMENI KARTONI: Englaro (34), Brezič (44), Bloudek (45), Novak (59), Alihodžic (62); gledalcev 3000.

LJUBLJANA - Slovenski državni prvaki SCT Olimpija so bogati zbirki uspehov dodali se superpokal, ki je bil letos prvič na sporedu. Na ljubljanskem stadionu za Bežigradom se je zbralo kakih 3.000 ljubiteljev nogome-

ta, ki so lahko bili s prikazano igro obeh nasprotnikov zadovoljni. Ljubljancani so srečanje začeli podjetneje in imeli v uvodnih cetr ure manjšo pobudo, medtem ko so se igralci Mure osredotočili predvsem na hitre protinapade. Zacetna premoc je Olimpiji najprej prinesla dve polpriloznosti, Siljak in Bozgo pa sta bila nenatančna. V 16. minuti so domaci boljso igro kronali s prvim zadetkom. Kojčič, Novak in strelec Bozgo so izpeljali hitro solsko akcijo, katero so obrambni igralci Mure v večji meri le spremljali s pogledom. Dobra igra je po zadetku Olimpije dobila se na dinamicnosti, saj so se »Murasi« v želji po izenačenju odprli. Natanko po pol ure igre je Olimpija imela izredno priloznost za povišanje izida na 2:0. Poljsak je nepravilno oviral Novaka v kazen-

skem prostoru in sodnik je dosodil najstrozjo kazen, ki pa jo je neuspesno izvajal do tedaj edini strelec na srečanju - Bozgo. Pri tem moramo omeniti, da se je z odlično obrambo izkazal tudi Cernjavic. Kazen za zgrešeno enajsmetrovko je sledila kmalu. V 32. minuti je Bakula podal do Gajserja, ki je lepo zaposlil prostega Hlebalina. Slednji je hitro stekel v prazni prostor in brez večjih težav premagal Simeunovica.

V nadaljevanju smo prav tako gledali zanimiv in napet obračun, ceprav je tempo igre nekoliko popustil in po nekaj neizkoriscenih priloznostih je ze kazalo, da bodo zmagovalca odločile enajsmetrovke, ko je zelo razpoloženi Kojčič dosegel zmagoviti zadenek in drzavnemu prvaku prinesel se superpokal.

ALI BODO OLIMPIJSKE IGRE V SYDNEYJU RES ZELENE?

Nekateri objekti zgrajeni na »zastrupljeni« zemlji

MELBOURNE (STA/dpa) - Avstralija je olimpijske igre, ki bodo potekale leta 2000 v Sidneyu, razglasala kot prve zelene olimpijske igre, vendar je zamolčala, da je del tekmovalisc zgrajen na z industrijskimi odpadki zastrupljeni zemlji.

Kay Short, avstralski zagovornik varstva narave iz Sidneya, je na avstralski televiziji povedal, da so politiki in sportni uradniki namerno zamolčali obstoj industrijskih odpadkov na območju tekmovalisc.

Odkrili so, da so na področju Homebusha, kjer bodo potekale igre, odlagali azbest, arzen, baker, cink, krom, kadmij, svinec in živo srebro. V strahu, da bi Ki-

tajci, ki so se prav tako potegovali za organizacijo iger, ta dejstva izkoristili v svoj prid, so avstralske oblasti poskrbele, da mednarodna znanstvena revija ni objavila porocila dr. Sharon Beder o visoki zastrupljenosti zemlje. Tudi avstralski novinarji niso posvečali veliko pozornosti odlagaliscu stopenih odpadkov v Homebushu, ker niso želeli prevzeti odgovornosti za morebitno izgubo iger.

Stroske čiščenja odpadkov so sprva ocenjevali na 230 milijonov avstralskih dolarjev, vendar so leto pozneje dodali se 58 milijonov dolarjev za odstranitev odpadkov iz bliznjega vojskega skladišča. Slednjega je avstralska vlada poda-

rila za izgradnjo olimpijske vasi, v kateri bo stanovalo okoli 15.000 sportnikov in spremljevalcev.

Strokovnjaki so odsvetovali kemično obdelavo odpadkov zaradi možnih stranskih posledic. Obласти se niso odločile za selitev odpadkov drugam, ker bi s tem zgolj povzročile nove probleme drugim. Namesto tega bodo onesnaženo zemljo premestili (verjetno na travo pokrita parkirišča). Odtokanje strupenih tekočin bodo prepričali z odtoki v globini sedmih metrov. Odpadke bodo prekrili z meter debelo plastjo ilovice in tako onemogocili prodor odpadkov na površje.

Žaliv Homebush je poln dioksina, vendar

po besedah Michaela Knighta, odgovornega za igre, dioksin razen ribam v zalivu ne škoduje nikomur. Dioksin je odpadni produkt bliznje tovarne podjetja Union Carbide, ki je proizvajala kemikalijo 2, 4, 5T, potrebne za izdelavo strupa Agent Orange, ki povzroči odpadanje listja in so ga uporabljali v vietnamski vojni. Tovarno so medtem že zaprli.

Pri organizaciji iger sicer sodeluje tudi avstralski Greenpeace. V olimpijski vasi bodo pripravili kolesarske poti in prepovedali vožnjo z avtomobili. Električno bodo zagotavljali s pomočjo sončne energije, medtem ko bodo odpadno vodo iz kopalnic uporabili za zalivanje vrtov.

NOGOMET / SELITVE IZ ANGLIJE

Turčija postaja obljubljena nogometna dežela

Za zdaj najbolj aktivna Fenerbahce in Galatasaray

ISTANBUL - Turčija postaja vse bolj obljubljena dežela za nogometase. Tako je včeraj podpisal pogodbo s Fenerbahcejem dosedanji igralec Aston Ville Dalian Atkinson (na sliki AP). Turki so angleskemu prvoligasu odsteli približno 3 milijone

dolarjev, koliko je dobil Atkinson pa ni znano. Fenerbahcejev konkurent Galatasaray, ki ga vodi Skot Graeme Souness, pa je pred kratkim že kupil Barryja Venissona, Mike Marsha in Atkinsonovega soigralca pri Aston Villi Deana Saundersa.

NOVICE

Navratilova bo nastopila

PRINCETON (STA/AP) - Martina Navratilova bo kljub poškodbi igrala proti Moniki Seles na ekshibicijskem srečanju v soboto v Atlantic Cityju. To bo prvo srečanje nekdanje jugoslovanske teniske kraljice po dveh letih, ko ni nastopala. Navratilova je pred dvema dnevoma dejala, da ne ve zagotovo, če bo lahko nastopila. Ker pa se poškodba dimelj izboljšuje, je zdaj prepričana v nastop. »Ceprav se cutim bolečine, ki jih nisem navajena, nameravam v soboto igrati,« je izjavila najboljša igralka zadnjega desetletja.

Makinen v vodstvu

AUCKLAND (STA) - Po šestih hitrostnih preizkusnjah pete tekme za svetovno prvenstvo v rallyju, ki poteka na Novi Zelandiji, je v vodstvu Finec Tommi Makinen s sovoznikom Seppom Harjannejem (mitsubishi lancer evo 3). Pred prvim nasledovalcem Nemcem Arminom Schwarzom (toyota celica GT4) si je priboril osem sekund prednosti. Izidi: 1. Tommi Makinen-Seppo Harjanne (Fin, mitsubishi lancer evo 3) 42:31, 2. Armin Schwarz-Klaus Wicha (Nem, toyota celica GT4) + 0:08, 3. Didier Auriol-Denis Giraudet (Fra, toyota celica GT4) + 0:11, 4. Colin McRae-Derek Ringer (VB, subaru impreza) + 0:13, 5. Kenneth Eriksson-Stafan Parmander (Sve, mitsubishi lancer evo 3) + 0:14, 6. Juha Kankkunen-Nicky Grist (Fin-VBr, toyota celica GT4) + 0:17.

Nantes po lanskem receptu

NANTES (STA/AFP) - Francoski nogometni državni prvak Nantes tudi v letošnji sezoni niza zmago za zmago. V drugem krogu ligaskega tekmovanja je v gosteh visoko s 4:0 (1:0) porazil Martignes. S tremi zadetki se je posebej izkazal N'Doram (54, 65, 87), enega pa je dosegel Pedros (10). Poleg Nantesa, ki ima najboljso razliko v zadetkih, sta dve zmagi dosegla se Monaco in Bordeaux. Izidi 2. kroga: Auxerre - Gueugnon 4:0 (1:0), Bordeaux - St Etienne 2:0 (2:0), Lille - Bastia 0:2, Paris St. Germain - Guingamp 1:1 (1:0), Martignes - Nantes 0:4 (1:0), Metz - Lens 2:0 (1:0), Rennes - Cannes 3:2 (2:1), Lyon - Montpellier 3:2 (1:1), Strasbourg - Le Havre 3:0 (1:0), Nice - Monaco 1:2 (1:1).

Wilander izločil rojaka Edberga

MONTREAL (STA) - Sved Mats Wilander je v drugem krogu teniskega turnirja v Montrealu z nagradnim sklodom 1.8 milijona dolarjev presenetljivo ugnal rojaka in enajstega nosilca Stefana Edberga z izidom 3:6, 6:3 in 6:4. Drugi nosilci turnirja, ki so nastopili v sredo, niso imeli taksnih težav kot Edberg in so se uvrstili v 3. krog tekmovanja.

Izidi 2. kroga: Chang (ZDA, 3) - Korda (Čes) 7:5, 6:1, Kafelnikov (Rus, 4) - Philippoussis (Avs) 6:4, 6:7 (6), 7:6 (8), Sampras (ZDA, 2) - Stark (ZDA) 6:3, 4:6, 6:4, Ivanišević (Hrv, 5) - Joyce (ZDA) 6:4, 3:6, 6:3, Enqvist (Sve) - Morgan (Avs) 6:4, 6:4, Martin (ZDA, 13) - By. Black (Zim) 6:3, 6:1, Hadad (Kol) - Stoltenberg (Aus) 4:6, 7:6 (4), 7:5, Vacek (Čes) - Boetsch (Fra) 6:2, 6:4, Bruguer (Spa, 9) - Krickstein (ZDA) 6:2, 7:6 (4), Wilander (Sve) - Edberg (Sve, 11) 3:6, 6:3, 6:4.

KOŠARKA / KOŠARKARSKA ZVEZA OBJAVILA RAZPORED A1 IN A2 LIGE

Illycaffè bo prvenstvo začel pred domačimi gledalci

Prvi nasprotnik bo rimski Teorematour - V A2 ligi bo tudi goriški Bresciala t prvo srečanje odigral doma in to v dvorani v Gorici

BOLOGNA - Italijanska košarkarska liga je včeraj objavila spored A1 in A2 lige za sezono 1995/96. Predvidenih je šest prostih nedelj: 8. oktobra bo na sporedu tekma Italija - Slovenija, 12. novembra Finska - Italija, 25.2.96 Italija - Makedonija (kvalifikacije za EP 97), 24. marca bo italijanski pokal. Naj omenimo, da bodo srečanja 24. in 31.12.95 zaradi praznikov v soboto.

Trzaski Illycaffè bo prvenstvo začel z domačim srečanjem proti rimskemu Teorematouru, ki ne sodi v krog ekip, ki naj bi se borile za državni naslov (te pa so: Buckler in Teamsystem iz Bologne, Benetton Treviso, Stefanel Mi-

lan, Scavolini Pesaro in Mas Verona). Tržacani bi torej lahko z zmago začeli letosnje prvenstvo in po težkem gostovanju v Bologni proti Teamsystemu bodo v 3. kolu spet imeli priliko za osvojitev novega para točk z domačim srečanjem proti milan-skemu Aresiumu. S stiriimi točkami po samih treh kolih pa bi trzaska ekipa nedvomno dobila samozavest v lastne sposobnosti za nadaljnji potek prvenstva. Za mlado in v glavnem novo ekipo, kot je trzaska, bi bilo to zelo pomembno.

1. kolo (prvi del 17.9., povratni del 23.12.95)

Buckler Bologna - Madigan Pistoia (18.9.), Benetton Treviso - Aresium Milan (18.9.), Ste-

panel Milan - Olitalia Forlì, Mash Verona - Teamsystem Bologna, Mens Sana Siena - Cagiva Varese, Viola Reggio Calabria - Scavolini Pesaro, Illycaffè Trst - Teorematour Rim.

Ostali spored trzasko ekipe: 2. kolo (21.9. in 30.12.): Teamsystem - Illycaffè; 3. kolo (24.9. in 7.1.96): Illycaffè - Aresium; 4. kolo (1.10. in 14.1.96): Cagiva - Illycaffè; 5. kolo (15.10. in 21.1.): Illycaffè - Scavolini; 6. kolo (22.10. in 28.1.): Illycaffè - Stefanel; 7. kolo (29.10. in 4.2.): Madigan - Illycaffè; 8. kolo (5.11. in 11.2.): Illycaffè - Olitalia; 9. kolo (19.11. in 18.2.): Mash - Illycaffè; 10. kolo (26.11. in 21.2.): Illycaffè - Viola; 11. kolo (3.12. in 3.3.): Buckler - Illycaffè; 12. kolo (10.12. in 10.3.): Illycaffè - Benetton; 13. kolo (17.12. in 17.3.): Men Sana - Illycaffè.

Tekmo All Star bodo igrali 24. 2. 1996, ko bodo ekipe proste prvenstvenih nastopov, ker je na sporedu tekma Italija - Makedonija. Urnike srečanj bodo določili, ko bodo znani urniki nogometnih tekem italijanske lige: igrali bodo ob 17.30, ko se bodo nogometne tekme začele ob 14.30 in ob 18.30, ko se bodo nogometna srečanja začela ob 15. uri ali pozneje. Tekme med tednom (v četrtek, 21.9. in v sredo, 21.1. 1996) se bodo začele ob 20.30. Buckler in Benetton bosta igrala srečanja 1. kola v ponedeljek, 18.9., ker bosta obe ekipi zaposleni na tekmi za

superpokal.

Prve stiriuvrščene ekipe lanskega prvenstva (Buckler, Benetton, Teamsystem in Stefanel) se, kot nosilci skupin, v prvih dveh kolih ne bodo srečali med seboj. Tekmo 6. kola Buckler - Olitalia bodo prenesli na drugi dan, ker je bolonjsko moštvo zaposleno na turnirju McDonalds.

Spored A2 lige so sestavili, s tem da so upoštevali kot nosilce skupin ekipe Reggiane in Montecatini, ki sta lani nazadovale iz A1 lige in mostvi Poltija iz Cantu in Rimini, ki sta v minulem prvenstvu izgubili v »play-off« za napredovanje v A1 ligo.

Goriški Brescialat, ki bo začel priprave za novo sezono v ponedeljek, bo prvo tekmo A2 lige igral doma. Vse kaže, da bo goriska sportna dvorana do tega datuma le nared in da bodo goriški navijači končno doma bodrili svojo ekipo in ne bodo prisiljeni stalno potovati v Videm, kjer je moštvo zadnji dve leti igralo domače tekme.

Novi American Brescialata Mark Davis je sporočil, da se bo pridružil soigralcem 8. avgusta. Če pomislimo, da je goriški klub lani imel izredne težave z najemom tujega igralca, je seveda zelo spodbudno, da je vprašanje tuja že rešeno in da bo Mark Davis začel priprave s soigralci tako hitro, to pa bo olajšalo njegovo vključitev v ekipo.

Goriška ekipa, ki jo letos vodi novi trener Valdi Medeot, bi lahko po prvih treh kolih celo

Alberto Tonut in tovariši se bodo v lov natočke podali doma (Foto kroma)

imela polno stevilo točk, saj bo dvakrat igrala doma proti Juventusiu iz Caserte in Riminiju, v gosteh pa proti novincu v ligi A. Costi iz Imole.

1. kolo (prvi del 17.9., povratni del 23.12.) : Montecatini - Andrea Costa Imola, Polti Cantù - Pll. Trapani, Jcoplastic Neapelj - Il Menestrello Cervia, Banco di Sardegna Sassari - Floor Padova, Turboair Fabriano -

Basket Rimini, Brescialat Gorica - Juve Caserta, Reyer Benetke - Pall. Reggiana.

Ostali spored goriskega Brescialata: 2. kolo (21.9. in 30.12.): Andrea Costa - Brescialat; 3. kolo (24.9. in 7.1.96): Brescialat - Rimini; 4. kolo (1.10. in 14.1.): Il Menestrello - Brescialat; 5. kolo (15.10. in 21.1.): Brescialat - Reyer; 6. kolo (22.10. in 28.1.): Banco-

sardigna - Brescialat; 7. kolo (29.10. in 4.2.): Brescialat - Reggiana; 8. kolo (5.11. in 11.2.): Montecatini - Brescialat; 9. kolo (19.11. in 18.2.): Trapani - Brescialat; 10. kolo (26.11. in 21.2.): Brescialat - Polti; 11. kolo (3.12. in 3.3.): Turboair - Brescialat; 12. kolo (10.12. in 10.3.): Brescialat - Floor; 13. kolo (17.12. in 17.3.): Brescialat - Floor.

NOVICE

Monza bo

MILAN - Po razpravi, ki je trajala kar tri dni, je deželni odbor Lombardije odobril zakonski osnutek, na podlagi katerega se bo lahko odvijala Velika nagrada Italije v formuli 1, ki bo na dirkalnicu v Monzi, 10. septembra. Razen DSL in SKP (»zeleni« so zapustili dvorano v znak protesta, ker niso sprejeli nekaj njihovih amandmajev) so ostale stranke glasovale za sprejem starih členov, ki med drugim predvidevajo takojšnjo preureditev proge na dirkalnicu in posek 185 dreves.

Castiglione ohranil naslov

SAN SEVERO (FOGGIA) - 27-letni Luigi Castiglione je vdrugic ubranil italijanski naslov peresne boksarske kategorije, s tem da je s tehničnim k.o. premagal izzivalca, Sardinca Micheleja Poddigheja.

Castiglione je tako po desetih dvobojih še nepremagan. Sedaj pa je njegov cilj osvojitev evropskega naslova v tej kategoriji.

Anderlecht se pripravlja v Trentu

RONCEGNO (TRENTO) - Belgijski nogometni prvak Anderlecht se letos pripravlja v Roncenu pri Trentu, nad katerim so belgijski nogometaši navdušeni. Včeraj je Anderlecht na prijateljski trening tekmi izgubil z Verono z 2:1, čez teden dni pa bo belgijsko moštvo igralo prijateljsko srečanje s Parmo, pri kateri je pred leti igral tudi Georges Grun, ki je sedaj član belgijske ekipe.

Vodstvo belgijskega moštva je včeraj sporočilo, da je od Parme najelo na posodo za eno leto mladega brazilskega nogometaša (19 let) Reinalda Rosa dos Santosa. Reinaldo je bil najboljši strellec na minulem mladinskem svetovnem prvenstvu v Katarju.

Cagiva najela Billa Edwardsa

VARESE - Cagiva iz Vareseja je za bliznje prvenstvo A1 lige najela ameriskega košarkarja Billa Edwardsa, ki je v minulem prvenstvu igral pri Veroni.

Edwards bo dopotoval v Italijo prve dni avgusta in bo tako lahko igral 14. avgusta v Vareseju na prijateljskem srečanju proti ekipi Kentucky University.

Slovenija - Makedonija 99:73 (54:30)

MADEIRA (STA) - Sportna dvorana, 500 gledalcev, sodnika Pountain (Anglija) in Lee (Wales). SLOVENIJA: Thaler 11 (2:2), Dragsić 4, Drobniak 2, Nesterović 4, Sporar 2 (0:2), Jagodnik 13 (5:5), Dušćak 16 (2:2), Setina 8 (2:2), Milčić 25 (7:8), Hafnar 2, Ivanović 9 (6:8), Božić 3 (3:4). MAKEDONIJA: Hristovski, Domlevski 10, Veselinovski 9, Duganov 18 (2:3), Simić, Gjočevski 1 (1:4), Nešović 2 (0:2), Kurtović 4, Dimov, Stanković 27 (5:7), Najkov 2, Gastarski.

Na kvalifikacijah za uvrstitev na kosarkarsko EP za mlade do 22 let so slovenski mladi košarkarji na Portugalskem dosegli še drugo zaporedno zmago. V slovenski vrsti je tokrat brezhibno deloval napad, pa tudi obramba ni dosti zaostajala. Izidi 2. kroga: Wales - Portugalska 46:116 (21:65), Slovenija - Makedonija 99:73 (54:30), Švedska - Litva 83:91 (42:39)

ROKOMET / VAŽNA OKREPITEV

Michele Guerazzi v naslednji sezoni v vrstah Principa

TRST - Dvanajstkratnemu državnemu rokometnemu prvaku Principu iz Trsta je v teh dneh uspel se en podvig. Tokrat gre za podvig na kupoprodajni borzi, saj bo letos v trzaskih vrstah zaigral tudi 24-letni Michele Guerazzi, ki je doslej že 72-krat oblekel dres državne reprezentance.

Guerazzi je bil na rokometnem tržišču letos najbolj iskan igralec, saj se je bil njegov klub Gaeta zaradi finančnih težav prisiljen odreči njegovih uslug. V boju za reprezentancnega levega branilca so bili Tržacani najhitrejši. K temu je pripomoglo tudi dejstvo, da je Guerazzi sam zelel priti v Trst, kjer ima precej prijateljev, s katerimi je skupaj igral

tudi v mladinski državni reprezentanci, ki jo je takrat vodil trener Tržacanov Lo Duca. Ta si je tudi ves čas prizadeval, da bi tega 1, 93 m visokega igralca pripeljal v Trst. Guerazzija poleg izrednih fizičnih kvalitet odlikuje tudi izvrstna tehnika, zato je eden najvzanejših igralcev italijanske reprezentance.

Z njim je Principe se močnejši kot lani, toda tudi ostale ekipe ne počivajo. Tako je Merano, ki je bil v zadnji sezoni glavni nasprotnik Tržacanov v boju za naslov od Principa kupil Nimsa od Forsta pa Gitzla. Tudi nekatere druge ekipe so se okrepile, tako da bo letosnje prvenstvo prav gotovo precej zanimivo.

JADRANJE

Druga zaporedna zmaga Tržacanov

TARANTO - Posadka Trieste-Generali je včeraj že drugič zaporedno zmagala na 7. jadralskem »Giru d'Italia«, vseeno pa ni izboljšala svoje uvrstitve v skupni razvrstitvi. Se naprej ostaja na 4. mestu, vodi pa Pelaschierjev Bologna-Telethon. Do konca sta še 2 regati.

VRSTNI RED VCE-RAJSNJE ETAPE: 1. Trieste-Generali, 2. Quartu S. Elena-Sardinija, 3. Bologna-Telthon, 4. Petersburg-Moskva, 5. Palermo.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Bologna-Telethon 203, 313; 2. Catania 189, 875; 3. Quartu S. Elena-Sardinija 182, 438; 4. Trieste-Generali 180, 625; 5. Petersburg-Moskva 166, 750.

NOGOMET / PRIJATELJSKE TEKME

Lazio zmagal kar z 21:0 Zeman jezen na Signorija Pri Udineseju blestel Bia

Videmčani visoko (8:0) premagali Arta Terme - Trener Zaccheroni zadovoljen

KIRORO - Na svoji drugi prijateljski tekmi na tujem po Japonski je italijanski prvotilas Lazio v Kiroru premagal domače moštvo Hokusho kar z 21:0. Glede na skromnost nasprotnika, je bila seveda zmaga rimskega moštva pričakovana. Pričakovati pa ni bilo, da se med strelce ni vpisal eden najboljših italijanskih napadalcev in državni reprezentant Beppe Signori, ki ga je trener Zeman po 23 minutah igre zamenjal.

Zeman očitno z igro svojega napadalca ni bil zadovoljen in je po tekmi dejal: »Mislil sem, da se bo Signori bolj potrudil. Pa ni bilo tako in zato sem ga tudi zamenjal.«

Signori pa se je takole opravičil: »Bil sem truden, ker sem imel dan prej dodatni trening. Proti takim ekipam pa je težko igrati motivirano. Vem, da bo moja zamenjava na tej tekmi izvala v Italiji burne polemike, toda ta čas bolje ne morem igrati.«

V sredo zvečer so italijanski prvotilasi igrali številne prijateljske tekme.

Udinese je v kraju Arta Terme, kjer je na pripravah, premagal domače moštvo z 8:0. Gotovo najboljši mož na igrišču je bil novi nakup, »libero« Bia, ki je odlično igral v obrambi in poleg tega tudi dosegel kar tri zadetke. Novi trener Zaccheroni je bil z nastopom svojih fantov zadovoljen, ceprav je videmskemu prvotilasu stala nasproti le ekipa amaterjev.

OSTALI IZIDI: Mori - Roma 0:11, Bressanone - Torino 0:5, Genoa - Atalanta 0:2, Monti Pallidi - Sampdoria 0:17, Valle Aurina - Foggia.

POGOVOR Z MAURIZIOM BENČIČEM

Novi trener Čupinih jadralcev prepričan v dobre perspektive

Rezultati bi se morali že kmalu pokazati

Tokrat je na vrsti že napovedana predstavitve novega instruktora Cupine tekmovalne ekipe Maurizia Bencica, ki je sicer se mlad po letih (letnik 1974), vendar ima za seboj že precej tekmovalnih izkušenj. Sportno kariero je začel na optimistu in leta 1988 se je že udeležil svetovnega prvenstva v Franciji, leto kasneje je sodeloval na evropskem prvenstvu na Švedskem, po prehodu v razred evropa pa je bil leta 1991 30. na evropskem prvenstvu v Spaniji, leto dni kasneje pa že 13. na svetovnem prvenstvu v Izoli. Predlanskim se je udeležil evropskega prvenstva v Svici, nato pa se je preselil na kajutne jadrnice, kjer tudi trenutno regatira z jadrnico Dest (SNP), s katero si je v 7 regatah prijel že 5 zmag.

No, Maurizio, kaj se ti zdi ta seslanska Čupa?

Moram reči, da sem s klubom in s tekmovalno skupino izredno zadovoljen. Z otroki se zelo dobro razumem in moram reči, da se vsi na regatah in tudi na treningih vedejo zelo olikano in zrelo

ter kažejo izredno zavzetost za jadralni sport.

Kakšni pa so tvoji načrti?

Trenutno sem s klubom podpisal kratkoročni dogovor, vsekakor pa bi glede na dosedanje izkušnje pri Čupi rad zastavil delo na dolgi rok, a o tem se bomo dogovarjali po končani letošnji sezoni.

Kaj pa tekmovalna skupina? Vidiš v njih kakšne potencialne prvake?

Ekipe je zelo prizadevna, od vsakega pričakujem se precejšnje napredovanje, trenutno pa je glavni cilj cimbolj uspešen prehod Ane Žerjal v razred evropa, kjer ima lepe možnosti, da potrdi optimistične napovedi. Johana Kriznic pa naj bi si v naslednji sezoni zagotovila nastop na evropskem prvenstvu, pa čeprav so v Italiji selekcije zelo stroge. Toda dosedanje rezultati vzbujajo upravičen optimizem.

Ob koncu lahko Mauriziju zazelimo uspešno delo, tekmovalcem pa vse boljše rezultate v upanju, da se v kateri od deklet že skriva nova Arianna. (Domenis)

BEACH VOLLEY / DO 6. AVGUSTA

Jutri začetek tradicionalnega tedna odbojke na mivki v Portorožu

Nastopajo lahko tudi zamejci

Na slovenski obali bo od jutri pa do nedelje, 6. avgusta, na sporedu cela vrsta turnirjev v odbojki na mivki (beach volley), na katerih lahko nastopijo tako tekmovalci kot tudi ljubitelji odbojke. Organizator je 3. tradicionalnega tedna odbojke na mivki je Volley club Portoroz, prireditev pa sta omogočila Droga in Casinò iz Portoroža. Prijavnine za nastop na turnirjih ni, sodelujejo pa lahko tudi igralci in igralki iz zamejstva. Prijave so možne po faxu (00386 66 71953 oz. 71500) ali pa na dan turnirja med 9.30 in 10. uro.

PROGRAM

Jutri, 29. julija: slovensko prvenstvo za kadete in kade tinje (letnik 1978 in mlajši); ekipo sestavljata 2 igralca oziroma igralki;

Nedelja, 30. julij: mednarodni turnir za pokal Portoroža; nastopijo lahko registrirani igralci, ekipo sestavljata 2 moška oziroma 3 ženske;

Ponedeljek, 31. julij: mednarodni turnir za mesane dvojice; ekipo sestavljata dva moška in 2 ženski;

Torek, 1. avgusta: slovensko prvenstvo za pionirje in mini bach volley; (letnik 1980 in mlajši, oziroma 1982 in mlajši);

Sreda, 2. avgusta: mednarodni turnir za ljubitelje odbojke in turiste (ekipa šteje 4 cline);

Četrtek, 3. avgusta: turnir znanih osebnosti

Od 4. do 6. avgusta: slovensko prvenstvo v beach volleyu.

Obvestila

SD KONTOVEL

ODBOJKARSKI ODSEK

organizira tečaj odbojke za deklice letnika 1983 in mlajše. Tečaj bo od 3. do 11. avgusta na igrišču na Kontovelu. Od ponedeljka do petka bo vadba od 9. ure do 16.30, v soboto od 9. do 13. ure, nedelja je prosta. Za kosilo bo poskrbljeno. Prijave pri prof. Dragici Hrovatin, tel. 213783 ali pri odbornicah društva.

ZSSDI

obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v juliju in avgustu odprta od 8. do 14. ure.

SZ JADRAN

ob sodelovanju vseh matičnih društev prireja kosarkarsko sagra, ki bo od 28. do 31. julija vsak dan na Proseku na prireditvenem prostoru »Na Balancu«. Obiskovalcem bodo na voljo razne gastronomske dobrote in širok izbor pijače. Za ustrezno počutje bodo zvečer poskrbeli ansambli Happy day (28. in 31. 7.), Status Symbol (29. 7.) in Adria Kvintet (30. 7.)

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Incredibile Abe je glavni favorit v Tarantu Najbolj negotova bo tokrat dirka v Rimu

1. dirka (Taranto): Incredibile Abe (1) je nesporen favorit, paziti pa bo moral na Return Yankeeja (2), ki je v vedno boljši formi. Pozornost zasluži tudi Piero di Valle (X);

2. dirka (Cesena): Marazzi (X) bo skušal ponoviti nedavni uspeh, toda precej možnosti imata tudi Madrin Jet (1) in O' Brutto;

3. dirka (Rim): napoved je precej težka. Po našem mnenju imajo več možnosti Norimbo Cem (2), Inviar (1) in Oliveto (X);

4. dirka (Montecatini): Premier PM (1) ima najugodnejšo številko, opozarjamo pa na Phillisa Bi (1) in Mirta Ks (2);

5. dirka (Albegna): Incoronato (2) je zelo hiter in ima vse možnosti za zmago. Seveda pa bo moral paziti predvsem na Oropide Rica (1) in Open House (X);

6. dirka (Montegiorgio): Perlana (1) je v tem obdobju v izvrstni formi in je resna kandidatka za zmago, za katero pa se bosta potegovala tudi Penelope Biscop (X) in Opus (2).

Dirka tris

(Montecatini, 23.05)

NASI FAVORITI: 14, Populus Pl, 19. Majert Art, 18. Oxery;

DODATEK ZA SISTEMISTE: 8. Marchino, 6. Nyerol, 9. Let mu win.

Totipo

1. — prvi drugi	1 X2
2. — prvi drugi	X 12
3. — prvi drugi	2 X1
4. — prvi drugi	X 12
5. — prvi drugi	2 X1
6. — prvi drugi	1 X2

ZNIŽANO POPUSTI DO 60%

OBUTVE

Pittarello

ILGiulia
TRGOVSKI CENTER
TRST

SUPERGA	PLATNO	69.000	39.000
NIKE	NYLON	109.000	49.000
adidas	NYLON	89.000	59.000
	TORSION USNJE	109.000	59.000
diadora	USNJE	89.000	49.000
asics	NYLON	99.000	49.000
	USNJE	119.000	59.000
HEAD	USNJE	89.000	49.000
Reebok	USNJE	99.000	49.000
LUMBERJACK SPORT	USNJE	54.000	29.000

DO IZPRAZNJENJA ZALOG

BOLOGNA • BASSANO
CITTADELLA • CASTELFRANCO V.
IMOLA • MARGHERA
MIRA • MONTAGNANA
PADOVA • SPRESIANO
TRST • TAVAGNACCO
TRENTO • VERONA
ZAGREB

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Ocetov pes
9.55	Film: Mai gridare al lupo (pust., ZDA '83, i. C.M. Smith, C. Dennehy), vmes (11.00) dnevnik
11.45	Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Un uomo per Ivy (kom., ZDA '68, i. S. Poirier, B. Bridges)
15.50	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik, nato informacije o prevoznosti cest
18.15	Nan.: Alf
18.50	Variete: Poletje v Luna Parku
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: Lo sbarco di Anzio (vojni, It. '68, i. R. Mitchum, P. Falk, R. Ryan), nato videoigra Generale per una sera
24.00	Dnevnik, horoskop in vreme
0.30	Danes v Parlamentu
0.40	Dok. Videosapere: Ne-poznane Benetke
1.10	Aktualno: Sottovoce
1.25	Variete: Canzonissima

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Dok.: Tisoč mojstrov
7.15	Nad.: Atto d' amore
8.00	Variete za najmlajše
9.30	Nan.: Lassie, 9.55 Sarano famosi, 10.45 Faber l' investigatore
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Nad.: Quando si ama
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: La grande vallata
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Risanke: Go-Cart
20.40	Variete: Vita da cani (vod. Jocelyn)
23.30	Dnevnik in vreme
0.05	Sport: boks, Duran-Offreda (IP v veltar kat.), 1.05 biljard
2.30	Proza: Eva e la mela

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik, informacije
8.30	Videosapere: Turcija, 9.00 BIS, 11.00 Poto-vanje po Italiji
11.20	Dok.: Divja narava
12.00	Dnevnik
12.05	Nan.: Divisi dalla legge
12.55	Avtomobilizem F1
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.30	Sport: biljard
16.30	Dok.: Vulci Circeo
17.00	Film: Olympia (kom., It. '59, i. S. Loren)
18.35	Dok.: Villa d' Este
18.50	Vreme, dnevnik, dezelne vesti
19.50	Variete: BlobSoup
20.30	Film: Ossessione amorosa (ZDA '61, i. L. Turner, E. Zimbalist jr.)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Nan.: P. Marlowe
23.50	Operne arije in zgodbe: L' amore è un dardo
0.30	Dnevnik, pregled tiska, kultura in vreme
1.00	Fuori orario

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.00	Film: Gli anni ruggenti (kom., It. '62)
17.00	Nan.: Donne pericolose, 18.00 A cuore aperto, 19.30 Spencer, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Di che segno sei? (kom., It. '75, i. P. Villaggio, R. Pozzetto)
22.50	Film: La morte accarezza a mezzanotte (krim., It. '72, i. S. Scott), vmes (23.30) dnevnik
0.50	Pregled tiska
1.00	Nan.: Hitchcock

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, 8.45 Vodic Parlamenta
9.00	Film: In due è un' altra cosa (kom., ZDA '60)
11.10	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00	Nan.: Pappa e ... ciccio, 15.30 La tata
16.00	Otroška oddaja, vmes risanke in nanizanka
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Nad.: Beautiful
22.30	Dnevnik
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
11.30	Nan.: Le strade di San Francisco
12.25	Odprti studio
12.50	Sport studio
13.00	Variete za najmlajše
15.00	Film: Il cane che fermò la guerra (kom., Kan. '86, i. J. Martel, C. Dufort)
17.00	Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Miami Beach
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.45	Nogomet: Juventus-Sporting Lisbona, 22.45 Alesandria-Milan
0.40	Variete: Speciale cinema
0.45	Italia 1 sport
1.10	Variete: Bravissima
2.00	Nan.: Baretta
3.00	Film: Il sergente Rompi-glioni diventa...

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.25, 0.25
20.30	Dogodki in odmevi
21.40	TV film: Shaft (krim.)
21.40	Nan.: Maguy

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00
14.10	Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: L' estate della Corvette (kom., ZDA '78)
19.45	Variete: Sole!
20.35	Variete: Zvezde Sredozemlja

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Filip
20.30 Dnevnik

SLOVENIJA 1

11.05	Tedenski izbor Delfin Flipper, 1. del ameriske nanizanke
11.30	Moja enciklopedija zivali, 7. oddaja: opica
11.40	MTV Unplugged: Annie Lennox
12.35	Ze veste, ponovitev
13.00	Porocila, VS
16.05	Film tedna
18.00	Provincialka, ponovitev
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Ucimo se rocnih ustvarjalnosti, 30. oddaja
18.20	Pasje mesto, 26/31 del kanadske risane nanizanke
18.40	Fallerjevi, 29. del nemske serije
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Voznik v najem, ameriski film
21.35	Turisticka oddaja
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.15	Sova
22.20	Brooklynski most, 17/22 del ameriske nani-zanke
22.50	Seaquest, 1. del ameriske nanizan-ke
00.20	Brane Roncel izza odra, ponovitev
01.40	TV jutri

SLOVENIJA 2

12.35	Forum
12.55	Strta srca II, Helenine oci, 9. del francoske nadalje-vanke
13.40	Omizje, ponovitev
15.40	Osmi dan, ponovitev
16.45	Sova, ponovitev
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Regionalni studio Koper
18.45	Znanje za znanje, Ucite se z nami
19.15	Ne vem, kdo sem, angleska dokum. oddaja
20.05	Podezelski utrip, angleska nanizanka, 1/10
20.55	Podmornice: Jekleni morski psi, 3/4 del dokumentarne avstralske nadaljevanke
21.50	Opus
22.50	Izgnanec, avstralski film

KANAL A

10.00	Spot tedna
10.05	A-shop
10.15	Luc svetlobe, ponovitev
17.15	Pustolovscine Vilijema Tella, ponovitev filma
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 478. del
20.00	Pozitiv +
20.30	Obalna straza, 17. del
21.20	Vreme
21.25	Teden na borzi
21.35	Studentsko zivljenje, ameriski film
23.05	Vodnik za zaljubljene
23.30	Ucna leta, 22. del
00.00	Pred poroto, ponovitev
00.25	Ziveti danes, ponovitev

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: Poletni studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Thyssen Bornemizza, dokumentarna oddaja
20.30	Srecanje z zgodovino, avtor Ezio Guiricin
21.30	Capodistria jazz, 2. del
22.20	TV dnevnik
22.35	Ameriski avtorji: Edgar Allan Poe
22.55	Leteči zdravniki, TV nanizanka

ORF Avstrija 1

11.25	Junak z majhnimi napa-kami, ameriski film, 1989
13.00	Fracji dol
13.25	Mila Superstar
13.50	Smrkci
14.05	Sanjski kamen
14.35	Ko so zivali zapustile gozd
15.00	Kremenckovi
15.25	Mini cas v sliki
15.35	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija, Admiralova odlocitev
16.25	Macgyver, MacGyverjeva sanjska zenska
17.10	Strasno prijazna družina, Milijonti obiskovalec, 1. del
17.35	Zlata dekleta, Televizijska zvezda
18.05	Prijetna trojica
9. del: Navihanci	
19.00	Pri Huxtablovih, S helihopterjem na matu-rantski ples, serija
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Brezno, ameriski znanstveno-fan-tastični film (1989)
22.30	Tajna akcija, ameriski akcijski film (1989), rezija: James Cameron
00.05	Cas v sliki
00.10	Nor na video, ameriski film
01.20	Schiejokom vsak dan
02.30	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
04.25	Mak je tudi cvetlica, ponovitev ameriskega fil-ma (1966)

ORF Avstrija 2

13.00	Cas v sliki
13.10	Sport
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Dr. Trapper John
15.10	Majhna, a nevarna
15.10	Umor, je napisala Glasnost in agenti
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Primer za dva, Morilska custva
21.20	Dr. Stefan Frank, 7. del: Ko je dr. Frank izgubil svoje srce
22.05	Cas v sliki
22.35	Modern times, oddaja o znanosti
23.05	Tehno-logika, Kako je tehnika spre-menila svet
23.55	Nevidni kremplji dr. Ma-buseja, nemaska kriminalka (1961)
05.45	Slike iz Avstrije

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po sve-tu; 22.30 Informativna od-daja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Ju-tranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Po-slovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Minute za naš jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobline; 15.30 Do-godki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops in no-vesti; 21.45 Igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborov-ska glasba; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymna-sium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Odlomki iz opere Faust; 19.30 Kje poleti ustvarjajo; 21.00 Camera-ta Labacensis; 22.05 Igra; 23.55 Lirčni utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88.6, 96.4, 100.3, 100.6, 104.3, 107.6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila; 12.30, 17.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Mo-dri val; 9.00 Servise Informacije, prireditve; 9.10 Od vrha do dna; 9.45 Za in proti; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 12.30 Opold-nevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasba; 21.00 Gla-sbeni izbor; 24.00 Nočni.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pre-gled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy;

11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Gla-sba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Na-poved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL ko-mentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu; 20.00 Rock; 1.00 RGL žur.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informa-cije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Do-godki in odmevi; 19.30 Večerni program - Vaso-vanje s Podokničarjem.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kme-tijski nasveti; 6.15 Horo-skop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajer-ske miniature; 10.05 Evro-pa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajšo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petko-vi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

0.00 Radio Kaki; 11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 19.00 TB; Cry-Jackpot; 20.00 Institut Egon March; 21.00 Te amo Cuba; 22.00 Idealna godba Bogdana Benigarja.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Do-bro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Afera Hreščak v tržaškem občinskem svetu; 8.40 Glasba, vmes (9.15) Pravljici kotiček; 10.10 Trieste Prima 1994; 11.30 Odprta knjiga: Moja Kitajska (K. Kjuder, 17.); 12.00 Stari časi družabnosti; 12.40 Slovenske ljudske pesmi; 13.45 Števerjan 95; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Filozofi in literati; 14.30 Soft music; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Deželna kronika; 17.10 Klasični album: F. Chopin; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasba za dobro voljo; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Raz-poke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna ob-zorja.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

43. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL
Danes, 28. julija, ob 21. uri, bodo izvedli opero Giacoma Puccinia, **TURANDOT**. Opero izvaja Hrvasko narodno gledališče Ivana pl. Zajca, Reka. Dirigent je Loris Votolini, režiser pa Peter Selem. Zasedba: Maia Qing, Joze Kores, Dinko Lupi, Janez Lotric, Natalija Biorro.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Do 30. 7. gledališče sodeluje na osmem mednarodnem lutkovnem festivalu **FESTIVAL INTERNACIONAL DE TEATRO, MEXICO 95** v Mehiki.

PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL

Primorski Festival
poletni estivo
festival dellitorale

IZOLA

V ponedeljek, 31. julija, gostuje gledališče Ane Monro s pouličnim spektaklom **TRUPELLO BETA CENTAURI**.

DEKANI

Danes, 28. julija, ob 21. uri, bo predstava Dusan Mlakarja **SELITEV** gostovala na placu Osrednji vaski trg.

NOVA GORICA

Jutri, 29. julija, ob 21. uri, v klubu goriskih studentov, bo predstava **DON HUAN INTERNATIONAL FAKER**. Nastopata Matjaz Javšnik in Drago Milinovič, člana skupine Masa Kabinet iz Maribora. Izvedena bo tudi predstava **ROKA ROKO UBIJE**.

CELJE

PROGRAM ABONMAJSKIH PREDSTAV V SEZONI 95/96:

VELIKI ODER:

1. Drago Jancar: **HALSTAT**, režija Franci Krizaj
2. Jean Anouilh: **SKUSNJA**, režija Dusan Mlakar
3. W. Shakespeare: **OTHELLO**, režija Vito Taufer
4. Jean Genet: **BALKON**, režija Damir Zlatar - Fray

RADOVLJICA

Jutri, 29. julija, ob 20. uri, bodo na odrih PRSIMENC uprizorili tragikomično monodramo **ZIVELO ZIVLJENJE**.

Avtor: Pavle Lužan, nastopa Jože Sodja.

METLIKA

Jutri, 29. julija, bo v Metliskem gradu predstava **NAROCENA RESNICNOST**, zagrebškega avtorja in izvajalca Zeljka Vukomirice.

Zeljko Vukomirica je slovenskem občinstvu znan po Ioneskovih **POZDRAVIH** in njegovi monodrami **ZGODOVINA MOJE NEUMNOSTI**.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich Mednarodni festival operete 1995
Danes, 28. t. m., ob 20.30 opereta »Sissi« Fritza Kreislerja. Dirigent Guerrino Gruber, režija Gino Landi.
Prodaja vstopnic za vse predstave pri blagajni Dvorane Tripcovich od 9.00-12.00 ter od 18.00-21.00.
Grad sv. Justa
V torek, 1.8., ob 21.30 koncert skupine Leone di Lernia. Vstop prost.
V primeru slabega vremena bo koncert v gledališču Miela.

BENEČIJA

Postaja Topolove
Danes, 28. t. m., ob 20.30 srečanje z Giovannijem Maria Del Basso, avtorjem knjige »Triste caso accaduto a Topold«.
Jutri, 29. t. m., ob 21. uri Benesko gledališče: »Zensko ročno delo«; ob 22. uri gledališka

predstava Sandra Carpinija »In lontananza un uccello«.

V nedeljo, 30. t. m., »Cez namisljeno črto« - sprehod od Topolovega na Livek, ob 17. uri izžrebanje loterije ter nastop Zlatka Kaucica in Natase Kos.

VIDEM

Poletne prireditve: Na gradu je do konca meseca na ogled razstava »Totò, dal varietà al cinema (1917-1945)«; na dvorišču Palace Murgurgo: v četrtek, 3.8., ob 18.30 koncert Tartinijevih, Vivaldijevih in Pachelbelovih skladb; Univerzitetni park: do 30. t. m. gledališka predstava »Verso Tebe«; v parku del Torso: v torek, 1.8. film »Il corvo«, v četrtek, 3. in v petek, 4.8. film »Intervista con il vampiro«.

rodni folklorni večer s skupinami iz Avstrije, Slovenije in Francije.

OBIRSKO: SPD Valentin Polansek prireja v nedeljo, 30. t. m., pohod na Obir. Zbirališče ob 11. uri na Ojstrcu (vrh Obirja); nazaj grede piknik na Marofu.

KOROŠKA

BILČOV: pri Kosarju na Gori bo jutri, 29. t. m., ob 20.30 koncert. Nastopili bodo »Klapa Trogir« iz Splita, »Willi-Agaton-Trio« in »Vasčani pojo«.

ŽELEZNA KAPLA: v Farni dvorani prireja SPD Zarja jutri, 29. t. m., ob 20.30 medna-

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJANATECAJ ZA ENOSTRANSKI
CRNO - BELI STRIP

Zazelena oz. prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti do »drugacnih« in podobno. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapiše). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti 100 DEM, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvode. Nacrtujejo pa tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, da posljejo originale, ki jih bodo po razstavi vrnili. Rok za oddajo je 1. oktober. Stripe posljite na naslov Ljubljana, Keršnikova 4, soba 412, s pripisom »ZA ANTI NAZI NATECAJ«, vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure, dobite vse ostale informacije na telefon 061 / 319 662.

Izbor
MISS TOPLES Velenja '95,
30. julija, ob 20. uri,
na bazenu.

Zabavala vas bo skupina
AVIA BAND,
Pandorina skrinjica.

Na Bledu danes, 28. julija, ob 21. uri,
LOLITA,
JAZZ-FUNK trio

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

»Musei di sera« (Večer v muzejih)
V torek, 1.8., ob 20. uri bosta v Rizarni predavala dr. Tullia Catalan in dr. Stefano Fattorini. Sledila bosta filma »L'uomo del banco dei pegni« in »Il Grande Dittatore«.

V torek, 8.8., ob 20. uri bo v Mestnem Muzeju Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII, 1) predaval dr. Lorenzo Resciniti o keramiki. V torek, 22.8., ob 20. uri pa bo dr. Lorenzo Resciniti predaval o zbirki Antonina Rusconija in Odinee Opuich, ki jo hranijo v muzeju.

GLASBA
SLOVENIJA

FESTIVAL MUSICA AETERNA

Danes, 28. julija, ob 20. uri, v župnijski cerkvi Komenda, Kamnik nastopa Hubert Bergant, orgle. Program: Mendelssohn, Liszt, Boslet, Bossi, Reger, Karl-Slett, Vieme in Guilman.

PIRANSKI GLASBENI VEČERI

Danes, 28. julija, ob 21. uri, nastopa PRASKI KVARTET KITAR. Program: Marek Veleminski, Martin Sauer in drugi.

PETKOV VEČERI KOMORNE GLASBE
NA BLEDU

Danes, 28. julija, ob 20.30. uri, nastopa Irena Koblar, klavir. Program: J. S. Bach, L. van Beethoven, F. Chopin, S. Rahmaninov, F. Liszt.

ATRU MESTNE HŠE, LJUTOMER

Danes, 28. julija, ob 20. uri, večer etno glasbe. Na

stopajo Marko Banda, Prekmurje in Cimbalo muzika, Ceska.

ŠKOFJA LOKA

Danes, 28. julija, ob 20. uri, bo večer ciganske glasbe skupine KONTRABANT.

DUTY FREE FESTIVAL, RNR, KOPER

Danes, 28. julija, ob 21. uri: Lijani Hinko (Zagreb), A jeto (Brezice), Deca debilane (Ljubljana), Why stakla (Osijek), Urlaut (Trst), Blood sackers (Koper), Naive on Mary (Split) in Plod mirze (Rijeka).

CAFETEATER, LJUBLJANA

Danes, 28. julija, ob 21. uri: večer ruskih romanc in ciganskih pesmi. Glasbenika prihajata iz starega ruskega mesta Samara na reki Volgi.

Na sliki: Irena in Sasa.

Danes, 28. julija,
ob 21. uri,
bodo v Krizankah
izvedli
opero
TURANDOT
GIACOMA PUCCINIJA

RAZSTAVE
SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra v Moderni galeriji.

V Mali galeriji je do 3. septembra na ogled razstava PETRE VARL SIMONCIC z naslovom PITA MOJE MAME.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava IZIDORJA URBANCIKA je na ogled do 14. avgusta.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava avstrijske umetnice KIKI KOGELNIK je na ogled do 14. avgusta

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

Na ogled je razstava LEK (slike): Veljko Aleksič, Tatjana Arh, Igor Boševski, Andrej Cvetko, Davorin Gros, Vincencija Končan, Frida Lah-Gros, Mojca Plestenjak, Alojz Popelar, Jolanda Versič-Zabjak.

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

V Kulturno-informacijskem centru Krizanke, Trg francoske revolucije 7, je na ogled razstava fotografij popotresne arhitekture Branke Lapajne - DETALJ IN CELOTA.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3

Razstava slik SILVESTRA PLOTAJSA - SICOEJA je na ogled še jutri.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI; slikarstvo in kiparstvo.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji; razstavi arhitektura in nastanek, ogrožanje, reševanje likovne dediščine.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Gotika v Sloveniji; svet predmetov

MARIBOR

POKRAJINSKI MUZEJ MARIBOR

100-letnica filmske umetnosti: Filmska ustvarjalnost Milke in Metoda Badjura, 1926-1965.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. razstavlja James Rosenquist.

V Muzeju je na ogled tudi razstava o zavarovalnici Generali »Od orla do leva«.

Občinska galerija: jutri, 29. t. m., ob 11. uri otvoritev fotografske razstave »Soba in zavest«.

Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5): Do 31. t. m., je na ogled razstava ob 50. obletnici smrti Ane Frank.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: do 13.8. je na ogled razstava »Vu x 6: Sechs Künstlerische Positionen aus Wien«. Urnik: od torka do sobote 10.30-12.30, 16-19.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coronijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V dvorani Dezelnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Gotske cerkve v dolini Soče in v Brdih.

GORENJSKI MUZEJ, KRANJ

Na ogled je razstava MIR JE ZMAGA.

GRAFIČNI MUZEJ, ROGAŠKA SLATINA

Na ogled je 90 grafičnih listov karikature Williama Hogartha (1697-1764), londonskega slikarja in bakroreza, do 9. 9. 1995.

MESTNA GALERIJA PIRAN

Razstava del avtorja CHRISTA je na ogled do 31. avgusta.

POKRAJINSKI MUZEJ LAPIDARIJ, KOPER

Multimedijalne razstave UMETNIK NA MEJI, ustvarjalca iz Izole LUCIANO KLEVA. Ideja in režija: Slobodan Stuhli, scenarij: Vesna Gomezel Mikolic. Foto: LUCIANO KLEVA.

GLASBA
FJK

TRST

Avditorij Muzeja Revoltella

V ponedeljek, 31. t. m., ob 21. uri »Ura z...« baritonom Alfonsom Antoniozzijem.

Grad sv. Justa

V petek, 4.8., ob 21. uri koncert skupine The House Band.

Miramarski park
Luci in zvoki

Danes, 28. t. m., ob 21.30 in ob 22.45 »Il sogno imperiale di Massimiliano«.

Jutri, 29. t. m., ob 21.30 in ob 22.45 »Buona sera signor Lehar e bentornato a Miramare«.

MILJE

Danes, 28. t. m., ob 21. uri bo na Trgu Marconi nastopil ansambel Banco del mutuo soccorso. Večer je organiziralo združenje Music Line.

FOLKEST 95

Mednarodni festival folk in moderne glasbe bo na sporedu do 30. t. m.

Danes, 28. t. m.: Spilimbergo: Ogam (Italija), Los Lobos (ZDA).

Jutri, 29. t. m.: Franco Morone (Italija), Donovan (Anglija), Perlinpinpin folc (Guaskonja).

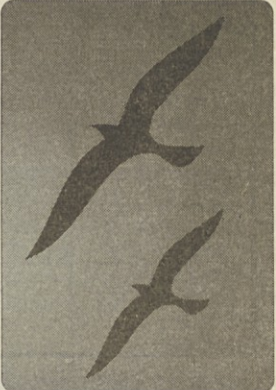
V nedeljo, 30. t. m. zaključni večer: Spilimbergo: Clar Bog Dèil (Irska), Rim Banna (Palestina), Nuova Compagnia di Canto Popolare (Italija).

MAJANO

V torek, 1.8., ob 21.30 bo na sportnem igrišču koncert kantavtorja Biagia Antonaccija. Vstopnice dobite pri UTAT v Pasazi Protti.

JESOLO

V petek, 4.8., ob 21.30 bo v Aqualandiji koncert rock skupine Litfiba.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Proste ure boste posvetili daljnoročnim načrtom. Če boste ohranili skromnost, vam bo že v bližnji prihodnosti uspelo doseči prav vse, kar potrebujete. Želje bodo počakale.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ne boste zdržali med stiriimi stenami. Nezadržno vas bo vleklo med ljudi, ki jim boste lahko delili lekcije, kakršne najbolj potrebujete vi sami. Vsaj živite se vanje.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Na poslovnem področju si boste izposlovali prednost, ki vam bo že kmalu odprla pot do napredovanja in temu primerne povečanja plače. Zavidali boste sami sebi.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Po burni čustveni nevihti boste temeljito premislili o ozadiju vašega razburjenja in s treznim umom spoznali, da se omejujete pravzaprav sami. Osvobodite se.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Priložnost, ki se vam bo ponudila opoldne, boste zaradi lagodja zamudili. Če boste pohitili z nujnimi opravki, vam bo najpozneje opolnoci uspelo ujeti zadnji vlak.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Na ljubezenskem področju boste začutili precejšnjo monotonost, vendar se boste kaj hitro znašli. Z nekaj osvežilnimi prijemi se bo živahnost spet vrnila med vajine rjuhe.

TEHNICA 23. 9. - 22. 10.: Ustrasili se boste novih razočaranj, zato boste omahovali. Spoznajte že enkrat, da je vaša pretirana previdnost le odmev preteklosti. Preteklost pa je v vaši glavi.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Doletela vas bo cast, kakršno si zaslužijo zgolj tisti, ki so dovolj pogumni, da povedo, kar mislijo in dovolj samozavestni, da se upajo spopasti s posledicami.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Kakovost življenja boste presojali zgolj v luci denarja in kupljivega ugodja, čeprav predobro veste, da sreče ne prodajajo v veleblagovnicah. Potrebujete novo solo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vaša telesna kondicija bo izjemna, zato se boste odločili za vrstolomen podvig. Tempo boste zmanjšali šele tedaj, ko se boste spotaknili ob nepredvideno oviro.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Srečali boste nov obraz in začutili veliko zanimanje za zblizanje z njim - vendar vas bo nekaj vztrajno zadrževalo. Najbrž bojazen, da vam bo nastavlil ogledalo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vaša potreba po družbi vam ne bo dala potrebnega miru, zato boste v mislih preletavali vse mogoče in nemogoče možnosti, da jo kar čim prej zadovoljite. Naj vam uspe.

BOB MARLEY

Kralj reggaeja počiva v miru

Na grob v družbi rastafarijcev

»Gres z nama na potep,« me je neko jutro presenetil napol odsotni obraz irskih mladoporočencev, ki sta v sosednjem bungalovu na jugu Jamajke že lep čas uživala medene tedne v družbi neizmernih količin marihuane, ki je tod cenejša od uvoženih cigaret.

Ko je pristopil se rezeči se voznik razmajanega taksija in se z zgovorno rdecimi očmi zabalil vame, nad vožnjo z zakajeno trojico nisem bil pretirano navdušen. Omehecala me je sele obljuba, da se bomo zapeljali tudi do Marleyjeve grobnice, ki leži na drugem koncu otoka.

Odrinili smo nemudoma in spotoma pobrali se neznansko dobrovoljnega domaćina, ki je tako ušel dolgotrajnemu delavniku na bližnjem posestvu. Med hahljajočo se četverico, ki je neumorno »unicavala« zajetno vrečko marihuane, sem se počutil neprijetno le prve minute, potem pa sem se nalezel veselega razpoloženja in kmalu smo glasno spre-

mljali kaseto z največjimi Marleyjevimi hiti. Ovin-kasta cesta, ki se je nenehno vzpenjala in spускаla prek gricevnate pokrajine, posejane z raztresenimi vasm, soferju kljub marihuani ni povzročala pretiranih težav. Pokrajina v okrožju St. Ann velja za eno najlepših na Jamajki, o čemer sem se preprical po nekajurni vožnji in številnih nepotrebnih ovinkih zaradi soferjevega nepoznavanja tamkajšnjih krajev. Končno sem sredi redko poraslih gricev uzrl gručo his, vrh katere se je skrivnostno bleščalo nekaj svetlega. »Nine miles,« je z vidnim olajšanjem dahnil sofer in nam namenil skrbasti nasmešek, ki tudi med mladimi Jamajčani

Rastafarijanci med svojim običajnim »delom« (Obe fotografiji: Igor Fabjan)

ni tako redek.

»Yeah man! Dobro vas je videti,« so bili nad začuda redkimi obiskovalci

navdušeni rastafarijci, ki so meditirali pred nekakšno mešanico trgovine in puba. Za tak kraj se najbrž res spodobijo tudi prodajalna z rastafarijanskimi spominki, knjigami in Marleyjevimi ploščami.

Dobrih sto metrov višje se je sredi ograjenega in negovanega prostora skrivnostno bleščala bela grobnica, kjer se je 21. maja 1981 od Marleyja se zadnjič poslovila skoraj sto kilometrov dolga množica oboževalcev.

Zvoki sproščajočega reggaeja so dajali žalostnemu kraju poseben čar, ki kar ni dovoljeval ožnost. Zvokom se je takoj odzval v biblijo zatopljeni rastafarijec, ki je se nekaj trenutkov prej sedec pred vrati vrati zamisljeno puhhal neobčajno pipo z

omamno zmesjo marihuane. Zarki zahajajočega sonca so se poslednjič objeli zaselek, v katerem je Marley preživel najlepša leta svojega otroštva.

Vasica sredi vedno zelenih hribov je danes prav prijetna. Začuda ni spreminjena v pravo turistično atrakcijo. Pod hribom, na katerem stoji Marleyjeva grobnica, je majhna prodajalna s spominki, literaturo, ploščami in pijako.

Poleg grobnice raste mangovec in avokado - njegova najbolj priljubljena sadeža, ter nenavadno drevo, ki ga je iz Afrike prinesla Marleyjeva žena Rita. Seveda ne manjka niti »zel modrosti«, kot rastafarijanci radi imenujejo marihuano.

Igor Fabjan

Marleyeva podoba na nekem zidu v Kingstonu

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

328	ČLOVEK ZALOSTNEGA IN MRAČNEGA RAZPOLOZ.	ZIVALSKOST	MESTO V ISTRI, HRVASKA	VULKAN NA JAPONSKEM	CERKVENI ZBOR	OLEG VIDOVI	ZENSKA KI, NADZORUJE VSTOP IN IZSTOP.	JAVNA LETALSKA PRIREDITEV	LOJZE DOLINAR	MOSKI, KI ZASNUBI DEKLE	MISELNI IN IZRAZNI OBRABEC	IZNOS, ZNESEK	ČLOVEK OD ROJSTVA OD ZORENJA	AVTOR: MARKO DRESCEK	DOLENJSKA REKA	REDKA OBLIKA IMENA LEONA	ZEBELI, KI DRŽI KOLO NA OSI	KOROSKI PLES	KRAJ V BANATU OB TISI	HISNI BOG V RIMSKI MITOLOGIJ
CASCENJE MALIKOV														BREZBARVNA OSTRO DIŠEČA TEKOCINA						
LASTNOST ENAKO-VREDNEGA														RASTLINA S KLASASTIM CVETJEM						
BOG RODO-VITNOSTI V RIMSKI MITOLOGIJ						100M2 KRAJ NA PRIMORSKEM (PLEZ. STENE)			SILA, KI ZAVIRA GIBANJE					OSKRBNIK KONJ NEM. INZ. WERNER VON						
DUSIKOVA SPOJINA					SLOV. PEVEC PESTNER				MESTO V SV. ROMUNIJI									RDECI KRIZ	BOG TEME PRI STARIH PERZUJIH	SPICA PRI KOLESU
ROMAN PISATELJA ZOLAJA					SAMANTHA (KRAJSE)				JAP. FIZIK (LEO) CILJ, SMOTER					TV ZASLON LEVI PRITOK PADA V ITALIJI						
HEKTOLITER			URADNI SPISI	ZGORNJI DEL STOPALA	PLEMISKI NASLOV, SIN KRALJA					SKRAJNI KONEC POLOTOKA	DEVETI GLASBENI INTERVAL	BOG VETROV V GRŠKI MITOLOGIJ				OZINA NA MALAKI VZOREC, MODEL				
SVETOPISEM. OSEBA					BRAZILSKO MESTO (KRAJSE)	SLOV. IGRALKA RINA			RADON EVROPSKA DENARNA ENOTA			SLOV. DRAMATIK (JOZEF) IZVIR						IVAN PREGELJ NAZIV		
SLOV. PISAT. IN ZDRAVNIK (DANILO)						TROPSKO DREVO JOSEF RESSEL										POLNI PESNISKI STIH				
GONIC S KRATKO ALI RESASTO DLAKO										NEKDANJI POPEVKAR ROČIC						EGIPT. FILMSKI IGRALEC SHARIF				
USTANOV. IN ZAVETNIK PRAVOSLAV. SAMOSTANA							AFRISKI SODOPRSTI KOPITAR				UMETNOST (LATINSKO)					MESTO V NEMCIJI				

RESITVE
VODRAVNO: MALIKOVA, STVO, KIORAL, ENAKOVREDNOST, RESEDA, LIBER, AR, UPR, KONJAR, AMID, OTO, BOTOSANI, NANA, SAM, ESARI, EKRAN, HT, PRINC, BOL, KRA, ONAN, TTA, RN, MRAK, IP, LOKAR, CIME TOVEČ, RIME, ISTRJANEC, NINO, OMAR, KITTOR, GNU, ARS, JENA.

NASVET PSIHOLOGA

NEMIR MLADIH

Grožnje s samomorom

Treba se je pogovarjati

Porocena sem osem let. Dva otroka imava, oba sva zaposlena, hujših finančnih težav ni, rešen imava tudi stanovanjski problem. Res živimo precej skromno, toda v bistvu nam nič ne manjka. Vendar pa sem čedalje bolj vznemirjena in zaskrbljena zaradi moza, ki ob vski težavi, ki mu je ne uspe takoj resiti, grozi s samomorom. Zadnje case pogosto tudi pred otrokom - punčka je stara devet, fant pa šest let - govori, da tako ni nič vreden, da je nespособen in da si bo dal »enkrat kar strik okrog vratu«. Moja mama pravi, da sem neumna, ker se vznemirjam, saj tisti, ki govori o samomoru, tega nikoli ne stori. Sem res lahko mirna?

Vsakdo, ki razmislija o samomoru in o tem tudi govori, čuti neznosno psihično bolečino, saj se mu v določenem trenutku zdi, da je zanj življenje izgubilo vsako vrednost. Ostaja le se neki »črni tunel«, na koncu katerega je »odresilna« smrt. Samomor je odločitev, možnost, izhod, zaključek ..., ki ga ima v svojem življenju na voljo vsakdo od nas in najbrž so le redki, ki jih kdaj ni presnila misel o »koncanju vsega«. Strokovnjaki, ki se ukvarjajo s tem občutljivim področjem, se nikakor ne strinjajo s poenostavljenim in tudi neodgovornim govorjenjem, »da tisti, ki veliko govori, malo stori« - tudi kdaj je beseda o samomoru. Ta beseda je pogosto klic na pomoč in je ne bi smeli preslišati, kaj sele omalovazevali in se ji morda celo posmehevati.

Res je, da marsikdo, ki se prvič znajde v položaju, ko ugotovi, da bi moral pomagati nekemu, ki grozi s samomorom, podvomi v svojo

spodobnost. Preprosto ne ve, kako naj ravna. Pogosto se odzove skrajno - bodisi da zanika možnost uresnitve groženj bodisi, da začne pretiravati z iskanjem »ustreznih« strokovnjakov oziroma institucij, kamor bi čim prej »oddal« suicidalnega svojca. Strokovnjaki menijo, da nobeden od teh dveh skrajnih načinov odzivanja ni v pomoč človeku, ki se je znanel v tako globoki krizi, da je začel razmišljati o samomoru.

Kako se bomo lotili preprečevanja samomorilnega vedenja, je odvisno tudi od vloge, v kateri smo. Življenjski sopotnik se bo odzval drugače kot strokovnjak in če je med zakoncema odprta komunikacija, se bo partner, ki razmislija in grozi o samomoru, že s pogovorom sprostil in razbremenil vsaj nekaterih težkih čustev. Začnite pogovor z možem. Sprajajte ga, poslušajte, nikakor pa ne dajajte vrednostnih sodb. S tem bi mu nalozili dodatne občutke krivde in znižali že tako nizko samospoštovanje. V pogovoru, ki naj bo čim bolj iskren in s čim manj ovinkarjenja (v tak pogovor sodi denimo tudi vprašanje o tem, na kakšen način, kje, kako namerava vse skupaj končati), saj bo le tako mož slisal tudi samega sebe in morda lažje uvidel možnost za življenje, ki bi mu dvignilo samospoštovanje in ga razbremenilo občutka nevrednosti, ki ga morda resnično spravlja v stisko, iz katere morda res vidi izhod le v koncanju vsega. V pogovoru boste lahko tudi ocenili suicidalno nevarnost in lažje presodili, kako resna je, kar vam bo seveda tudi narekovalo iskanje pomoči pri ustreznem strokovnjaku.

Ko telesni razvoj prehití duševnega

Izraža se tudi v zelo agresivnih oblikah

Nemir mladih, ki se izraža v različnih - včasih tudi zelo agresivnih - oblikah odzivanja, ima veliko vzrokov, ki jih včasih premalo poznamo in tudi zato prihajamo v konflikte z mladimi. Prvi sprožilec nemirnega dogajanja v mladem človeku je prehod iz otrostva, ki je povezan s telesnim dozorevanjem. Antropologi, ki so ugotovili, da posega sodobno tehnično civilizirano življenje tudi v telesno rast in dozorevanje otrok, so pravzaprav prvi opozorili

na pojav tako imenovane akceleracije - zgodnejše telesne rasti mladih, ki je zaradi zaostajanja vzporedne duševne rasti prinesla veliko nesorazmerje med telesnim in duševnim osebnostnim razvojem.

Mnenja različnih avtorjev o tem, kaj je pravzaprav povzročilo tako telesno akceleracijo, so različna. Strinjajo pa se, da je na to prav gotovo vplivala boljša prehrana ter večja zdravstvena in higienska prosvetljenost staršev glede nege in prehrane otrok.

Tudi nacrtovanje in omejevanje rojstev je doprineslo k temu, da so se otroci rojevali bolj zdravi in bolj negovani. Hitra telesna akceleracija ter zastajajoča čustvena in socialna razvoj, pogojen z daljšim obdobjem solanja in s tem tudi socialne odvisnosti od staršev, pa seveda prinašata dodatno napetost in nesorazmerje v že doslej burno potekajočo pubertetniško doživljanje mladih pa tudi njihovih staršev.

Pomoč po telefonu (3)

Pomanjkljivosti telefonske pomoči

Zgodi se, da prav v trenutku, ko si najbolj želiš nekomu spregovoriti o svoji stiski, ni poslušalca, je le mrtvi zvok na oni strani telefona in glas telefonske tajnice, ki pove »trenutno me ni doma, po pisku pustite sporočilo ...« Potem ostanejo se tiste številke, tiste krizne linije, ki pogosto delajo dan in noč, noč in dan.

Ivo Andrić je nekoč dejal: Prek telefona se lažje in jasneje pokažejo človekove značajske poteze kot v ustnem pogovoru. In res se po telefonu, tudi kadar smo v stiski, pogovarjamo drugače kot pri osebnem stiku. Nekatere teh posebnosti lahko imenujemo prednosti, druge pomanjkljivosti telefonske zveze med dvema posameznikoma, od katerih eden zeli in drugi pa nudi pomoč.

Dr. Onja Tekavčić-Grad v prispevku Telefon - sodoben medij pomoči (objavljeno v zborniku Pomoč človeku v stiski), navaja tele pomanjkljivosti telefonske pomoči:

S strani klicalca

- prezasedenost linije;
- klicejo lahko le tisti, ki imajo na voljo telefon;
- nekatere moti, da je pri telefonu vedno drug svetovalec;
- klicalec ne vidi svetovalca

S strani svetovalca

- manjkajo neverbalni znaki - jok, mimika, posebne kretnje, drža telesa, izraz obraza, ki sicer zelo pomagajo pri razjasnitvi problema;
- v pogovoru manjkajo nekateri podatki o klicalcu;
- pogosto zelo visoka, nerealna pričakovanja klicalca, da bo v pogovoru resil, namesto reševal svoje probleme;
- pogosto se svetovalec znajde v vlogi kontejnerja, kamor klicalec odlaga vse svoje probleme;
- preobremenjenost z zelo različno problematiko, zato obstaja veli-

Rekli so o smrti

Ce bi bil nesmrten, bi iznesel smrt, da bi se mogel veseliti življenja.

J. Richepin

Svojega poslednjega dneva se niti ne boj niti si ga ne zeli.

Marcial

Več bolečine povzroci misel na smrt kot sama smrt.

Schopenhauer

Komur je življenje težko, mu bo zemlja lahka.

Sienkiewicz

Smrt je poslednja veja vseh pojavov v naravi.

Horacij

Ko bi smrt mogli odspati na obroke.

Lec

Se življenja ne poznamo, kako bomo poznali smrt?

Konfucij

Priprava: Katarina Lavs

ka nevarnost izgorevanja;

- izpostavljenost nesramnostim, provokacijam, neslanim salam, neutemeljeni agresiji, hudo opitim ali drugače omamljenim osebam.

Vsekakor je manj pomankljivosti oziroma več prednosti na strani klicalca, se pravi tistega, ki kliče in isče pomoč, kot na strani svetovalca, ki odgovarja na klicalecove klice in skusa nuditi pomoč. Seveda pa si ljudje včasih želimo telefonske pomoči ne le od ljudi, ki delajo na različnih kriznih telefonih, ampak tudi od svojcev, prijateljev, včasih zgolj znancev. Če se znajdemo v vlogi svetovalca, nikakor ne bi smeli ponujati rešitve. Pomembno je, da znamo poslušati, da se poskušamo vziveti v problem, pa čeprav se nam zdi se tako nepomemben. Kdo ve, če se tistemu, ki nas je nocoj klical, jutri naš problem, zaradi katerega bomo mi v vlogi klicalca, ne bo zdel omembe vreden. Ko zazvoni telefon in je oseba na drugi strani v stiski, poskušajmo prisluhni. Že s tem bomo pomagali stisko olajšati in pozneje v pogovoru morda lahko tudi pomagali najti nove, drugačne možnosti za razrešitev težave, ki je povzročil stisko. Ljudje pogosto sploh ne potrebujemo svetovalcev, potrebni so nam poslušalci. V mrtvo steno govoriti je težko. Se težje človeku, ki je bolj gluhi in nem kot mrtva stena.

Klic v duševni stiski

- 061 313-715; na telefon Klic v duševni stiski, ki ga vodi Center za mentlano zdravje, lahko poklicete vsak dan od 19. do 7. ure naslednjega dne.

- 062 771-635 je ptujski SOS telefon za otroke in odrasle. Klicete lahko ob ponedeljkih in četrtek od 18. do 20. ure.

- 063 9781 ali 24-554 je celjski Klic v sili, ki je na voljo vsak dan od 15. do 22. ure. Kdor želi, lahko v teh urah pride tudi osebno na pogovor (v Zdravstveni dom Celje).

063 853-369 je velenjski telefon za otroke in odrasle v duševni stiski in je na voljo vsako sredo med 18. in 20. uro.

065 9781 je telefonska številka novogoriškega telefona v Stiski. Lahko poklicete vsak dan od 20. do 23. ure. Po tej uri, do sedmih zjutraj, pa bodo sprejeli vaš klic svetovalci Klica v duševni stiski iz Ljubljane.

ODLOMEK IZ ROMANA, KI BO IZŠEL PRI ZALOŽBI DZS

Michael Crichton

Kongo (8)

Podobe, ki jih je hranil ERTS, so bile samo elektronski signali, zabeleženi na magnetnem traku, zato je bila možnost elektronske manipulacije posnetka zelo velika. ERTS je imel 837 računalniških programov, s katerimi se je dalo spreminjati podobo: jo povečevati, izločiti nezazeleno elemente, priklicati podrobnosti. Pri obdelovanju kongoskega videoposnetka je Rossova uporabljala stiri-najst programov. Se posebej natančna je bila pri delu, na katerem se pojavita roka in obraz, tik preden je bila uničena antena.

Najprej je izpeljala tako imenovani "pralni cikel", pri katerem je odstranila statične motnje. Crte motenj je najprej identificirala po lokaciji na posnetku in po specifični sivi barvi vrednosti. Ukazala je računalniku, naj te crte odpravi.

Tam, kjer so bile motnje izbrisane, je na podobi ostal prazen prostor. Torej je uporabila program za izpolnjevanje praznin in ukazala računalniku, naj na podobo projicira to, kar je v okolici praznih mest. Pri tej operaciji je računalnik logično sklepal, kaj naj bi manjkalo.

Naslednja je bila podoba, na kateri ni

bilo statičnih motenj, ki pa je bila meglena in nejasna, manjkala ji je določnost. Zaradi tega je uporabila program, s katerim se je dalo intenzivirati podoba, tako da je računalnik razširil vrednosti sive lestvice. Pri tem pa je prislo do faznega zamika, ki ga je morala prav tako odpraviti. Tu se je spet pojavilo srebrnkasto svetlikanje, kakršnega je počistila že pred tem in morala je uporabiti se tri druge programe...

Tehnične podrobnosti so ji vzele uro časa, potem pa se je podoba nenadoma odprla, postala je svetla in jasna. Ko jo je uzrla, ji je vzelo sapo. Na ekranu se je pojavil temen, zamišljen obraz z močnimi obrvmi, pozornimi očmi, sploščenim nosom in strelcimi ustnicami.

Na zaslonu aparata je bil negibni obraz goriljega samca.

Travis je stopil blizu in zmajeval z glavo. "Končana je operacija reševanja avdioposnetka tistega sopecega glasu. Računalnik je potrdil, da gre za človeško dihanje, to pa iz najmanj starih različnih virov. Toda presneto čudno je. Po izidih analiz je zvok posledica vdiha

in ne izdiha, kot je običajno pri ljudeh."

"Računalnik se moti," je rekla Rossova. "To ni človeško dihanje." Pokazala je na zaslon z goriljim obrazom.

Travis ni pokazal nobenega začudenja. "Artefakt," je rekel.

"Ni artefakt."

"Če si zapolnila praznine, imaš artefakt. Povezovalna ekipa se je opoldne ponovno zafrkavala s programsko opremo." Ekipa mladih programerjev je imela navado spreminjati podatke tako, da so lahko z njimi igrali izjemno zapletene različice računalniških igrice. Njihove igre so kdaj pa kdaj zasle v druge programe. Tudi Rossova se je že pritoževala zaradi tega.

"Ampak ta podoba je resnica," je vztrajala in pokazala na zaslon.

"Poslušaj," je rekel Travis, "prejšnji teden je Harry zapolnil praznine v karakorumskem gorovju in na zaslonu se mu je pokazala igrice s pristajanjem na mesecu z imenom Pristali boste poleg stojnice McDonalda. Cela reč je bila zelo zabavna." Odpravil se je. "Raje se pridri pogovorit se z ostalimi v mojo pisarno. Nacrtujemo časovne razporeditve za

novo odpravo."

"Naslednje mostvo vodim jaz."

Travis je odkimal. "Ni govora."

"Kaj pa bomo s tem?" je rekla in pokazala podobo na zaslonu.

"Tega ne kupim," je rekel Travis. "Gorile se ne obnašajo tako. Tole je zagotovo artefakt." Pogledal je na uro. "Zdajle me zanima samo to, v kakšnem času lahko spravimo v Kongo novo ekipo."

4

Ponovna ekspedicija

Travis ni niti za hip pomislil na to, da ekspedicije ne bi ponovil; od trenutka, ko je prvič videl posnetke iz Konga, ni mislil na nič drugega kot na to, kako kar najbolje opraviti popravno nalogo. Sklical je vse šefe oddelkov: finančnega, diplomatskega, geološkega, logističnega, pravniskega. Vsi so zehali in si zaspalo menci oči. Travis je pričel z besedami: "Hočem, da se v šestindesetih urah vrnemo v Kongo."

Potem se je v svojem naslonjaču naslonil nazaj in jim dovolil povedati, zakaj je to nemogoče. Razlogov je bilo veliko.

"V manj kot stosestdesetih urah ne moremo sestaviti tovornih enot za letalo," je rekel Cameron, ki je vodil logistiko.

"Lahko bi preložili odhod himalajske odprave in uporabili njihove enote," je rekel Travis.

"Ampak to je gorska ekspedicija."

"Enote lahko prilagodite v devetih urah," je odvrnil Travis.

"Ampak ne moremo dobiti letala, s katerim bi odpeljali opremo," je menil strokovnjak za transport.

"Korean Airlines ima na razpolago tovorno letalo 747. Obvestili so me, da je lahko v devetih urah tu."

"Imajo letalo, ki počiva?" je nejeverno vprašal Lewis.

"Mislim da ga je neki naročnik odpovedal v zadnjem trenutku," je rekel Travis.

Blagajnik Irwin je zastokal. "Koliko pa bo to stalo?"

"Od zairske ambasade v Washingtonu ne bomo pravčasno dobili viz," je izjavil Martin, zadolžen za diplomatske zadeve. "Poleg tega pa je zelo vprašljivo, če jih bodo sploh dali. Znano ti je, da so nam prvo serijo viz izdali na podlagi naših pravic do raziskovanja rudnin, ki jih je priznala zairska vlada, naše pravice pa niso ekskluzivne. Dovolili so nam poslati ekspedicijo, ravno tako pa tudi Japoncem, Nemcem in Nizozemcem, ki so se združili v rudarskem konzorciju. Toda varianta je samo ena: kdor prvi pride, prvi melje. Tisti, ki prvi najde ležišče, podpisuje pogodbo. Če bo Zaire izvedel, da je nasa odprava v težavah, nas bodo enostavno izključili in pustili, da evro-japonski konzorcij poskusi svojo srečo. V Kinshasi je v tem trenutku tristo japonskih trgovskih pogajalcev, ki razmetavajo z jeni kot za stavo." (Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Območje visokega zračnega pritiska nad srednjo Evropo počasi slabi. Alpe je zajela nevihtna fronta. Predvidoma bo vplivala predvsem na vreme v krajih severno od Alp.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.39 in zšlo ob 20.38. Dan bo dolg 14 ur in 59 minut. Luna bo vzšla ob 6.35 in zšla ob 20.40.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Portorož	25,0	Mura	20,0
Trst	25,0	Sava (Radovljica)	14,6
Malinska	26,0	Sora	16,7
Porec	26,0	Ljubljana	19,7
Split	26,0	Soca	18,4
M. Losinj	26,0	Vipava	12,2
Dubrovnik	27,0	Bohinjsko jezero	24,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: jutraj: SE 4 do 8 vozlov

popoldne: SW 4 do 8 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.44 najnižje -61 cm, ob 11.19 najvišje 41 cm, ob 16.56 najnižje -22 cm, ob 22.36 najvišje 43 cm.
Jutri: ob 5.10 najnižje -60 cm, ob 11.44 najvišje 43 cm, ob 17.29 najnižje -24 cm, ob 23.09 najvišje 40 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	26
1000 m	21
1500 m	16
2000 m	13
2500 m	10
2864 m	8

BIOPROGNOZA

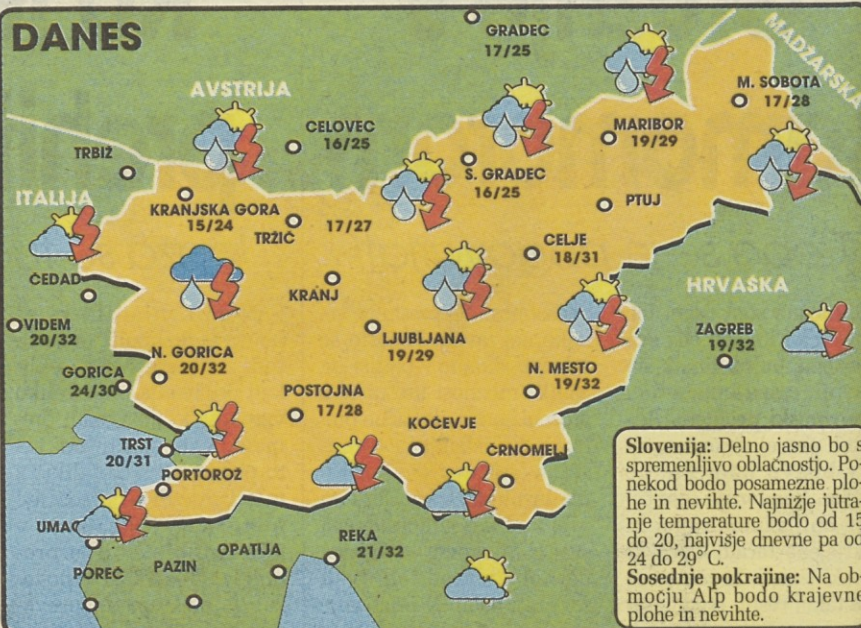
Frontalni val, ki se zadržuje nad Alpami, bo obremenilno vplival na počutje. Vremensko občutljivi ljudje bodo bolj nemirni, utrujeni, potrti in bodo ponoči slabše spali.

VOX POPULI

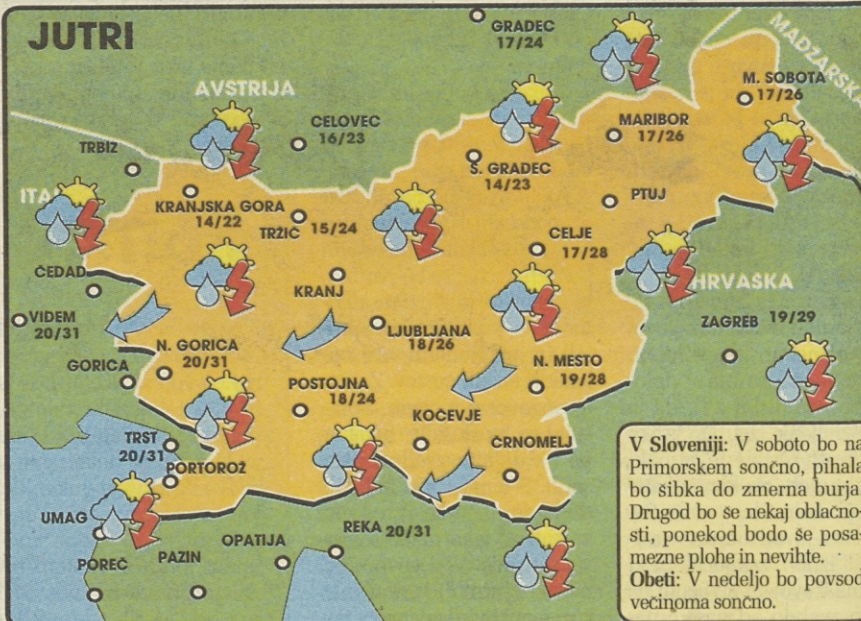
Vsaka slama ima svojo burjo, vsaka glava svojo pamet.

Kjer so bogovi, so tudi preroki.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Mladoletniki kot sužnji za kamelje dirke v Zalivu

NEW DELHI - V Srilanki je policija resila petletnega dečka, katerega usoda je bila že skoraj zapечатena: postal naj bi jahalec kamel na dirkah, ki jih prirejajo v državah na območju Perzijskega zaliva. Oblasti so odredile pripor za dve odrasli osebi, ki sta spremljali otroka.

Dogodek je svetovni javnosti ponovno dokazal, da je izkoriščanje mladoletnikov se vedno zelo razširjeno. Trgovanje z otroki je posebno v južnih predelih Azije donosen posel. Seiki iz držav ob Perzijskem zalivu kupujejo malčke, ki tehtajo od petnajst do dvajset kilogramov, jih izurijo za jahalce kamel in jih nato uporabijo pri priljubljenih dirkah. Zivljenje nesrečnih jahancev je mogoče pri-

merjati z najtršim suženjstvom. Zaradi strahu otroci med dirkami kričijo na vse grlo, kar preplasi zivali, tako da tečejo hitreje. Oblasti sumijo, da privežejo ponekod otroke celo pod trebuh kamel, kar se dodatno prestraši fantice. Družine otrok prejemejo ob odkupu za vsakega malčka po dvesto dolarjev, nato pa približno šestdeset dolarjev na mesec. Starši največkrat sploh ne vedo, kaksnemu delu so namenjeni njihovi otroci, saj jih trgovci prepričujejo, da bodo fantke zaposlili kot pastirje.

Center prekupčevanja z ugrabljenimi oz. kupljenimi otroki je po oceni pristojnih oblasti Indija, dečki pa v glavnem prihajajo iz muslimanskega Bangladeša ali pa iz Srilanke.

Za velike in male glave

Lastnica trgovine klobukov v Kasilofu ponosno razkazuje svoj največji sombrero in najmanjši klobuk med kakimi 5.000 pokrivali, ki jih ima v svoji trgovini. Sploh jo ne moti, da na hladni Aljaski sombrero ne gredo v promet. (Telefoto: AP)

Rodeo kot prikaz ameriške tradicije

Cheyenne se ponaša z najstarejšim rodeom, saj so tu priredili »Frontier Day« že devetindevetdesetkrat. (Telefoto: AP)

Profesorici se je izdatno masčeval

TEL AVIV - Neki 13-letni izraelski dijak iz Holona pri Tel Avivu se je zaradi enke v matematiki posteno masčeval svoji profesorici. Ukradel ji je namreč kreditno kartico, ki jo je nato uporabil predvsem za nakupe v telavivskih »sex shopih«, kjer je porabil celo premoženje. Profesorico je prelisicil, saj je nekemu starejšemu prijatelju ukazal, naj ji v imenu banke telefonsko sporoči, da so ji kartico razveljavili. Zrtev je ugotovila prevaro trideset dni kasneje, ko je na dom dobila obračun. Masčevalnega dijača je policija odkrila, ko je profesorici rezal gume na avtomobilu.

Polna luna in mamila

JERUZALEM - Izraelske oblasti so izjemno zaskrbljene, ker izraelska mladina trumoma odhaja na praznike »polne lune« v razna severnoindijska mesta, kjer je uživanje najrazličnejših mamil skoraj obvezno. »Praznike« organizirajo vsak mesec izraelski kriminalci, ki so se naselili v Indiji. Z njimi ubijejo dve muhi na en mah, ker sproti prodajo mamila, obenem si priskrbijo bodoče potencialne kupce. Da bi bila mera polna, marsikatero dekle mora mamilo placati »v naravi«. Izraelsko zunanje ministrstvo je že začelo iskati najboljše rešitve za zaježitev tega pojava, ne da bi okrnili pravice do svobodnega gibanja.

Prazgodovinska zvezdarna

SÃO PAULO - Brazilska arheologinja Maria Betrao je 500 kilometrov od Bahie odkrila 4 tisoč let star astronomski observatorij. »Zvezdarna« pa je bila vecnamenska, saj je služila za kult sonca in kot kmetijski koledar. Sestavlja jo pravilna elipsa (7 metrov krat 8 metrov), ki jo pokrivajo ploskve 40-centimetrskega črnega kamna v smeri vzhod-zahod. Prazgodovinsko zvezdarno naj bi zgradili predniki indijancev Tukano, ki se danes živijo v ekvatorialni Latinski Ameriki. Odkritje dokazuje, da se je tu daleč od azteške razvila neka druga kultura, ki je do potankosti izračunala sončni in lunin koledar.